

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Emre Ağanoğlu

Ali Abher

ROMAN



ALI ABHER

Emre Ağanoğlu 11 Kasım 1976'da İstanbul'da doğdu. İstanbul'da yaşıyor.

EMRE AĞANOĞLU

Ali Abher

Roman



Yapı Kredi Yayınları

Yapı Kredi Yayınları - 3240
Edebiyat - 950

Ali Abher / Emre Ağanoğlu

Kitap editörü: Murat Yalçın
Düzeltili: Zeynep Yayla

Kapak tasarımı: Nahide Dikel

Baskı: Promat Basım Yayımlar San. ve Tic. A.Ş.
Yeni Mahallesi, 1. Cadde, 34398 Esenyurt, İstanbul

1. baskı: İstanbul, Ocak 2011
ISBN 978-975-08-1920-9

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş. 2009
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.
Bütün hakları gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
herhangi bir yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Yapı Kredi Kültür Merkezi
İstiklal Caddesi No. 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0 212) 293 07 23 Faks: (0 212) 293 07 23
http://www.ykykultur.com.tr
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: http://alisveris.yapikredi.com.tr

Elbette Elife

I

20 Şubat 2002 sabahı, güneşin geçmişteki günlerden birine doğduğunun hayal edilebildiği erken bir saatte, hayatını sahte astroloji yazıları yazarak kazanan Ali Abher kim bilir kaçınıcı kez gördüğü rüyadan sıyrılıp gözlerini açtı. Gece boyunca içten içe hissettiği baş ağrısı alınına, şakaklarına yerleşmişti. Ağrının yayılmasını engelleyeceği umuduyla, gözünün önüne acele etmeden akan lav ırmaklarını, parmaklarından damlayan yapışkan sıvıları getirmeye çalıştı. Ama bu, zonklamayı güçlendirmekten başka bir işe yaramadı. Kendini rüyasındaki uğultuların arasında kaybolmaya yüz tutmuş gök gürültülerine bırakarak, büyük kısmını Meknun'un önerileriyle topladığı altı yüz ciltlik mütevazı kütüphanesine; pencerenin önündeki, üzerinde eski sevgililerinden birinin barışma hediyesi olarak getirdiği Tanatos heykelciği ile üst üste titizlikle dizilmiş, okunaksız satırlarla dolu çizgili dosya kâğıtları duran çalışma masasına; mavinin adını bilmediği bir tonuna boyalı duvarlara göz gezdirmeye koyuldu. Kapalı kapıdaki kurumuş lekeleri, ahşap döşemeye dağılmış cam kırıklarını görünce durakladı. Muhtemelen ucuz bir şarap şişesine ait olan parçalar, sabahı, Ali'nin sızlanmasına aldırmadan, şimdiki zamana geri getiriyordu. Yenilgiyi kabullenen Ali kendisini nasıl bir günün beklediğiyle ilgili bir ipucu elde edebilmek için lekeleri incelerken, kuyruğunu yutmuş bir canavarla göz göze geldi: "Korkunç bir şey olmuş." Korkunçtu elbette; ama telafi edilmeyecek türden değildi. Ayşe'nin gece yarısı civarında uyumak için küçük odaya gidişi, tortusu boğazında birikmiş bir öfkeyle gözünün önüne geldi. Düşünmenin sırası değildi ama. Kahve baş ağrısına çare olmazdı ya, kendine gelmesine yardım edebilirdi.

Esneyerek, uykudan ağırlaşmış bedenini dev bir sakız külesine benzetmenin yerinde olup olmayacağını tartarak koridora

çıkıldığında, aklından önce Ayşe'ye bakmak geçti. Bakışlarını koridorun sonundaki odanın kapısına odaklamaya çalıştı. Gözlerini dolduran yaşlar nedeniyle önünü bile göremediği için, sıkıntısını dışa vuran bir ses çıkardıktan sonra, vazgeçip yavaş adımlarla mutfığa doğru yürümeye başladı. Ayşe'nin gönlünü almanın, ya da almamanın, hayatında ciddi bir değişiklik yapacağını düşüneneceği günlerin geride kalması bir yana, onu kollarındaki, bacaklarındaki lekeleri örtemeyen iç çamaşırlarıyla uyurken görmek istemiyordu. Zamanla morun, hatta mavinin tonlarını baştan sona kateden, nihayetinde de, başka bir gece tekrar ortaya çıkmak üzere silinen o izlerin huzurunu kaçırdığını, daha gözüne ilk iliştiklerinde fark etmişti. Kimsenin ölmediği bir savaşın zamanla anlamı belirsizleşen fotoğrafları gibiydiler. Bir anlamları vardıysa bile, biçimleri sürekli değiştiğinden, gizemlerini çözmek mümkün olmuyordu. Zaman zaman şekilsiz yığınlar olmaktan çıkıp Ali'yle açıktan açığa alay eden bir maskeye, yaşlı bir kadına, fanusu çatlamış bir gece lambasına dönüşen lekelerin karşısında umursamazca oturuyor, "Orospu..." diye düşünüyordu, Ayşe'nin üzerinde hissettiği bakışlarına sıcacık bir gülümsemeyle karşılık vermeyi ihmal etmeyerek, "Nerede görmüştüm ben bunları?" Lekelerin ne çağrıştırdığını bulamayacağını anladığında hissettiği hayal kırıklığı anlatılır gibi değildi. Anlayışlı bir el, çocukluğundaki birçok gecede olduğu gibi, dünyayla arasındaki kapıyı güneşin doğuşundan çok sonrasına dek açılmamak üzere kapatıyordu sanki. Dışarıdan gelen konuşmaların, gülüşmelerin arasında kendine her nasılsa yol açıp kapının altından sızan gece müziğinin notaları, pencerenin önündeki sandalyede oturan yaşlı bir adamı görünür kılıyordu. Yorganına iyice sarıman çocuk korkuya teslim olmamaya çalışırken, yaşlı adam ortasında gözetleme kulesi bulunan bir bağla, eğlenceye dalmış bağcılarla, gece vakti çıkagelen atlı habercilerle ilgili, her defasında habercilerden birinin bağcıları selamlayıp, "Bizler görmüş geçirmiş insanlarız," demesiyle, tuhaf biçimde sona eren bir hikâyeye anlatıyordu. Konuşmasının ayıplanmayacağından emin olamayan çocuk, çekinerek soruyordu: Bu kadar mı? Bunun üzerine, yaşlı adamın bedeni, sandalyeden odanın kuytu köşelerine akmaya başlayan notalarda çözülüp gidiyordu.

Ali elinde kahve fincanı, dudaklarında sigarayla pencerenin kıyısına gelmiş, henüz kalabalıklaşmamış sokağı, evlerinden birtakım zorunluluklar nedeniyle çıkan insanların oluşturduğu manzarayı izliyordu. Bu insanların yürüyüşlerinde, saatlerini kontrol edişlerinde, birbirlerinin yanından geçerken bakışlarını yere indirmelerinde gizli bir anlam bulmak zor değildi kuşkusuz. Başkalarıyla göz göze gelmeme uğraşının altında korkunun yatıyor olması; ya da adımlarındaki telaşın hiçlikle başlamış, hiçlikle sona erecek bir palindroma benzeyen hayatlarının düzenini bozmama kaygısından kaynaklanması hepten imkânsız değildi ya? Duyulmayan bir müzik eşliğinde, sıradan devinimlerle ilerlerken, yollarının gelecek, güven gibi her yerde bulabilecekleri şeylerle, şimdi yeri olmadığı için kesişmemesine özen gösteriyor gibiydiler. Her şeyin üstünden uzun zaman geçmiş olmasının verdiği rahatlığı saklamaya yetmeyen suratsızlıkları ise; kahve kokusunu, sigara dumanını, hatta tüm vücudunu kullanışlı bir koza gibi saran bitkinliğini aralayarak, herkesin fars sandığı için gülmekle yetindiği bir felaketin tek şahidi yapıyordu Ali'yi. Bu tablonun doğal bir parçası olan hayatı ise... Gerçi şanslıydı Ali. Daha doğrusu, Ayşe'yle tanışmasını takip eden bir-iki ay boyunca, talihin yüzüne nihayet güldüğünü düşünmüştü. Yaşlılığa doğru adım adım ilerlediği sırada aldığı bir hediyeydi Ayşe. Bir an önce dilin, bilinen dünyanın ötesindeyken, bir an sonra sakın bir gülümsemeyle Ali'nin karşısında belirivermiş; Ali'yi, birbirlerini pekâlâ başka sırayla da takip edebilecek rastlantıların, artık görüşmemesine rağmen bir türlü unutamadığı insanların peşinden sürüklenen hayatının, çok önceden Imago Mundi'deki o davete çıkmak üzere biçimlendirildiğine inandırmıştı. Sıbil Kitaplığı'nın yönetim binasının yüksek tavanlı giriş katındaki bar, yayınevinin gelenekselleştirmeye çalıştığı davetlere de ev sahipliği yapıyordu.

Ali o çarşamba akşamını kentin henüz kalabalıklaşmamış ucuz meyhanelerini gezerek, ne içtiğine pek dikkat etmeyerek, rastladığı birkaç tanıdığı görmezlikten gelerek, kulağına çalınan saçma sapan konuşmaları acımasızca çiğnediği buz küplerinin gürültüsüyle boğmaya çalışarak geçirmişti –birkaç aydır sürdürdüğü ince ayarla, alacakaranlığın etrafına iyice yerleşmiş bir alış-

kanlıktı bu. Önceki gün gelen davetiyeyi evden çıkarken pantolonunun arka cebine tıktırmayı ihmal etmediyse de, şöyle bir göz atmakla yetindiği o renkli kâğıdı kalabalık sokaklarda tek başına yürürken buruşturup atacağı bir şey olarak kullanmak ona daha doğru geliyordu. Dolayısıyla, geç bir saatte, yayınevinin önünde taksiden sallanarak indiğinde hâlâ eve dönmek için mazeret aramasına şaşmamalı. Ama binanın baştan aşağı ışılandırılmış ön cephesini kaplayan afişteki, tasarımcının fonda kırmızının hangi tonunu kullanacağına karar verememesi nedeniyle, yer yer pembeye çalan gür sakalının arasından sevecenlikle gülümseyen Marx'la göz göze gelince, duygularına hâkim olmayarak içeri girmişti.

Gerçi doğruluğu tartışılır bir karardı bu. Zira, öyle ya, aklına getirmemeye çalıştığı şeyler bir yana, kimsenin boşaltmadığı ayaklı küllüklerden, tabakta bırakılmış hazır yemek artıklarından, yere dökülmüş içkilerden, ayakkabıların altındaki çamurdan, köpek bokundan yükselen, havalandırma sisteminin yetersizliği yüzünden içeriye sise boğan kokunun; o kadar içtikten sonra sohbet etmesinin imkânsız olduğu onca insanın; daha da kötüsü, ucuza getirildiği her halinden belli olan Marx kostümlerinin içinde Yunan tragedyalarından çıkma Noel Baba lara dönmüş, içkilerle, renk renk haplarla dolu tepsilerle oradan oraya koşuşturan garsonların arasında bir gece geçirmektense, eve dönmesi daha akıllıca olurdu. Ama davet verilmediği zamanlarda dayanılmayacak kadar kimliksiz bulunduğu mekânda, bu gece gizem düşkünü yönünü cezbeden bir şeyler vardı: Lambaların donuk ışığı, kokunun meydana getirdiği buğuyu bulutları yırtan güneş ışınlarına nispet yaparcasına delip geçiyor, kalabalığın içinde gözden kaybolmadan önce, gözlerindeki anaç pırıltıların olabildiğince fazla kişinin dikkatini çekmesi için aydınlık yerlerden yürümeye özen gösteren, kıyafetlerine sinmiş rutubet kokusunu yapışkan bir ağ gibi arkalarından sürükleyen kadınları; sert, bol buzlu içkilerini yudumlarken yüzlerinin ekşidiğini belli etmemeye çalışan orta yaşlı erkekleri; mekânın ortasındaki, zeminden bir buçuk metre kadar yükselen sahnenin önüne toplanmış, hoparlörlerden havalanan, ışıktan kaçmaya çalışırken gürültüde yitip giden hırıltılı sesli, uzun boyunlu kuşlara ol-

dukaları yerde sallanarak eşlik eden, içerideki pis bulutta nereden geldiği belli olmayan oklara hedef olmuş dumandan kalpler görmeye çalışan her zamanki gençleri aydınlatıyordu. Ali tavandan ince, çelik bir iple sahnenin üstüne sarkıtılmış Philco 90'ı inceleyip ağırbaşlılıkla kafa sallayan iki astrologu görünce, selam vermemek için başka tarafa döndü. O sırada, genç, neşeli bir sesin, "Oo, prens de buradaymış," diye bağırıldığını duydu.

Biçimsiz kollar, yağlı saçlar. Sarisli'yi tanıdı.

Defne'nin kolladığı biri olduğuna inanıldığı için, yayınevindeki Ali'yi veliaht olarak görmesi kaçınılmazdı elbette; ama kendini, her şeyin sonsuza dek tasvir edildiği biçimde kalmaya mahkûm olduğu, şansı varsa birkaç bin yıl sonra birilerinin çözmeye çalışacağı duvar resimlerindeki kollarını açmış figürlere benzettiği bu günlerde, şu prens kelimesi iyice sinirine dokunuyordu. Şimdi inanılmaz gelse de, geçmişte yenilmez olduğuna, eşi benzeri görülmemiş ordusunun başına geçip dünyayı fethetmesinin an meselesi olduğuna inandığı günler sahidinden de olmuştu. Gündüz saatlerini belli bir ilgi duymadan kitap okuyarak, aylak aylak dolaşarak bir şekilde geçirdikten sonra, Defne'nin yatağında sona eren ilahi geceler başlardı. Koridordan gelen soluk ışıktaki kadının nefes aldıkça inip kalkan terli göğüslerini izler, teninin o tuhaf kokusunu içine çekerken, ölümsüzlük pınarını bulduğunu hissederdi. Sonsuza dek genç kalmanın yolunu bulmuş Ponce de León'du Ali; aradığı nehre ulaşan Musa, yeşil kıyafetine çoktan alışmış Matun'du. Asıl şaşırtıcı olansa, çevresindekilerin bu hülyalara Ali'den daha çok dalmış gibi görünmesiydi. Özgün fikirleri tükenmiş tasarımcılar, yorgun düzeltmenler, yeteneklerine artık sevgilileri de inanmayan yazarlar Defne'ye kaygısızca dokunabilen bu mucize çocuğu görmek, tanımak, bir köşeye çekip ona sıkıntılarını anlatmak için fırsat kolluyor; yayınevindeki tutsaklıklarından, kurtulacakları varsa, ne zaman kurtulacaklarını öğrenmek için birbirleriyle yarışyordu. Ali'nin işin içinde bir bit yeniği olabileceğinden şüphelenip geri çekilmesi uzun sürmediyse de, akıllıca görünen bu taktiğin sonuçları sarsıcı oldu: Mucize çocuğun Defne'yle arasının pek de iyi olmadığı söylentilerinin arasında Don Luis'in dilencilerine dönüşen insanlar pervasız şölenler düzenlemeye başla-

mıştı. Ne ki, Ali'nin cömertliği karşısında kendilerini kaybettikleri için onları suçlamak kimsenin aklına gelmedi. Şimdi, o günlerin üzerinden dört yıl bile geçmemişken, Sarisli'nin ıslak dudaklarının zapt edemediği gülümsemesinin altındakilere alıcı gözle baktığında; o insanların minnettarlıklarını, bağlılıklarını kanıtlamak için döktükleri gözyaşlarının oluşturduğu nehrin kıyısında, sudaki aksine bakmamaya çalışarak yürüyen, suya atlaması için yapılan tezahüratı susturmak için elini her kaldırdığında ise dengesini kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kalan bir ucube halini aldığı anlıyordu.

"Sarisli, merhaba. Ne var ne yok?"

"N'olsun. Defne hazırladığım kapağı yine beğenmedi."

"Deme..." Dalga geçtiğini laf olsun diye saklamaya çalıştığı'nın belli olduğunu umuyordu.

"Sorma. Leonardo'nun tablolarından birini kullanmış."

"Hangisini?"

"Şu şey... Ortasında ağaç olan." Eh... "Ben de bundan nasıl faydalanabilirim diye düşünüp aşağı indim.

Ali küçük serserinin neden faydalanmaya çalıştığını anlamamıştı; sormaya da niyeti yoktu. Yayınevindeki ikinci yılını dolurmasına rağmen yaratıcılığında en ufak bir ilerleme gözlenmeyen Sarisli'nin nasıl olup da hâlâ kovulmadığını kimse anlamıyordu. Daha binadan içeri adımını attığı ilk gün, sekreterlerden birinin dalgınlığının da yardımıyla, Defne'nin büyük önem verdiği savaş kitapları dizisi Burusera'dan çıkan iki kitabın kapaklarının karışmasına neden olmuştu. Fakat herkesin başını derde sokan bir espri anlayışına sahip olan Defne, bu karışıklığın bir şeylerin alameti olduğuna karar verip Sarisli'yi işe almıştı. Ona kol kanat geren ustalarının kitapların içeriğine uygun, kitabı tamamlayacak kapaklar hazırlaması yönündeki öğütleri, Sarisli'nin çalışma saatlerinin çoğunu telefonda, ya da arkasında *cannabis sativa* kırıntıları bırakmayı alışkanlık haline getirdiği tuvalette geçirmesi nedeniyle boşa gidiyor; fakat genç tasarımcının arkadaş canlısı mizacı, beş parasızlığı, neşe dolu mutsuzluğu, ya da adından nefret etmesinin mutlaka ciddi bir nedeni olduğu varsayımları sayesinde mesele her defasında tatlıya bağlanıyordu. Sarisli şimdi yine cebinden beceriksizce sarılmış bir sigara çıkarmıştı. "İster misin?"

“Almayayım.”

“Hadi ama,” yanlarından geçen garsonu durdurdu, sırılsıklam tepsideki yeşil haplardan bir avuç alıp Ali’ye uzattı, “bunlardan al bari.”

Ali, Sarisli’nin neden bu kadar ısrar ettiğini anlamamıştı. İyice sarhoş olmak istiyordu istemesine; ama Gibson’ından şimdilik hoşnuttu. “Hiçbir şey istemiyorum.”

“İyi öyley...” Cümlesini bitirmekten vazgeçti, nöbet geçiriyormuş gibi zıplamaya başladı. İleride bir yere takılan gözleri parlıyordu. “Meknun geliyor!”

Meknun mu? Ali, Sarisli’nin baktığı tarafa dönünce, yalpalaayan bir çift bacağı, iki büküm olmuş bir gövdenin, dakikalar dır kahkahalarla gülmekten biçimini kaybetmiş bir yüzün buğunun içinden çıkıp sahiden de Meknun’a benzeyen bir görüntüye dönüştüğünü gördü. Ne zamandır yayınevine adım atmayan herif beline sarıldığı genç bir kadınla birlikte yaklaşıyordu. Ali’nin dizlerinin bağı çözüldü. Nedeninin Meknun mu, yoksa o genç kadın mı olduğundan emin değildi; karnını tutup kıvrırken konuşmaya çalışan Meknun’a, gözleri pırıl pırıl parlayan kıza, Sarisli’nin açık unuttuğu avucuna baktı. Midesinden bey-nine dek tüm vücudunu bulandıran bir uğultu eşliğinde hapları kapıp ağzına attı, Gibson’ını başına dikti.

Gecenin geri kalanının ne kadarının gerçek, ne kadarının hapların marifeti olduğundan hiçbir zaman emin olamayacaktı. Meknun konuşmayı nihayet becerip o kadar güldükleri şeyin bir ölüm haberi olduğunu açıklarken Ayşe’yi tanıştırmayı da akıl etmiş miydi? Ayşe dizlerini kırıp gülümseyerek Ali’ye merhaba demiş miydi? Zihni güzelavratotuna teslim olmadan önce hatırladığı son şey, aşağı yukarı göğsüne dek inen kızıl sakalını mavi boncuklarla süslemiş fizikçi Sina Mahfer’in iki-üç kişinin yardımıyla sahneye çıkması, müziğin durdurulmasını işaret ettikten sonra mikrofonu eline alıp konuşmaya başlamasıydı: “Bugün burada Karl Marx’ın ölümünün yüz on sekizinci yılı anısına toplandık.” Etraftan haykırışlar yükseldi. “Bu anlamlı günde... gecedeyi, İngiltere’den gelen misafirlerimiz bizimle olacak. The Churingas. Alkışlar. Buraya British Museum’daki çalışmalarını yarıda bırakıp geldiler. Ama... Ama İskoçya’dan da gelmiş olabi-

lirler,” Sina hazırladığı konuşmayı unuttuğunu gizleyemiyordu, “tam anlayamadık. Evet, neyse, gecenin sonunda, konserin canlı kaydını satın alabilirsiniz. Yayınevine destek için...” Mırıltılara dönmüş konuşmanın sahneye davet edildiklerinin işareti olduğuna karar veren grup üyeleri koşarak enstrümanlara saldırınca kopan alkışa utangaç bir gülümsemeyle karşılık veren Sina, sahneden indi.

Işıklar söner sönmez anlaşılmas çığlıklarla, çözümlenemez akortlarla, belirli bir ritmi takip etmeyen vuruşlarla başlayan konsere yetişmek için aniden çalıştırılan 35 mm’lik göstericinin merceğinden çıkan, havada kasıla kasıla ilerleyip karşı duvardaki perdede, yapışkan bal peteklerine dönüşen görüntünün içinde yok olup gitti Ali. Arılar larvaların, ölü akrabalarının yanından tiksintiyle geçip gidiyor, başkalarının işini yapanlara özgü kayıtsızlıkla, durup dinlenmeden çalışıyordu. Sarsıntı başlayınca, kraliçe dâhil her şeyi unutup kovanın çıkışına saldırdılar. Kamera onlara yettiğinde artık çok geçti: Koyu bir bulut halini almış arılar yerde kıvranan, kendini korumaya çalışan yaşlı bir adamın vücudunu tamamen kaplamıştı. Bu arada grup konsere başladığı gibi devam ediyordu. Attığı çığlıkların adamın çektiği acının temsili kabul edilebileceğini sezen bir grup üyesi çığlığı hemen keserek anlaşılmas bir şeyler mırıldanmaya başlamış, bu hareketiyle dinleyicilerin kalbini çalmıştı. Ölümün neye benzediğini anlamaya başlayan yaşlı adam ise mücadele etmekten büyük ölçüde vazgeçmişti. Ali adamın gömleğinin düğmelerini çözdüğünü, vücudundaki sayısız yarayı gülümseyerek güneşe gösterdiğini gördü. Adamın ne yaptığını arılar da fark etmişti; onunla ilgilenmeyi bırakıp güneşe yöneldiler. Uçsuz bucaksız ormanları, nehirleri, sıradağları, dağların yamaçlarındaki yoksul köyleri kâh imrenilecek bir düzen içinde, kâh bir labirentteymişçesine, tereddütle geçtikten sonra, en az hiç kafa yormadıkları içgüdüleri kadar anlaşılmas, kodlanmış bir yol takip ederek kendilerine ulaşan bir emirle kostümlerini çıkardılar, Alman Ju-88 bombardıman uçaklarına dönüşüp alçalmaya başladılar. Elbette, sevgili Java, Bari Lima-nı burası, tarih 2 Aralık 1943. Luftwaffe’nin etkisizleştirildiğine inanan İngilizler ihtiyatı elden bıraktığı için, otuz müttefik ge-

misinin demirlediği liman ışı ışı. 19.25'te başlayan hava saldırısıyla gökyüzü de gündüz gibi aydınlanıyor. Almanlar saldırı için yüz elli uçak toplamaya çalışmıştı; ama aralarında John Harvey adlı Amerikan kargo gemisinin de bulunduğu on yedi geminin battığı, sekizinin ise ağır hasar gördüğü haberi üzerine yüz beş tanesinin de yeterli geldiğini anlayıp rahatlayacaklar. Nasıl olup da limanla birlikte şehrin bir kısmının da yerle bir olduğuna hayıflanacak değiller. İşin aslını bir tek limanda beş gündür bekleyen John Harvey'nin kaptanı Elwin F. Knowles biliyor; ama o da gemisinin iki bin adet M47A1 hardal gazı bombası taşıdığını önüne gelene anlatacak kadar uzun yaşamadığı için, doktorlar sağlam penceresi kalmamış hastaneyi dolduran, büyük kısmı nefes darlığından şikâyet eden yaralıları tedavi etmenin yolunu bir türlü bulamıyor. Yaralılardan biri de Noel Baba kostümü giymiş bir adam; eğlenmeye hali kalmamış sağlık ekipleri her şeyin bir yeri, zamanı olduğunu unutmuşa benzeyen bu adama öfkeyle bakıyor. Oysa sahiden de Aziz Nikola kendisi, Almanlardan saklanmak için böyle bir çözüm bulmuş; saldırıdan etkilenen yüzlerce insan için gözyaşı döküyor. Denizin, dumanla kaplı gökyüzünün sarımsak kokusuna boğulmuş kente nasıl bir ölüm taşıdığını bilemez tabii; şişmiş gözleriyle olanları anlamaya çalışırken, vücudu yaralarla kaplı insanların arasında tuhaf giyimli bir adamın dolaştığını görüyor. Geçmişte, kendi ülkesinde herhalde ciddi bir küçümseme sayılırken şimdi burada, bu tarihte ucuz kaçan tavırlarla yaralıları izleyen bu adam, başını çevirip kameraya gözlerini diyor. Belli ki izleyicilerde yarattığı hayal kırıklığının farkında değil. Gülümsüyor, ama ne hikmeti kaldı ki dördüncü duvarın? Cabir İbn Hayyan hiç oralı olmuyor; hastalara bir kez daha göz ucuyla baktıktan sonra, kıyafetinin kıvrımlarının arasından dolu bir deney tüpü çıkarıp havaya kaldırıyor, bir seri katili canlandırmaya çalışan üçüncü sınıf bir oyuncunun tasasıyla kame-raya yaklaşp fısıldıyor: "Sizi elimden kurtaracak kişi kimdir?" Perde simyacının tüpünden ağır ağır dökülen sıvıyla kararmış; kendileri dâhil hiçbir şeyi umursamayan The Churingas'ın konseri ise, Ayşe'nin boynundan, uzun, siyah saçlarından yükselen, akla kentin nehre komşu sokaklarındaki esintileri getiren koku

nefes alınamaz bir hal almış Imago Mundi'yi Ali için önce aydınlatır, sonra önemsizleştirir, nihayetinde de genç kızın parlak gözlerinde, güzel dudaklarında yok ederken, sabahın üçüne kadar devam etmişti.

İşte her şey o gece başlamıştı. Ali ertesi sabah, Ayşe'nin çıplak bedeninin yanında, sabaha karşı gördüğü rüyayı unutup unutmayacağını merak ederek, yaşamının düzene gireceğine yorma-ya çalışarak uyandı. Sonraki haftalarda aynı rüyayı defalarca görünce, çoğunlukla uyurgezer gibi davranan hayatının gözlerini açtığı ânı o geceye işaretlemek gerektiğine karar verecekti. Gerçi iki-üç ay sonra, görünüşte sebepsiz yere kapılacağı korkuyu hesaplayabilse, belki de o ilk günlerdeki coşkusunu dizginlemeye çalışırdı. Kendini susuzluğunu sonsuza dek gidereceği pınarın kıyısında dinlenmeye çekilmiş, ilahî güçlere sahip, ölmeden dirilmiş bir çocuk gibi hissediyor; tüm hayatını, hatta son nefesini vereceği andan sonrasını da, genç kadının yirmi beş yıldır değerli bir taş gibi üzerine titrediği güzelliğine emanet etmek istiyordu. Ama günün birinde, hediyesinin saçlarını okşarken, bir sesin kulağına dikkatli olmazsa tüm bunları kaybedeceğini fısıldadığını duydu. Yaz gündönümü yaklaşıyordu; her yeri örten sisten kurtulamayan ayın güneşle buluşmasına birkaç gün kalmıştı. Tane tane konuşan, uğultulu ses, laf arasına güvenilir bir torbacı ile izbe bir otelin telefon numaralarını sıkıştırmayı da ihmal etmeyerek, Ali'ye yeni sevgilisinin gençliğinin, bedeninin, başkalarının sıkıntısını hafifletme konusunda doğuştan gelen yeteneğinin, bildiğinden fazlasını merak etmeyen mizacının yardımıyla yenilendiğini hatırlattı. Ali bu olağanüstü değişimi yaşamasını sağlayanlara gönül borcunu ödemek için bir şeylerden, hatta mümkünse Ayşe'den vazgeçse fena mı olurdu?

Bir kez o malum *seliger Sprung in die Ewigkeit*'ı yaşayınca Ali'nin işi kolaylaşmıştı; ama sevgilisinin nasıl bir eşikten geçtiğinin farkında olmayan Ayşe'yi zor günler bekliyordu. Uzun uzadıya kurcalamadan birlikte olmaya başladığı, evine yerleştiği, ne iş yaptığını, yayınevindikilerle ilişkisini bilmeseydi devlet memuru da sanabileceği, fakat yapısı gereği, gün geçtikçe ait olduğunu hissetmeye başladığı bu tuhaf herifin koltukta donup kaldığı günden sonra gittikçe artan sessizliğini pek bir anlam

veremedi izliyor; bu tür durgunlukların, olsa olsa, erkeklere özgü ilgi çekme numaraları olabileceğini düşünüyordu. Zaten bu yüzden Ali ona aklındakilerden ilk kez bahsettiğinde Ayşe kahkahalarla, şımarıkça gülmekle yetinmişti: "Bu kadar çabuk mu sıkıldın benden?"

Ali hemen pes etmek istemiyordu. "Mesele o değil. Sadece..." Ama Ayşe, Ali'nin kucağına atlayıp onu öpmeye başlayınca, mesele kapanmış oldu. İlerleyen günlerde birkaç kez daha konuyu açmaya çalışan Ali her defasında benzer yan etkilere maruz kalınca, aptal durumuna düşmekten çekinmeyi bırakıp her şeyi dürüstçe anlatmaya karar verdi. Uğultulu sestten, torbacıdan, otelden, Sina'dan, Meknun'dan belli bir sıra izlemeden bahsettiğinde Ayşe onu yine ciddiye almayınca, bunun birbirlerine duydukları sevginin büyüklüğünü kanıtlamak için bir fırsat olduğunu da söyledi. "Ayşe, bebeğim," derken sesi titriyordu, "senin için ne fark eder? ...rdından başını bebeğinin dizlerine dayayıp sessizce ağlamaya başlamıştı. "Senin gibi biriyle tanışmayı hep istemiştım. Onlara karşı kendimi borçlu hissediyorum."

"Borcunu benimle mi ödeyeceksin?" Ayşe'nin suratından düşen bin parçaydı.

"Böylesi bana daha doğru geldi. Düşünsene, birkaç ucuz orospu bulsam..." Hıçkırmaya devam ediyordu. "Kıskanç değildir. Ayrılacaksa da, bu yüzden ayrılalım." Ayşe bu bölüm pörçük yakarışlara kendini koridorun ucundaki odaya kilitleyerek karşılık verdi. Fırtına üç gün sürdü. Gözyaşlarıyla, karşılıklı sadakatsizlik suçlamalarıyla, belli bir hedefi olmayan öfke nöbetleriyle geçen yetmiş iki saatin sonunda Ali, Ayşe'nin bayıldığını bildiği masaj kremiyle odanın kapısını çaldı. Bu beklenmedik şefkat gösterisi karşısında yelkenleri suya indiren genç kız, üretici firmanın iddiasına göre içinde alacamenekşe bulunan kremi vücuduna sürmeye çalışan Ali'ye yepyeni bir sevgiyle baktı, dikkatli olmasını öneren içgüdülerine kulaklarını tıkayarak, Ali'nin istediği her şeyi yapacağını söyledi.

Gerekli bağlantıları bir çırpıda kuran Ali, iki gece sonra, çamurlu bir çıkmaz sokağın dibinde ayakta durmaya çalışan otele doğru yürüyordu. Aksi gibi, otel yayınevinin sadece birkaç so-

kak arkasındaydı. Becerebildiği kadar uzattığı yol boyunca cebinindeki hapların bir kısmını yuttuğu için, yetmiş üç numaralı odanın kapısını çaldığı sırada gözünün önünde arılar uçuşmaya başlamıştı bile. Kapıyı, günün anlamını yanlış değerlendirdiği belli olan, takım elbiseli Sina açtı; Meknun içeride, yatakta oturan Ayşe'nin şarabını tazeliyordu. Ali iki kuzen arasındaki gerginliğin bu macerayı iyice renklendireceğini düşünmekte haklıydı. Hiçbir şey söylemeden, rutubet kokan odanın tek penceresinin önündeki masaya doğru ilerledi, masadaki, kâğıdı hâlâ ıslak sigarayı dudaklarının arasına yerleştirip yaktı, ayaklarından biri diğerlerinden kısa olan sandalyeye oturdu. Ayşe soyunmaya başladı. Ali'nin hesaplarına göre, kapının gürültüsüyle açılması, kat görevlisi kılığına girmiş bir tür yarışma programı sunucusunun odaya dalması, sınavı geçtiği için havaya konfeti, balonlar fırlatarak Ali'yi tebrik etmeye başlaması an meselesiydi. Ama hiçbir şey olmuyordu. Ayşe'nin gömleği omuzlarından kurtulurken çıkan kumaş sesinin, saçlarını kulağının arkasına sıkıştırdığında boynunda beliren ince damardan odaya yayılan ısıнын, vücudunun kıvrımlarından sızan kokuların saldırısı karşısında şaşkınlıktan donup kalmıştı. Ayşe yatağa sırt üstü uzandığında, bakışlarını tam karşısındaki, böyle bir odada gerçekdışı kaçacak kadar lekesiz olan aynaya çevirdi. Gözünün önündeki, gittikçe kalınlaşan dumanın arasından gördükleri bir ayin değildi; ilk bakışta, tanrıların gönlünü hoş tutmak için sunağa yatırılmış bir adak olduğu varsayılıyordu Ayşe'nin; ama, hayır, vücudunda takı yoktu. Kendini tanrılara beğendirmeye çalışmıyordu; sadece, Ali'nin isteğiyle, kısa süreliğine Ali'nin olmaktan vazgeçmiş, Sina'nın, Meknun'un kelimelerinden, zorlukla dile getirdikleri duygularından kendine yeni sıfatlar yontuyor, kendisini izleyen adamların, vücudunda gezinen parmakların, onu tanımaya çalışan cücelerin hiçbir zaman cesaret... "Ama bir dakika," Ali'nin kafası karışmıştı, "ben cücelerin de bunu yaptığını hiç düşünmemiştim."

Meknun yataktan destek alıp doğruldu, Ali'ye baktı. "Ne cücesi?" Dudakları, çenesi sıırılsıklamdı.

"Boş ver, biraz heyecanlandım galiba."

"Aç mısın?"

Gömleğini çıkarmayı nihayet akıl eden Sina, sakalını düzeltirken araya girip Ali'ye bir kutu fırlattı; Meknun'u ayıplamış gibiydi: "Sana hiç yakışmıyor." Sonra gülmekten kıvranmaya başladılar.

İki adamın Ayşe'ye yaptıklarını izlemeye koyulan Ali, daha başına gelenleri hazmetmeye vakit bulamadan, kutudan rengârenk yaprakların fırladığını gördü. Oradan oraya uçuşup ortadan kaybolan yaprakların kurtarabildiği kadarını kurtarmaya karar verdi. Onlardan, Ayşe'nin kendisini sevip sevmediğini anlamak için bir çiçek yapacaktı. Dudaklarında sönmüş sigarasıyla çamur içindeki yere eğilip ayakkabı izlerinin etrafını yapraklarla çevirmeye başladı. Daha işin yarısına bile gelmeden yaprakların hepsi donmuştu. Şaşkınlıkla, nerede hata yaptığını düşündü; fakat sorun herhalde odanın buz gibi olmasıydı. Ne yapmak gerektiğini hesaplamaya çalışırken, yerdeki ince damarlı, zarif buz parçalarının hareket ettiğini, olsa olsa kendini çizgi film karakteri sanan bir delinin çıkartabileceği kıkırtılarla hoplayıp zıpladığını, taklalar attığını, havada süzüldüğünü gördü. Ama buzdan canlıların gösterisi uzun sürmüyordu; göz açıp kapayıncaya dek paramparça oluyorlardı. Bu parçaları nasıl bir araya getireceğini kara kara düşünürken, Ayşe, yatağa yığılıp kalmış Meknun ile Sina'nın arasından, yüzü allak bulak olmuş halde, yavaşça doğruldu. Buzlar, yapraklar falan kimin umurundaydı ki: Ali hemen soyunup yere uzandı, Ayşe'yi yanına çağırdı. Gözlerinde daha önce hiç görmediği bir gölgeyle ayağa kalkan sevgilisinin morluklarla dolu kalçalarından, kasıklarından, bacaklarından sızan farklı renkli, farklı kokulu sıvılar, birbirinden tatlı günahlar yanaklarına damlarken, paslı çivilerle tutturulmaya çalışılmış pencereden görülen yıkık dökük binadan, dünyanın bir kişi eksildiğine şahit olanların ürkütücü kederini hatırlatan bir altonun, alaycı bir mucize gibi yükseldiğini duydu.

Kime âit olduğunu hâlâ bilmediği o ses sokağın, otel odasının yüzeyini kazıyıp telefonun tüm evi çınlatan sesine dönüşünce, Ali irkildi. Nefesi kesilmiş, nabızı hızlanmıştı. Bir süre ne yapacağını bilemeden bekledikten sonra telefona doğru yürümeye başladı. Yedinci çalıştan sonra almacı kaldırdı.

"Yine aynı şeyi yaptım." Arayan Mekkun'du. "Yıllardır birinin çıkıp 'Uçkurun yüzünden her şeyi bok edeceksin,' demesini bekliyorum." Ali yorum yapmayınca sızlanmaktan vazgeçti. "Uyuyor muydun?"

"Biraz önce uyandım. Kahve içiyorum."

"Geceki fırtına bana seni hatırlattı, bir arayayım dedim."

Ali gözlerini kapayıp başını salladı. "Mekkun, başım çok ağrıyor."

"Tamam, uzatmıyorum. Defne'nin evinin anahtarları sende mi hâlâ?"

"Neden soruyorsun?"

Anlattıklarına bakılırsa, Mekkun dün akşam ansızın çalan kapısını açtığı anda karşısında aklının ucundan bile geçmeyecek birini, Defne'yi bulmuştu. "Hava onun da canını sıkınca yürüyüşe çıkmış. Bir de bakmış ki, evimin önündeymiş." Palavraydı tabii; ama Mekkun onu yine de buyur etmişti. Yayınevinden, yeni kitaplardan konuşurlarken laf lafı açmış, kendilerini yataкта bulmuşlardı. "Sabah uyandığımda gitmişti. Sonra masamdaki dosyalardan birinin yerinde olmadığını fark ettim."

"Tabii şimdi," Ali dişlerini gıcırdatıyordu, "gidip dosyayı almak gerekecek."

"Ama tarihle, tekerrürle falan kafamı ütülemeyeceksin."

"Galiba sen de dosyada ne olduğunu söylemeyeceksin."

"Sabret."

"Gizli belgeler mi?"

Mekkun kıkırdadı. "Önemli bir şey değil."

"Bilemiyorum. Aslında biraz meşgulüm."

"Beş dakika bile ayıramaz mısın?"

"İşim var. Zaten Defne'yle artık pek görüşmüyoruz."

"Ne yapıyorsun peki? Bütün gün Ayşe'yle kavga mı ediyorsun?"

"Evet, ikimiz de kavga etmeye bayılıyoruz." Ali pes ettiğini biliyordu; sadece, Mekkun'un bunu fark etmediğini umuyordu.

Ama Mekkun bu tür şeyleri gözden kaçırarak biri değildi.

"Defne'ye uğradıktan sonra bana gel. Biraz konuşuruz."

"Yorgunum."

"Yine aynı rüyayı mı gördün?"

Ali donup kaldı.

Gece kelebeklerinin külüyle islenmiş huzmeler, beyaz boyası yer yer çatlamış duvarları karanlığa boğuyordu.

“Yorgun olsan da gel. Bir kamyon dolusu insan çağırdım. Yuvaya dönüşümü kutlayacağız.”

Aydınlanan günle birlikte odayı dolduran kentin anlamsız vızıltılarının ortasında, Ali rüyadan Meknun’a ne zaman bahsettiğini hatırlamaya çalışıyordu. Pencereye, ince bir toz tabakasıyla kaplı eşyaya baktı.

Işıktan, külden meydana gelen yılankavi katmanlar duvarlara değdikçe, çatlaklardan yangınları, sel baskınlarını hatırlatan bir uğultu yükseliyordu. Uğultunun etkisiyle oradan oraya savrulan çatlaklar, bazen anlamlı şekiller oluşturuyordu: Bir dişbu dağın eğik dalları. Ölü dillerden kalan harfler.

“Orada mısın?” Dalga mı geçiyordu, yoksa kaygılanmış mıydı?

“Tamam,” Ali boğazını temizledi, “gelirim.”

Gövdelerinin üst kısmı alt kısmından daha büyük yontulmuş, elleri dua ediyormuş gibi göğüs hizasına kaldırılmış, bacakları kenetlenmiş, karşılıklı iki duvar boyunca eşit aralıklarla dizilmiş asık suratlı heykellerin arasında, gözlerini uçuşan küllerden korumaya çalışarak yürümeye başlamıştı. Heykellerin, köhne bir otelin koridoruna benzeyen bu yere, kapıların yerini tutacağı hesaplanarak yerleştirildiğini düşündü. Ama kapıların yokluğu, duvarın diğer tarafındaki bir yerden dışarıya açılan pencerelerin yokluğunu da akla getiriyordu. Uğultunun kaynağı, ola ki, orada tutsak kalmış insanlardı: Yalnız olmadıklarını anlayamayacak kadar korkmuş, geçmişlerini anlatacakları birini arayan, nihayetinde bitkin düşüp yere yığılan, kimi şık giyimli, kimi çıplak erkekler, kadınlar. Ali kim olduklarını çıkaramıyordu elbette; onları kentin yabancı olduğu, karaborsacıların cirit attığı ana caddelerinden birine mi, yoksa atıkların, dibinde kil tabletlere dönüştüğü nehre mi çıktığını kestiremediği sokaklarında dolaşırkenki kayıtsızlığıyla, birer birer geride bırakıyordu.

Meknun’un belki de ne yaptığının bile farkında olmadan lafı rüyaya getirmesi yüzünden, Ali konuşmanın gerçekte hangi kısımdan tedirgin olduğunu ancak telefonu kapattıktan son-

ra fark edecekti. Nihayetinde, rüyadan ona sarhoş gecelerinden birinde bahsetmiş olabilirdi. Ayşe'nin, otel odalarından sıkıldığı için, Meknun'a kimseye haber vermeden uğrayıp onunla kim bilir neler konuşarak uzun saatler geçirmiş olması da mümkündü. Ama Meknun'un yuvaya dönmesinin –kastettiği, yayınevine geri dönmek olsa gerekti–, nedenlerini hiçbir zaman tam olarak anlayamadığı bir iktidar savaşının sonucunda, kim olduğu hakkında pek bir fikrinin olmadığı birileri tarafından düpedüz sürgüne gönderildikten sonra, ansızın –sahiden ansızın mıydı?– ortaya çıkmasının, Sibil Kitaplığı'nın tarihinin haberdar olduğu kırıntılarını göz önünde bulundurduğunda, sıradan bir olay sayılamayacağını tahmin edebiliyordu. Son zamanlarda gecelerinin en az Ayşe'nin yokluğu kadar büyük bir parçasını oluşturan rüyasının, Defne'nin saçma sapan ziyaretinin, rengi taş fırınların isli yüzeyini hatırlatan bulutlarla örtülü gündeğümünün, her şeyin üst üste gelmesi sadece rastlantı olabilir miydi?

Uğultu duvarlardaki yolculuğuna devam ederken, çatlaklarda birikmiş ısı nedeniyle nemleniyor, karanlığı dalga dalga aralayarak zemine damlıyordu. Gözlerini yumuşayan zemine indirdiğinde, boşlukta durduğunu fark etti. O boşlukta melekler, ateşten yapılmış varlıklar gördü. Yeniden doğmak için bedenlerini parçalıyorlardı. Fışkıran kan aşağıda sessizce parlayan yıldızları karartıyor; irkilerek yeniden parlamaya başlayan yıldızlar ise katılaşmaya koyulmuş, fakat henüz sadece pis kokulu bir balçık halini alabilmiş zemini bir kez daha saydamlaştırıyordu. Parçalanan bedenlere usulca yaklaşan bir adam, etrafı kolaçan edip avucundaki harfleri havaya savurdu. Uçuşan harfler fanuslara değer değmez alev alıp küle dönüyor, pusun yoğunlaşması-na, heykellerin suskunluğunun artmasına neden oluyordu.

İleride, koridor bir odaya açılıyordu. Kapıların, pencerele-rin yokluğundan, duvarlarda ilerlemeye, doldurabilecekleri bir kuyu bulmuşçasına devam eden uğultudan ibaret bir odaydı bu-rası. Zihnine üşüşen onlarca sorunun, ne kadarını unuttuğunu hesaplayamadığı yüzlerin kasıklarında baş edemeyeceği bir sı-zıya dönmesini engellemeye çalışarak eşikten geçti. Odaya rüya-ların gelecekle ilgili haberler verdiğine inanıldığı günlere yetiş-meyenlerin hemen tanıyamayacağı; hastalanmış, irinli yaralarla

kaplı, kurtlara, böceklerle karşı savunmasız kalmış yerlerinden kanın alev alev damladığı etten yayılan bir koku sinmişti.

Sol tarafta bir karaltı seçti: Yere oturmuş, sırtını duvara dayamış, yarı çıplak bir adam. Vücudu göğsünden boynuna çıkan, oradan çenesine, gözlerine dek devam eden, kimi kabuk bağlamış, kimi iltihaplı yaralarla kaplıydı. Başını sağına yerleştirilmiş sandalyede oturan, bembeyaz giyinmiş birinin dizine dayamıştı. Sandalyedeki adam, yaklaştığını görünce, konuştu: "Geldin demek." Verebileceği bir yanıt yoktu elbette, duyduklarının kendi kuruntusu olduğunu düşünüyordu. "Duvarlara bak," yerdeki adamın başını okşamaya devam ederken, diğer eliyle, ziyaretçisine vaat ettiği toprakları gösteren bir kral gibi, duvarları işaret etti, "ne gördüğünü söyle." Mumların cılız ışığında sürekli biçim değiştiren şekillere baktığında, bir kez daha yıldızları gördü; cenneti, cehennemi, henüz doğmamış insanları, tufanı, deniz canavarlarını, uçsuz bucaksız mağaralarda darağacına çekilmiş günahkârları... Sonra hepsi, başı okşayan elin gölgesinde çözüldü. "Hiçbir şey görmüyorum." Yalan söylediğinin belli olduğunu kendisi de biliyordu; ama burada, yalanların bir öneminin olmayacağını düşünmüştü. "O zaman niye geldin?" Sandalyedeki adam, söylediklerini ciddiye almıştı belli ki. "Nasıl geldin?"

Gün batımından öncesini hatırlamıyordu oysa. Silik gölgele-
rin üzerinden geçen rüzgârın, kıyılara saldıran dalgaların uğultusuyla uyanmış; vücudu tepeden tırnağa deniz kabuklarıyla kaplı bir yabancıнын, şimşeklerin aydınlattığı bulutların arasından gülümseyerek baktığını görmüştü. Zamanın ürkütecek kadar yavaşladığını hissediyordu. Bir tek kendisinin görebildiği düz bir çizgi boyunca, ufkun yakınındaki terk edilmiş topraklara doğru ilerlemiş; su perilerinin, kıyısına ölü doğmuş bebeklerini gömdüğü siyah kayaların yanından geçmiş; bulutların içinde gözden kaybolan bir duman sütununun yanına gelmişti.

Dumana elini uzatmış, yanık kokularının, kurban edilmekten kurtulmuş kuşların kanat seslerinin arasında, ışıkların aydınlatmaya çalıştığı koridora dek yükselmışti.

Yaşlı Gorm'un kızı Gunnhild, Norveç krallarının anası, Ali'ninse ilkokul aşkıydı. Ali'nin gelecekte daha karmaşık örneklerini de deneyeceği bu platonik gerantofili+sahte ölüdoğa fetişi temelli aşk, kalitesiz siyah cildi ekşi ekşi kokan bir kitap sayesinde başlamıştı.

İnsanların, en azından radyolarını kurcalamayı iş edinenlerin, yirminci yüzyılın en manidar 1 Nisan şakasının gönüllü kurbanları olarak, Jüpiter ile Plüton'un çizgi haline gelmesinin zayıflatıcı etkisine ilk elden şahit olmak için bütün günü basküllerinin başında geçirecek kadar heyecanlı olduğu o yıllarda; Ali günlerini, ileride sadece rutubetten kararmış taş bir duvar olarak hatırlayacağı okulundan çoğu kez belirgin bir rahatlamayla çıktıktan sonra, yol boyunca insanlarla göz göze gelmemek için ciddi bir çaba harcayarak, dokuzuncu doğum gününde alacağı hediyeleri hayal ederek, eve varınca odasına kapanıp anne babası dönene kadar dalgın dalgın ders çalışarak, radyo dinleyerek, hayali kukla gösterileri için senaryolar tasarlayarak geçiriyordu. Akşam yemeğini ailesiyle birlikte neşe içinde yiyip yatmak için odasına dönüyor; evdeki yer darlığı nedeniyle odasına yerleştirilmiş olan, sokaktan geçen arabaların farlarının ışıkları üzerinde ürkütücü yaylar çizdikçe iyice gizemli bir hal alan kitaplığın karşısına geçip uykusu gelene dek kitaplara bakıyordu. Yabancı bir bedene duyulan tutkuyla tanışmasını sağlayan kitabı da o gecelerden birinde keşfetmişti.

Kitap, Glob'un yetkin çalışmasının, *Bataklıkların Ünlü Demir Çağı İnsanları* adıyla, sınırlı sayıda basılmış çevirisiydi; Ali'nin odasındaki kütüphaneye ise, muhtemelen, babasının bir sahaf-ta görüp çevirisinin iyi olup olmadığına kafa yormadan satın almasıyla gelmişti. Ali de çeviriyle pek ilgilenmemişti. Onu kitaba bağlayan, Gunnhild hakkındaki kısa bölüm ile kitaptaki resimlerdi. Haftalar boyunca, gecelerini altında '*Kraliçe Gunnhild'in bulunduğu Haraldskjaer bataklığının görüntüsü*' yazan resme bakarak geçirmişti. Parmaklarını sayfada gezdiriyor, resme yeterince uzun süre bakarsa o çamurlu suyun titremeye başlayıp başlamayacağını merak ediyor, kitabın hiçbir yerinde göremediği, zihnindeki görüntüsü her gece farklılaşan kraliçenin parmağına bulaşan mürekkep gibi koktuğunu hayal ediyordu. Bu büyük

aşk, günün birinde babasının kitabı bir arkadaşına vermesiyle sona erdi; ama Ali aynı heyecanı yıllar sonra, Defne'nin kenttin doğusundaki, yılın büyük kısmını pis kokulu bir su birikintisi olarak geçiren, resmi bir adı olmasa da bazı sivri akıllıların Ligeya Gölü olarak anmaktan gizli bir zevk duyduğu, sazlıklarla kaplı küçük gölün yakınlarındaki evine ilk gidişinde de duymuş, aşk hayatının bu kez kimler tarafından kesintiye uğratılacağını daha o zamandan düşünmeye başlamıştı.

Ama bu sabah, pencereleri doğru dürüst açılmayan taksinin arka koltuğunda, kenttin doğusuna uzanan boş yolda ilerlerken, Meknun'la yaptığı nahoş telefon konuşmasına rağmen, kendisini güzel bir günün beklediğini hissediyordu. Geceki fırtına gökyüzünü kısa süreliğine de olsa temizlemişti. Yeni bir maceraya atıldığı düşüncesiyle içi kıpır kıpır olan Ali'nin keyfi, arabanın radyosundan yükselen, hışırtılar sayesinde az da olsa katlanabildiği şarkının arasından sesini duyurabilmek için bağıra bağıra konuşan şoföre hayranlık duymasına neden olacak kadar yerindeydi. Kendini ifade etme becerisi nedeniyle, adamın akıl hastası numarası yapan bir dahi olduğuna karar vermek üzereyken, yolculuk sona erdi. Yol boyunca İkinci Dünya Savaşı'ndan, merkez bankalarından, faizlerden bahseden adam, Ali arabadan inerken, düşüncelerini, "Bok böceklerinin nasıl dolaştığına bakmak lazım," diye özetlemişti. İddiasına göre, o zaman pek çok şeyin nedeni anlaşılacaktı.

Sigara dumanı ile gül kokusu karışımı tuhaf bir kokuya boğulmuş binanın altıncı katına vardığında, anahtarları kullanmasına gerek kalmayacağını umuyordu. Ama Defne'nin dairesinden gelen yüksek sesli müziği duyunca zili çalmanın işe yaramayacağını anlayıp anahtarları cebinden çıkardı. Apartmandakilerin ne yaptığını göreceğinden korktuğu için kapıyı aceleyle açtı, darmadağınık daireye girip müziğin kaynağına, yatak odasına doğru yürümeye başladı. Nasıl bir manzarayla karşılaşacağını az çok tahmin ediyordu. Odanın kapısına kadar yavaşça yürüyüp yatağa çırılçıplak uzanmış, bilinen ile bilinmeyi, uyku ile uyanıklığı, zaman ile uzamı ayıran uçurumun kıyısına adım adım yaklaşan Defne'nin parmaklarının arasındaki; çivi yazısı harfleri, duvar resimlerinde kendilerine her nasılsa yer bula-

bilmiş göksel araçları hatırlatan; gövdesi altın rengi, kurşundan yapılmış uçları koni biçimli; Ali'nin yıllardır, kaçınılmaz olarak, Kastor ile Polluks diye adlandırdığı aletlerden gürültüyle geçen üzgün, soğuk notaların ne yazık ki hâlâ hayranlık duyduğu kadının bacaklarında, kalçalarında, göğüslerinde dolaşmasını, sığınacak bir yer aramasını iyi bildiği bir filmi izlemiş gibi izlemeye koyuldu. Aletler Defne'nin parmaklarının baskısına her dakika daha çok boyun eğiyordu. Büyük olanı *labia minora*'nın güven veren kanatlarını aralayıp içerilere doğru ilerlemeye başladığında, Defne gülümsedi. Onu biraz sonra takip eden diğer alet ise kendini sfinkter kasının merhametine bıraktı.

Gerisi Defne'ye kalıyordu. Parmaklarını, bileklerini gittikçe sıklaşan nefesinin yarattığı; dikkatini, düzenini bozacak hiçbir engelle karşılaşmadığı boşlukta zarıfçe hareket ettirmesi, tüm dünyanın, dünyanın yaratıldığı bahçenin değerli, ateşten taşlarının, koruyucularının tek bir noktada birikmesine yetecekti. Düzgün toplandığında şelaleye benzeyen saçları, şimdi, her zaman uyku kokan, koyu renk çarşafların üstüne dağılmışken, sabah saatlerinin parlak yıldızları gibi ışıldayan ıslak dudaklarını, yarı kapalı gözlerini kötü kalpli rüzgârlardan koruyan bir örtüyü andırıyordu. Ama Ali bakmanın yeterli olmadığını, şahit olduğu mucizenin kaynağının, görünenin ötesinde kaldığını biliyordu. Fırtınalı bir gecede, kapısına sürünerek, açlıktan ölmek üzereyken geldiği bir evden yayılan, düşük yapmış kadınlara özgü o büyüleyici kokuyu tanıır tanımaz heyecanlanıp gücünün son kırıntısını, o fırtınada duyulmayacağını aklına hiç getirmeden, kapıyı yumruklayarak harcayan acemi gezginler gibi bağır-mak istiyordu: "Belh mandalasının yaratıcısı, Büyük İskender'in üvey torunuyum ben. Beni de yanına al." Oysa yapabileceği tek şey, her geçen saniye kendinden uzaklaşan, kadın olmanın ötesine geçtiğini bilse de ne tür bir varlık halini aldığını, yolu ölüm-lülerin arasına düşmüş çılgın bir tanrının nasıl bir vakarla, ür-keklikle donattığını kestiremediği bu kadının karşısında dur-mak, olabildiğince uzun süre onu gözlemekti. Fakat tam o sırada Defne'nin vücudu kaskatı kesildi; hem hayranlık veren hem de ürküten bir çılgılık eşliğinde kasıklarından bir sıvı fışkırma-ya başladı. Çarşaf, yatağın karşısındaki duvar, gelişigüzel fırlatıl-

mış iç çamaşırlarıyla dolu zemin sırlıklam oldu. Vücudunu saran titremelerin arasında Kastor ile Polluks'u kaldırıp ne yaptığının farkında olmadan bir kenara atan Defne'nin dudaklarının kıyısında, yarattığı etkiden hoşnut kalmış olacak ki, hafif bir gülümseme belirdi.

Nihayet gözlerini açtığında, sesinde en ufak bir şaşkınlık yoktu. "Geleceğini tahmin etmiştim."

Ali müzik setine doğru ilerleyip aletin sesini kısıtı, yutkunup derin bir nefes aldı. "Hayır diyemedim. Hem," ne gereği vardiyasa, Defne'nin gözlerinden başka bir yere bakmamaya çalışıyordu, "seni görmek için mazeret oldu."

"O üçkâğıtçının her söylediğine inanmıyormuşsun gibi mi yapayım?"

"Herifin bende hatırı var." Yatağın ucuna oturdu.

"Hatır meselesi olsa anlarım. Seninki zaaf."

"Hatır, zaaf, her neyse. Küçük bir ricada bulundu, anahtarlarının bende olabileceğini tahmin etmiş, arayıp...

"Biliyorum, dosya yüzünden." Daha önce defalarca dinlediği bir fıkraya nezaket icabı gülmeye çalışıyormuş gibi dudaklarını büküp gözleriyle odanın diğer köşesindeki çalışma masasını işaret etti. "Meknun'un alametleri, harikaları."

Karman çorman çalışma masasındaki dosya, iki kalın mumun meydana getirdiği çerçevenin ortasında, arka planda, hemen dikkat çekiyordu. Sık kullanıldığı için olduğundan daha kalın görünen telefon rehberlerini andıran dosyanın savatlı kapaklarının arasından kiminin ucu kıvrılmış, kimininki yırtılmış sayfalar çıkmıştı. Bir zamanlar sapsarı olan cildin arasındaki kağıtlardan biri dahi dağılacak olsa, dosyanın tamamı, uğursuz bir kehaneti haklı çıkarırcasına, parçalanacakmış gibiydi. Ali dosyayı almak için ayağa kalktı, bir adım attı, acele etmesinin yersiz olduğuna karar verip yeniden oturdu.

"Dosyada ne var?" Sesinin titrediğini belli etmemeye çalışıyordu.

"Anlamadım. Aklımdan sana göstermek geçti, ama senin de bir şey anlamayacağını biliyorum. Hep insanların... seni biraz..." doğrulmadan iç çamaşırlarını giymeye çalıştığı için nefes nefeseydi, "abarttığını düşünmüşümdür. Eğlenceli tarafların yok de-

miyorum,” lafın nereye varacağı o kadar belliydi ki, “ama o saçmalıklardan para kazanmaya razı olmanı hiç affedemedim.”

Saçmalıklılar belki; ama para ediyorlardı. “Aç mı kalayım?”

“Aç kal demiyorum. Ama bir düşün. Seni sırf eğlence olsun diye herifin tekiyle tanıştırdım. Sen kahkahalarla güleceğine adamla iş bağılıyorsun. Hem de onu da kandırıyorsun. Üstüne bir de bunları benden saklamaya çalışıyorsun.”

Odaya çöken sessizlikte, Defne’nin omuzlarına, göğsüne dökülen saçları loş ışıktan örülmüş bir örümcek ağına dönüşmüştü. Ali kokusu, yumuşaklığı hâlâ aklında olan o koyu ağın sızlayan gözlerini, dileyemediği özürleri belirsiz bir geçmişte ele geçirdiğini, uzaklığını hesaplamaya çekindiği bir geleceğe kadar yapışkan sıcaklığında hapis tutacağını düşündü. Er geç gözlerini kırpacığının farkındaydı; ama en hasetli bakışların dahi kusur bulamayacağı o görkemli ağın dağılışını olabildiğince geciktirmek istiyordu.

Derken bir şeyin, hasiktir, bacağına sürtündüğünü hissetti. 70’lerden kalma şarkıları, ucuz birayı, içinde etten çok mayonez bulunan hamburgerleri sevenlerle dolu Arakne’de, masaların altında bile oturacak yer kalmadığı zamanlar olurdu. Mekânın müdavimlerine göre, eğilip bükülerek örümcek ayağına benzetilmeye çalışılmış bakır tellerin ortasından parlayan ışıklar, sağdan soldan ilham almaya çalışanları dahi küstürecek kadar ucuzdu; ama eski albüm kapaklarıyla, kim olduğu üzerine bir türlü anlaşılmaya varılamayan bir yönetmenin kayıp başyapıtına ait olduğu iddia edilen metrelerce negatifle kaplı duvarlar, masaların, sandalyelerin ayağına raptiyelenmiş, karamsar şiirlerle, sigara yanıklarıyla dolu Tarot kartları, her köşeden fışkıran sarma kâğıtları, tütsüler, simsiyah tüten mumlar, yırtık prezervatif paketleri, bir süre önce, kimsenin nedenini hatırlamadığı bir coşku anında törenle parçalanıp bolluk getirmesi için dört yana saçılan Komünist Manifesto sayfaları ile tüm bunların arasında hâlâ hareket edecek yer bulabilen insanlar sayesinde, barın ünü yayılmıştı. Sigaralardan, mumlardan, tütsülerden yükselen dumanın nedeniyle göz gözü görmeyen mekânda, ısınmak için montlarına iyice sarınmış insanların tuhaf bir görüntüsü vardı: Belli bir mesafeden bakıldığında, herkes gizli görevdeyken yanlış is-

tiħbarat neticesinde buraya dūřmūř, birkaç biradan sonra ise gōrevi falan bir kenara bırakmıř, řařkın sivil polislere benziyordu.

Ali bir sūredir arka taraftaki kalabalık masalardan birinde, hararetle Monopoly oynayan, fakat dikkatlerini kazanmaktan ziyade rakiplerini hile yaparken yakalamak için harcayan arkadařlarını izliyordu; içinde biradan çok su bulunan bardađı bořalmak űzereydi. Oyunculardan en az birinin kart çekerken, ya da piyonunu ilerletirken űnūde sonunda bir dalavere çevireceđine emin olduđundan, eđlenceyi kaçırmamak için, gōzlerini masadan ayırmıyordu. Bardađının geri kalanını bařına dikti, yeni bir bira sōylemek için dođrudu. O sırada, bacađına bir řeyin sūrtūndūđūnū hissetti. Masanın altına eđildiđinde, kırmızı file çorabını kafasına sarmaya çalıřan bir kız gōrdū. Sol kulađındaki kūpe oraba takılmıřtı; onu kurtarmak için çırpınıp duruyordu. Ne yapmak gerektiđini bilemediđi için yardım teklif edip etmemek konusunda yařadıđı kararsızlık sırasında Ali'nin gōzleri karanlıđa alıřınca, yerde iki kızın daha oturduđunu gōrdū. Bir tanesi dizlerine dayadıđı deftere hararetle bir řeyler karalıyordu. Onun yanındaki ise, arkadařına yardım etmek için, gazı bitmek űzere olan çakmađını defterin űzerinde yanık tutmaya çalıřıyordu. Ali'yi fark edince, yanında duran kűk votka řiřesini alıp ona uzattı. "Loř ıřıkta řiir yazmaya çalıřıyoruz."

Ali řiřeye uzandı, vűcudunu epey rahatsız bir řekle sokup ikiden bir yudum aldı. Nezaket icabı, konuřmayı devam ettirmesi gerektiđini dűřűnűyordu. "O niye?"

"Geçmişte şairlerin bu işi nasıl yaptığını anlayabilmek için." Arakne bōyle bir yerdi.

"Vay canına." Ali'nin ağzı bir karış açık kalmıştı. "Size katılabilir miyim?"

Bunun űzerine defterinin űstűne eđilmiř kız bařını kaldırıp Ali'ye baktı. "Arakne'de siz-biz ayrımı yoktur. Hepimiz eřitiz."

"Ama votka řiřesi sizde." Ali elinden geldiđince iřini bilir gōrűnmeye çalıřıyordu. Zira kız, bu gibi durumlarda çođunlukla olduđu gibi, burnundan kıl aldırmayacak kadar gűzeldi. Hoř, űyle olmasa bile, Ali o yařlarda, loř ortamda tanıřtıđı bir kadının gűzel olmayabileceđini hesaba katacak yapıda deđildi. Sonraları, amatōr astrolog olan bu kızın, yani Cinan Solcueva'nın, Sibil

Kitaplığı için düzeltmenlik yaptığını da öğrenecekti. Ali gök cisimlerinin hareketlerinin, konumlarının nasıl olup da insanların ilgisini çekebildiğine pek anlam veremese de, kim bilir kaçınıcı Dulcinea'sına layık olabilmek için canını dişine takmıştı. Cinan'ın masa altı arkadaşlarıyla paylaştığı bakımsız, lağım kokan bodrum katı dairesinin güneş almayan penceresinin altındaki koltuktan saatlerce kalkmadan, sevgilisinin ifadesiz gözlelerinden büyülenmiş bir halde takımyıldızları, güneşi, gezegenleri, hatta simyacıların derdini, Budizm'i anlamaya çalışıyordu. "Devinimsizlik, hareketin zıttı değildir," Cinan da hayranlarının bilgisizliğini kabullenecek kızlardan değildi, "sürekli hareket halindeki gök cisimlerinde devinimsizlikten eser bulunmasa da, devinimsizlik fikri olmadan hareket fikrinin de bir anlamı kalmayacağı için gök cisimlerini sabit kabul etmek gerekir." O koltukta öğrendiklerinin göklerle ilgili kısmını paraya çevirmek, başlangıçta Ali'ye adice gelmişti. Ama kendine yol göstereceğine, tahmin ettiği gibi, susmakla yetinen yıldızların, Cinan hayatından ağır ağır, geri dönülmez biçimde çıkıp yerini Defne'nin yatağına, Meknun'un öğrettiklerine bırakırken, göksel bir kinaye çerçevesinde yolunu aydınlattığını da hiç düşünmemiş değildi.

Burçların dört kenarına üçer üçer dizildiği bir kare; karenin içinde ayın sekiz evresini temsil eden bir çember; çemberin içinde dünyanın güneş etrafındaki eksenini yerine geçen bir elips ile tam ortadaki güneş. Konumları Ali'nin karenin alt kısmına, keyfince çizdiği hayali çemberlerin kesişim noktaları dikkate alınarak belirlenmiş, güneş sisteminin en uzak üç gezegenini gösteren üç nokta ile yukarıda, geniş bir hilal boyunca, yerleri yine benzer bir titizlikle uydurulmuş diğer beş gezegen. Meşhur Belh mandalası ile onun doğal sonucu olan Belh usturlabını Ali'nin dergici herifle tanışıp gizlice randevulaştıktan sonra, hiç izlemeyi televizyonun uzaktan kumandasının tuşlarından aldığı ilhamla icat etmesi kimin umurundaydı ki? Astroloji kelimesini duymak herifin ağzını sulandırmaya yetmişti.

Ali o derginin okurlarıyla dalga geçmeyi ne kadar da istemişti. Yazı masasına düşen uykulu gölgesinde ister istemez kemik parçalarına, çürümeye başlamış kesik parmaklara benzettiği kalemlerin, sigara külüne bulanmış dosya kâğıtlarının yar-

dımıyla sahte gelecekler icat ediyor, duyduğu heyecandan ötürü sabit çizgisinden sapıp bambaşka yerlere savrulan hayallerden emdiği memnuniyetle sapkın düşlerini tatmin ediyordu. Her pazartesi dergiyi almaya koşanlar nefesini nasıl da sıkılaştırıyordu.

Düzenbazın teki olabilirdi; fakat yaptığı şeyi bir tür sanat saymak için öyle uzun boylu düşünmeye gerek olmadığına karar vermişti. Bir kez yanlış fikirlerden yola çıktıktan, o deli saçması satırların doğruluğunda yeterince ısrar ettikten sonra, insanları aşağı yukarı her şeye inandırmak mümkün oluyordu. Arkadaşlarının ıslak rüyalarını utangaç bir gülümsemeyle, eprimiş yün çoraplarını şımarıkça çekiştire çekiştire dinleyen kız kurularından, ağır yemek kokularına boğulmuş ince duvarlı evlerinde, her çeşit gürültüyü berbat filmlerle, belirli bir hedefi olmayan bağırışlarla boğmaya çalışan çekirdek ailelerden öcünü almanın bir yolunu nihayet bulmuştu işte. Her yeni yazıyla birlikte yaptığı o uyduruk çizimlere daha az başvurdukça, okurlarının gelecekleri, hayalleri de ucu bucağı görünmeyen sayıklamalardan oluşan labirentte iyice kayboluyordu. Sonunda, iş ahlakı gereği, çizimleri yırtıp kendini tamamen hayal gücüne bıraktı: Gözle görülen mandalaların pek bir hikmetinin olmadığını, gerçek mandalanın içsel bir görüntü olduğunu Cinan'la geçirdiği gecelerden hatırlıyordu çünkü. Böylece, ne kadar yorulursa yorulsun, yavaşlamayı, boşlukta sürüklenen bir cisimmiş gibi, bir türlü beceremediği yolculuğu başlamış oldu. Yaratdığı labirentin suskun duvarları boyunca, çoğu kez baş döndürücü bir hızla ilerlerken, yazdıkları dikkatle takip edilecek olursa, gelecekleri çoktan geçmişte yitip gitmiş olması gerekirken hâlâ mutlu kalabilen sadık okurlarının kıs kıs gülere kendisini izlediğini hissediyordu. Ne yapacağını şaşırmıştı. Nereye gitmesi gerektiğini; olanları sessizce izleyen, nadiren konuştuğunda ise, dudaklarından sadece Ali'nin yolunu tümüyle yitirmesine neden olacak cümleler dökülen Defne'yle, bu maceranın başlangıcından beri geciktirdiği konuşmanın vaktinin artık geldiğini biliyordu bilmesine; fakat ona ulaşmak için ne kadar uğraşırsa uğraşsın, her şeyin merkezinde, yapışkan sıvılara bulanmış yatağında, sancıyla burkulmuş yüzüyle bekleyen sevgilisinin en fazla kıyısına kadar gelebiliyor, tam konuşmaya başlayacakken, öfkeden, kötü niyetten,

ya da her neyse ondan meydana gelen bir manyetik alanın etki-
siyle uzaklara savrulurak her şeye en baştan başlamak zorunda
kalıyordu. Korkudan duvarları tırmaladığı gecelerde, zekâ özür-
lü bir siyacı gibi, kendine özel fal metinleri yazdığı bile olmuş-
tu; ama çocuksu duyguların her türlüşüne teslim olmuş, birbi-
rinin içinde yok olup giden satırlarına daha fazla sapkınlık sığ-
dırması mümkün olmadığı için, çareyi Defne'den şüphelenme-
ye başlamakta buldu. Bataklığından sessizce uzattığı kollarıyla
Ali'yi takip eden Defne, kadehlere damlattığı parlak, kıpkırmızı
damlalarla, salaş barlardan çıkmayan genç sevgilisinin iyice rez-
zil olmasına yol açıyordu.

O sıkıntıları arasında Ali'nin yavaş yavaş kendine gelmesini
sağlayan, hiç beklemediği biriydi: Yayınevinden, Ali'nin henüz
bilmediği bir nedenle uzaklaşmış, ya da uzaklaştırılmış olan, in-
sanın güvenip güvenmemeye bir türlü karar veremediği Mek-
nun. Cinan sayesinde şöyle bir tanıştıktan sonra bir daha pek
bir yerde rastlamadığı, Defne'nin açıktan açığa nefret ettiği, bir
gece, bir barda Ali'nin yanına gelip yazılarına bayıldığını söyle-
yen Meknun. Sahi, olanları –*hangi* olanları?– ona nasıl açıklaya-
caktı? Diğer taraftan, açıklama yapmak *zorunda* mıydı?

“O fikirden yola çıkıp roman yazsaydım ağzını açmazdın
ama.” Köşeye sıkıştığında hep yaptığı gibi, ne kadar iğrençleşe-
bileceğini sınıyordu.

“Seninle gururlanmam için bir nedenim daha olurdu. Dün-
yanın neler kaybettiğine bir bak.” Ama Defne ne söylerse söyle-
sin, dudaklarından dökülecek cümlelerin sadece kendini huzur-
lu hissetmesini sağlayacağını biliyordu. Ne zamandır görüşme-
mişlerdi? Hatırlamıyordu. Önemi de yoktu: Bir kez Defne'nin ya-
nına gelince, her şey yoluna giriyordu.

“Bütün bunlardan, dosyayı vermeyeceğin sonucunu çıkarı-
yorum. Yardım edeceğini düşünmüştüm, ama sen bilirsin.”

Defne hayal kırıklığı içinde başını salladı. “Sana zaten yar-
dım ediyorum. Meknun'un neler yapabileceğini bilmiyorsun.”

“Senin neler yapabileceğini de bilmiyorum.” Konuşmanın
bu kadar gergin bir havada sona ermesine gerek yoktu tabii; ama
aptallık parayla değildi.

“Dikkatli ol. Yine boyundan büyük bir işe kalkışma lütfen.”

“Şu an sadece,” yataktan kalktı, kapıya döndü, “Meknun’a ridip olanları anlatmak istiyorum. Sonra eve dönüp dinleneceğim.”

Ama gelenin kim olduğuna bile bakmadan içeriye geri dönen küfelik genç kızın ardından Meknun’un dairesine girer girmez, günün geri kalanının tasarladığı gibi geçmeyeceğini anladı. Böyle bir kalabalığın ortasına düşeceğini hiç düşünmemişti. Farklı renklere boyanmış, baştan aşağı tablolarla dolu kalın sütunlarla bölmelere ayrılmış, iç içe ilerleyen, kararmaya başlamış gökyüzüne açılan pencerelerle çevrelenmiş geniş odalarda, bulabildikleri her yere kümelenmiş, farklı kalınlıktaki sigaraları elden ele geçiren, ya da yavaş adımlarla dolaşan insanlar, kutsal eşyası kısa süre önce talan edilmiş tapınaklarından ayrılmayı reddeden, gelecekle ilgili belirsiz düşünceler arasında yitip gitmiş kişilere benziyordu. Ara sıra kahkahalarla, öksürüklerle dalgalanan konuşmalar davetlileri birbirine eklemleyerek bu tuhaf ayinin sürüp gitmesini sağlıyor gibiydi. Ali kalabalıkta, havada ilerliyor gibi yürümeye başladı. Yakındaki pencerelerden birinin yanından geçerken gözü çeşit çeşit çerezin, sandviçin dizili olduğu, dibinde Sarisli’nin oturmuş, birkaç kişiye Tarot falı bakmaya çalıştığı masaya takıldı. Bir ara bir şeyler atıştırması gerekcekti; ama Sarisli’ye görünmeden masaya yaklaşamayacağı, kendine gevrek çerezlerden, arasından rengârenk soslar sızan sandviçlerden bir öğün hazırlayamayacağı belli olduğu için, şimdilik yemekten vazgeçti. Meknun bu hengâmenin ortasındaki büyükçe, mavi koltukta oturmuş, etrafındakilerle çene çalıyordu. Ali’yi görünce kadehini kaldırıp yüksek sesle konuşmaya başladı: “Haliyle, Ali’nin yalnız gelmeyeceğini düşünüyordunuz. Ama yalnız gelmekle kalmamış, anlaşılan eli de boş gelmiş.”

Meknun’un önünde, yerde oturan üç kişilik gruptaki tiplerden biri, lafa karışmak istermiş gibi ellerini kollarını sallıyordu. Birasından baş edemeyeceği kadar büyük bir yudum aldığı için, ağzını açması biraz zaman aldı. “Ben seni görmüştüm. Yanında o yavru vardı –Ayşe miydi? Neyin oluyor?” Yayınevi çalışanlarının, Ali’yle işlerini bitirdiklerinden beri oynadığı bir oyundu bu.

"Kız kardeşim." Dingil. "Bir şey mi oldu?"

Herifin yanıtı yanındakilerden yükselen gürültüde eriyip gitti. Ali'nin çıkarabildiği kadarıyla, başka konu kalmamış gibi, sevgiden bahsediyorlardı. Alın teriyle çalışmakla övünen üç düzeltmendi bunlar: Sahir, Tarık, Zühre. Alın teri, emek, kardeşlik işin hikâye kısmıydı tabii; üçünün de Paris Komünü'ne değil, Franval soyuna yaraşır hayatları vardı. Yine de, içlerinde toy yolların ateşinden biraz kalmış olacak ki, tartışma Marx'ın gençliğinde yazdığı korkunç şiirlere uzanmıştı.

"Bal gibi meta," az önceki karışıklığa dayanamayan Sahir, muhtemelen belli derecede şiddet gösterisinin işi kökünden çözeceğini düşünüyordu, "o şiirlerin hepsinde fetiş var. Ya da melodram. Adam binlerce sayfayı Jenny yazarak doldurmak istiyor, üne Jenny'nin gözleri kadar değer vermiyor falan."

"E seviyormuş işte." Tarık elindeki bira şişesini koltuğun altına yuvarladı.

"Sevgi değil bu." Zühre sigarasının dumanını heyecanla içine çekti. Sevgi değildi de... neydi? Konuşmasının ikinci cümlesi niyetine kullanabileceği bir şeyler bulmak umuduyla, gözlerini sigaranın dalga dalga yükselen dumanına dikmişti; ama ne yazık ki aklına anlamsız örneklerden başka bir şey gelmiyordu. "Dante de Beatrice'nin güzelliğinin meleklerin algısını aştığını söyler mesela."

"Ne alaka?"

"Bence harika bir örnek." Sahir heyecanlanmıştı. "Mesela Karl da 'Sevgi Jenny'dir, Jenny de sevgi,' diyor. Sonra başka..."

"Oha."

"... evet. Sonra başka bir yerde de ruhunu Jenny'nin ayağının dibine bırakıyor. Bu durumda Karl nedir?"

"Çocuktur."

"Başka?"

Meknun koltuktan kalkmıştı. Ali'yi dairenin kapısı her açılıp kapandığında daha da yoğunlaşan kalabalığın arasından, hiçbir yere varmayacağı belli olan tartışmadan uzağa, pencerele-re doğru sürüklemeye başladı. Yaklaşan akşamla birlikte, bulutlar iyice koyulaşmıştı.

"Gelmene memnun oldum."

"Bu kalabalık olmasa daha iyi olurdu."

"Hâlâ yorgun musun?"

"İyi uyuyamadım."

"Burası sana iyi gelir. Bir köşeye çekilip istediğin kadar görünmez olabilirsin." İçkisini bitirdi.

Ali başını salladı. "Bu kadar yorgunken görünmez olmak istemiyorum. Bana karanlık bir yer lazım."

"Sessizlik. Yumuşak yastıklar."

"Rüyayı nereden biliyorsun?" Meknun'u hazırlıksız yakalamanın iyi bir fikir olduğunu düşünmüştü; ama soruyu sorar soramaz hata yaptığını anladı. Herif, Ali'nin göremediği birine kadehini işaret ederek içki istediğini anlatmaya dalmıştı. Başını çevirip bomboş gözlerle Ali'ye baktı. "Ne rüyası?"

"Boş ver. Defne dosyayı vermeyeceğini söyledi."

"Belli oluyor. Her zamanki kalın kafalılığı."

"Defne mi kalın kafalı?"

"Bayağı." Meknun sırtıttığında yüzünde güller açan biri değildi; espri yapmaya çalıştığını şöyle bir belli ettikten sonra kağına çekilmek gibi, insana ne yapacağını şaşırtan bir özelliği vardı. Ali nasıl bir tepki vermesi gerektiğini düşünüyordu. Meknun Defne'yi ne kadar tanıyordu? Ali'nin Ayşe'yle ilişkisinin her aşamasında, rastlantılar ya da Ali'nin çabaları sayesinde, kendine bir uğur taşı gibi yer bulabilen Meknun'un görünmez izleri nereye dek uzanıyordu?

"Anladım. Artık gidebilir miyim?"

Meknun kalabalıktan uzanan, iyice gerilmiş parmakların ucundaki iki bardağı alıp birini Ali'ye uzattı. "Votka."

"Peki. Ama sadece bir tane."

"Bu arada, son yazın her zamanki gibi çok güzeldi."

Defne konusunun kapanması Ali'yi rahatlatmıştı. Dergiye yolladığı yazıları yollamanın, yazmaktan daha uzun sürdüğünü Meknun'a söylememiş miydi? Laf olsun diye teşekkür etti.

"Zamanla ustalaşacağın daha en baştan belliydi. Cinas, belirsiz ifadeler, kullanman gereken her şey yerli yerinde."

"Cinas mı?" Holly Martins'in ruhu, Ali'nin yüzü üzerinde hareket ediyordu.

"Sonra da zarif yanıltmacalar, dilbilgisi hataları. Enfes. Ger-

çekten enfes. Bunu zamanında Defne'ye de anlatmaya çalışmış-
tım. Ama söyledim ya..." Çaresizce omuz silktilti.

"Ne demek istiyorsun?"

"Bazı şeyleri öğrenmen gerekiyor. Yayınevi hakkında de-
mek istiyorum. Geçmişle. Daha çok da geleceğiyle. Defne şim-
di yayımladığı kitapların önemli olduğunu düşünüyor." Ali içki-
sini bitirdiğini fark etmemişti. Meknun'un uzanıp bardağı elin-
den alışını, yine görmediği birinin uzattığı, bu kez ağzına kadar
votka dolu bardağı eline tutuşturuşunu izledi. "Yayınevinin ku-
rulma nedenini unutmuş gibi davranıyor."

Ali'nin sabahki telefon konuşmasında aklına takılan soruyu
sormasının zamanı gelmişti demek. "Sibıl'a dönmenin bu söyle-
diklerinle bir ilgisi var mı?"

"Öyle de denebilir. Ben ne zaman ortadan kaybolsam, insan-
lar her şeyden elimi ayağımı çektiğimi ya da tekme tokat kovul-
duğumu düşünmeyi seviyor. İşin aslı öyle değil. Yayınevinin asıl
kurucusu, babam. Dolayısıyla, insanlar ne düşünürse düşünsün,
uzaklaştırılmam söz konusu olamaz. Sadece, arada bir, herkesin
çıkartları doğrultusunda geri çekilmeyi seviyorum. Yıllardır üze-
rinde çalıştığım bir tasarı var. Ona ayıracak vakit de bulabiliyo-
rum böylece."

Demek Defne'nin yürüttüğü dosya da... Meknun'un saba-
hın köründe telefon etmesinin, Defne'nin dünkü saçma sapan zi-
yaretinin nedenini anlayınca Ali'nin nefesi kesildi. Meknun'un,
artık her ne yazıyorduyorsa, yazar olması, Defne'nin –hem de
Defne'nin!– ise ona engel olmak için sıradan numaraları dahi
göze alabilmesi, üstelik bu numaraların işe yaraması mide bu-
landırıcıydı. Derin bir nefes alabilmek, duyduklarını sindirecek
kadar vakit kazanmak için, başını varlığını neredeyse unuttuğu
insanlara çevirdi. Biraz ileride, pencerenin karşısındaki beyaz
duvarda, birkaç kişi adam asmaca oynuyordu. Uzun saçlı, siga-
ra dumanı nedeniyle yüzü seçilemeyen, elinde siyah, kalınca bir
keçeli kalem tutan birinin yönettiği oyun, yarışmacı takımın ba-
ğırışları yüzünden gittikçe daha çok insanın dikkatini çekmek-
teydi. Ali başını uzatıp baktığında, o üzgün bağırışların nedeni-
ni anladı. Duvardaki, kolları ortaya çıkmış çöp adamın yanında
sadece şu vardı: _AR _AR_

“Duvarı daha yeni boyatmıştım.”

“Yazdığın şey tam olarak nedir?”

Meknun gözlerini Ali’ye dikti. “Yayınevinin tarihçesi. Kuruluş amacı. Geçmişte çok hata yapıldı. Belki de yapılması gerekiyordu. Ama toparlanmasının zamanı geldi.”

Ne anlatmaya çalışıyordu? Meknun’un ne zaman açık konuştuğunun, ne zaman lafı dolandırdığının anlaşılamaması Ali’nin yeni keşfettiği bir şey değildi. Yıllardır para içinde yüzen bir şirketin toparlanması gerektiğini savunmak zaten yeterince sinir bozucuyken; kuruluş amacından, hata yapıldığından bahsetmek insanı hepten delirtiyordu. Dahası, bunların kendisiyle ne ilgisi vardı?

“Okumanı istediğim bazı şeyler var.”

-“Neymiş?”

“Yazdıklarım. Sonra gerekirse o meşhur dosyaya da göz atabilirsin.”

“Defne izin verirse tabii.”

“Boş ver şimdi Defne’yi. Ondaki kâğıtların hiçbir değeri yok. Hepsi sahaflardan topladığım eski püskü şeyler. Asıl dosya güvenli bir yerde.”

“Meknun,” Ali’nin başı dönmeye başlamıştı, “derdin nedir senin?”

Meknun’un gülüşü de konuşması, susması, kısacası her şeyi kadar sinir bozucuydu. “Defne’yle derdimin ne olduğunu soruyorsan, uzun mesele. Okumanı istediğim şeyleri okursan onu da öğrenirsin. Önemli olan, yazdıkların. Senin kaleminden çıktığında her şey mümkün oluyor. Bunca zamandır okunmalarının nedeni bu. Ben de başka neler yapabileceğini görmek istiyorum. Bu sabah seni Defne’ye sırf belgelerin elinde olduğu konusunda şüphesi kalmaması için yolladım. Boşu boşuna yorulduğunu biliyorum. Ama degecek. Göreceksin.”

Ali yarı uyuşmuş halde bir elindeki, mucizevi biçimde her boşaldığında yeniden dolan bardağa, bir etrafına baktı. Partiyi sıra dışı yapanın davetli sayısı, konuşmaların saçmalığı, ya da trajik aşk üçgenlerini çocuksu oyunlarına alet edenler olmadığını, verilme nedeninin ta kendisi olduğunu şimdi anlıyordu. Zarif bardaklardaki kaliteli içkileri minnetle yudumlayan davetlilerin sessiz görünmesinin nedeni bu olsa gerekti.

Sonra bir tür teknik aksaklık yaşıyormuş gibi deminden beri aynı şekilde sırtmaya, içkisini yudumlamaya devam eden Meknun'a döndü. Herif hakkında aslında hiçbir şey bilmiyordu. Sıbıl Kitaplığı'nı kuran adamın oğluydu, evet; bir ara, galiba yirmi, ya da otuz yıl önce yayınevinden uzaklaştırılmış; fakat Defne'yle, Sina'yla, aslına bakılırsa herkesle sorunu varken, her zaman yayınevinin, yayınevindikilerin etrafında kalabilmişti. Şimdi de Ali'ye bir şeyler okutmak istiyordu.

"Ne demeye çalıştığını anlamıyorum. Sıbıl'ın geçmişi beni neden ilgilendirsin?"

"Çünkü bir roman yazmanı istiyorum."

"Tarihi romanları sevmem."

"Tarihi roman demedim. Bir roman. İstedğin kadar çalışabilirsin."

"Neden?"

"Bir boka yaramanı istiyorum, diyelim."

"Kabul etmeyeceğimi ya da beceremeyeceğimi hiç düşünmedin mi?"

Yine aynı sırtış. "Hayır. Birkaç saat daha burada oyalanalım. Sonra seni yayınevine götürürüm. Çalışmaya başlarsın."

O birkaç saat Ali'yi kusmanın eşğine getiren mide kasılmalarıyla, buz gibi ürpertilerle geçti. Misafirlerin içki zulası olarak kullandığı mutfaktan, bardaklarla uğraşmanın bir anlamı kalmadığı için, aşağı yukarı dolu bir votka şişesi almış, oradan ayrılma vakti gelene dek oyalanmanın en iyi yolunun içeride amaçsızca dolaşmak olduğuna karar vermişti. Gecenin sonlarında, yorgunluktan gebermek üzere olmasına rağmen, mucize eseri ayakta kalmasını sağlayan sihirli bir baston olduğunu düşünmeye başladı. Şişeyi, insanların içki, sigara kokan nefesinin, vücut ısılarının yarattığı canavarla savaşmak için de kullanabileceğini hayal ediyordu. Nereden uzandığı belli olmayan kafalardan, kollardan, tuhaf tuhaf hareket eden ağızlardan, gözlerden, çıkaramadığı cümlelerden kurtulamayacağını anlayınca, üzerini bir örtüyle, herhangi bir şeyle örtüp gözlerden uzak durabileceği bir köşe aramaya başladı. Tam az da olsa rahat edebileceği kuytu bir yer bulmuşken, Meknun'un üç kişiyle birlikte, ellerinde ceketlerle üzerine geldiğini gördü. İçinden, "Ben deli değilim," diye geçirdi. Gücenmişti.

Parti boyunca makul birinin tüketeyeceğinin iki-üç katı içen Ali'nin, bulutlarla kaplı gökyüzünün altında Sibil Kitaplığı'na yaptığı, giderek korkunç bir psikolojik savaşa dönen yolculuk işte bu şartlar altında başladı. Birbirinden sadece boş kaldırımlarla ayrılan semtleri saat yönünde kateden, bitmek bilmeyen kahkahalarla cınlayan kırmızı 4x4 yer yer tehlikeli hızlara ulaşsa da, Ali için mesafe katettiği değil, kendine koşullar ne olursa olsun hâkim olup olamayacağını sınıdığı bir yolculuktu bu. Hâlâ ayık kalmayı nasıl becerdiğini anlayamayan aptal herif aklından rahatlatıcı, tadı güzel ilaçları geçirirken arabadaki anlamsız kahkahalara kanon yapacak biçimde eşlik etmeyi de ihmal etmiyor; bir yandan da arabanın içinde, hatta sokaklarda başının huzur bulmasına yardımcı olacak, sabit bir nokta arıyordu. Oysa fabrikadan çıktığından beri aynı yerde duruyormuş gibi görünen, camları parçalanmış bir araba görmek bile aklına hemen bir sokak hayvanının külüstürün arka koltuğunda çürüdüğünü getirdiği için, her defasında işe en baştan başlamak zorunda kalıyordu. Arabanın camlarında patlayıp sönen ışıklara bakmamanın yollarını aramaya koyulduğu sırada, kalbinin çıldırtacak kadar hızlı attığını fark etti. Yanlarından geçtikleri insanlar oraya Ali'yi gözetlemek, hareketlerini takip etmek için yerleştirilmişti sanki. Peşine düştüğü şeyin ne olduğu konusunda en ufak bir fikri bile yokken, hayatının bu ne idiği belirsiz kişilerin elinde son bulması muhtemeldi. Boynunun karıncalandığını hissetti. Buz gibi terlemeye başlamıştı. Az önce girdikleri, her nasılsa öncekilerden daha karanlık görünen sokaktaki herkesin birdenbire yere yığılıp dumanı üstünde et yığınlarına dönüştüğünü görmesi üzerine, daha fazla dayanamayıp pencereyi açtı, başını dışarı çıkarıp avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı.

Sonradan, arabadan sarkmasının ardından, giderek şiddetlenen yağmurun altında, yayınevine varana dek kova kova kustuğunu, yaşadığı deneyimin sonucunda zıvanadan çıkmış aklı artık nasıl bir düzeye gerilemişse, başını biraz doğrultmaya her fırsat bulduğunda, gördüğü şeyleri, "Ama artık bu cidden çok komik," diye yorumlayıp öğürmeye kaldığı yerden devam ettiğini güvenilir kaynaklardan öğrenecekti. Aslına bakılırsa, ağzından çıkan pis kokulu baloncuklar vasıtasıyla dışa vurdu-

ğu bu düşünce, kentin merkezine yaklaştıkça yavaşlamak zorunda kalan arabadan gördüklerine verdiği duygusal bir tepkiden ibaretti. Burada martı çığlıklarına, çirkin tabelalara, birkaç kuruş için birbirinin boğazını kesmeye hazır pezevenklere, kan, kusmuk kokan otellere, günlerdir yıkanmamış işportacılarla, birbirlerine mercanlar gibi yapışmış yüksek binaların kıyısında, nakaratını hatırlayamadıkları şarkılar eşliğinde, zorlukla görülebilen yıldızları gözden yitirmemeye özen göstererek yürüyen sarhoşlara teslim olmuş sokaklar insanların üstüne o kadar güven verici biçimde kapanıyordu ki, birçoklarında kalıcı açık alan korkusu yarattığına kuşku yoktu. Siyah taştan evlerin pencereleri demir parmaklıklı, karanlıktı. Zaman zaman odaların karanlığını aralayarak pencereye yaklaşan, biçimi bozulmuş gölgeler yağan yağmura, sokağa bakıyor, o gürültü içinde inanılmayacak kadar sessiz kapanan kapılardan içeri kimlerin girdiğini görmeye çalışıyordu. Ali gözlerini kapamadan önce, biraz ileride, kentliler için hiçbir önemi kalmamış bir tapınak gibi bekleyen yayınevinin karşı kaldırımındaki insanları da gördü. Ardı arkası kesilmeyen korna seslerinin arasında birbirlerine bağıra çağıra bir şeyler söylüyor, çıldırtıcı bir lanetin sonucunda kimse dertlerine kulak asmaya yanaşmıyormuş gibi, kendilerini daha iyi ifade edebilecekleri umuduyla, kollarını sallayıp duruyorlardı.

Zihninde çakıp sönen görüntülerle –dans etmeye çalışması, boğazından aşağı içki boşaltılması, karga tulumba merdivenlerden yukarı taşınması– ayıldığında, kendini eski bir masada yatarken buldu. Tavanı kıvılcık boyalı, dört duvarı tıka basa kitap dolu raflarla kaplı, büyük, altıgen bir odadaydı. Zemin bile kitap yığınlarının altında görünmez olmuştu. Kapının karşı duvarındaki, önüne rahat, tek kişilik bir koltuk yerleştirilmiş kırmızı pencereden giren kıvamlı, parlak ışık kitapların üzerinde dalgalanarak ilerliyordu. Ali bu görüntüden hoşlanmamıştı; zira kitap yığınları, o ışıktaki, deniz dibindeki yosunlar gibi, yavaşça sallanıyordu. Gözlerini kapadı.

Kendine geldiğinde ışık parlaklığını az da olsa yitirmiş, kitaplar dalgalanmaktan vazgeçmişti. Sol elinden destek alıp doğrulmaya çalışırken, avucunun içinde patlayan acıyla bağırıp küfretti. Duyan olmuş muydu? Odayı yeniden kaplayan sessizlikte, avucundaki ıslak, kenarları koyulaşmış yuvarlak yaraya baktı: Sigaranın, alkollü gecelerin zararları. On beş dakikasını yanığa iyi gelecek bir şeyler arayarak, kitap yığınlarını devirerek geçirdikten sonra pes edip pencerenin önündeki koltuğa oturdu. Kentte belli bir süre yaşamış birinin ilgisini çekecek hiçbir şeyin görünmediği pencereden bakmak canını sıkırsa da, hiç değilse hafızasının yerine gelmesini sağlıyordu. Dün gece olanlar, şimdi Ali'ye o kadar uzak, Meknun'un ima ettikleri ise, zavallı geçmişini gözünün önüne getirdiğinde, o kadar beyhude geliyordu ki, dışarıda merakına dokunacak bir şey görse, ya da, kısa vadeli çözümlerin de işe yarayacağı hesaba katılırsa, kapının kilitli olmadığından emin olabilse, her şeyden vazgeçip oradan çekip gidebilirdi. Ama Meknun'un soğuk, kirli bir sis gibi etrafında hissettiği varlığı Ali'yi koltuğa çiviliyordu. Ne yapacağını bilemeden sağa sola bakınırken, biraz ileride, alçak bir sehpanın üstünde kalınca bir dosya ile bir zarf gördü. Yerinden kalkmadan uzandı, üstünde adı yazan zarfı açtı: "Bu köşeyi senin için hazırladım; tarihçeyi burada okuyabilirsin. Dans etmeye çalışırken çok komiktin. Bol bol güldük. *Meknun*." Ali'ninse gülecek hali yoktu. Kısa mektup, içinde bir yerde büyümeye hazır bekleyen şüphe tohumlarını parçalamıştı. Kâğıt yığınına aldı, arkasına yaslandı, üzerinde kalın harflerle 'Sibıl Kitaplığı' yazan dosyayı açıp, Meknun'un, herhalde uzun uzun düşünerek, *Başlangıçlar* olarak adlandırdığı ilk bölümü okumaya başladı.

Meknun'un babası Mümtaz Orgun, babası Ahter Bey'in vasiyetnamesindeki pek anlam veremediği bir istek doğrultusunda, 1942'de, Sibıl Kitaplığı'nı kurmuştu. Bu isteğe pek bir anlam verememişti, zira yayıncılık konusunda ne kendisinin deneyimi vardı, ne de babasının. Dolayısıyla, yayınevinin ilk dört-beş yılı tek bir kitap dahi yayımlayamadan geçmişti. Mümtaz'ın başarısızlığı üvey kardeşi Ferid'in de kulağına gitmiş olacak ki, Ferid günün birinde Mümtaz'ın karşısına dikilmiş, yayınevine ortak olmadığı sürece Sibıl Kitaplığı'nın belini doğrultamayacağını söy-

lemişti. Ferid'den bir yaş büyük olmasına rağmen anlayamadığı bir nedenle babasının hep biraz hor gördüğü Mümtaz bu fikre sı-cak bakmadı. Hem babasının vasiyetnamesinde de, Ferid'in ya-yınevine burnunu sokmasıyla ilgili bir madde yoktu. Belli ki bu anı bekleyen Ferid ceketinin i cebinden çıkardığı ince bir zarfı Mümtaz'a uzattı. Ahter Bey'in yazdığı, tek sayfalık bir mektuptu bu. Küçük oğluna, aklı bir karış havada üvey kardeşine göz ku-lak olmasını oğtlyor, yayınevinin çalışmalarında faydalanabi-lecekleri birtakım belgelerin varlığından söz ediyor, onları nere-de bulabileceklerini açıklıyordu.

Ahter Bey belgelerin içeriğinden bahsetmemişti; ama onları son metresinin i çamaşırlarının arasına sakladığına göre, önem-li olsalar gerekti. Ertesi sabah doğruca mektuptaki adrese giden üvey kardeşler, babalarının metreslerinden hep 'O kız' diye bah-setmesi nedeniyle kadının adını bilmemeleri; kadınınsa, Ahter Bey'in ölümünden haberinin olmaması yüzünden hiç hesapta olmayan aksiliklerle boğuşmak zorunda kalmıştı. Binbir ricayla eve girmeyi başarsalar da, Ferid'in kadına, damdan düşer gibi, i çamaşırlarına bir göz atmalarının sakıncası olup olmadığını sor-ması her şeyi berbat etti. Polis çağıracağını söyleyip çığlık ığlı-ėa ağlamaya başlayan kadın bir süre sonra düşüp bayıldı. Bunu fırsat bilerek yatak odasındaki çekmecelere saldıran kardeşlerin araştırmaları kısa sürede sonuç verecekti. Peşinde oldukları zarfı bulup yarı sarhoş bir halde evden ayrıldılar.

Oysa yayınevine dönüp zarftakileri inceleyince, sorunla-rın daha yeni başladığını, babalarının yayınevi konusunda tah-minlerinden daha ciddi olduğunu anlamışlardı. Birincisi, Ahter Bey'in aklındaki, sadece yılda belli sayıda kitap basan, kr etme-yi amaçlayan bir yayınevi değildi. Yayın programını belirleme-yi Mümtaz'a, dağıtım işini Ferid'e bırakan Ahter Bey, her birim-de kaç kişi çalışması gerektiğini, işe alınanlarda aranacak özel-likleri sıraladıktan, işe kabul töreninin nasıl olması gerektiğini titizlikle anlattıktan sonra sadede geliyordu. Bir dostunun ölme-den önce kendisine emanet ettiği belgelerden anladığı kadarıyla, günün birinde biri çıkıp bir roman yazacaktı. Sibil Kitaplığı'nın görevi, işe bu kişiyi bulmaktı. Söz konusu yazarı bulduklarına karar verdiklerinde, kendisine zarfın dibindeki, çalışmalarında

aydasi dokunacagini tahmin ettiği birkaç sayfa teslim edilecekti. O gün gelene dek iki kardeş, gerekirse de vârisleri, kitap yayımlamaya, gözlerini dört açmaya devam etmeliydi.

Meknun bölümün son sayfalarını üvey amcasının dengesizliklerine ayırmıştı. 1955'e gelindiğinde, Ferid, soyunmaları söylenen erkeklerin gizli belgeleri temsil eden, mürekkebe bulanmış kâğıtlarla burunlarının kapkara yapılmasından; karanlık bir odaya alınan kadınların ise kirli bir suyla yıkanmaya zorlanmasından ibaret olan, Meknun'un, 'etkileyici, ama gerzekçe' diye tanımladığı bir törenle işe alınan çalışanlardan, açıklanamayan, ama muhtemelen belgeler üstünde söz sahibi olmakla ilgili bir nedenden ötürü, rahatsızlık duymaya başlamıştı. Birbirlerini göz ucuyla da olsa çıplak görmüş bu insanların yayınevi binasında, çalışma saatleri dışında ahlaksızca davrandığını iddia ediyordu. Elinde ciddi bir kanıt olmasa da, Mümtaz'ı sert bir uyarı yapmak gerektiğine ikna etti. Bir ay sonra, ekonomik zorlukları sebep göstererek maaşları azalttı. Bu sayede, çalışanların hiç değilse bir kısmının işten ayrılacağını tahmin ediyordu. Mümtaz'ın personele el altından para yardımı yapması nedeniyle başarılı olamayınca iyice saldırganlaştı: Çalışanların arasına soktuğu bir ajanın yardımıyla, yayınevine bir gece baskını düzenleyip herkesi seks partisi olduğunu ileri süreceği bir eğlenceye suçüstü yakalayacaktı. Kardeşini kimseye haber vermemesi konusunda uyarmasına rağmen, içi rahat etmeyen Mümtaz hiç olmazsa bir kişinin bu işten paçayı kurtarabilmesi için, emektar editör Sait Ahsar'a haber gönderip o gece yayınevine uğramamasını tembihledi.

Baskın gecesi olanları okumak Ali'nin yüreğini sızlatmıştı. O gece, Ferid'in ajanından aldıkları yanlış bilgi neticesinde sadece eğlenmek, ya da ellerindeki işleri yetiştirmek, unuttukları bir şeyi almak için iş yerine geri dönenlerin hiçbiri Ferid'in gazabından kurtulamadı. İşten çıkarılanların sayısı o kadar yüksekti ki, Mümtaz gözyaşlarına hâkim olamamıştı. Yıkım Ferid'i bile etkilemişti. Her şeye yeniden başlamadan önce iyi bir tatile ihtiyacı olduğunu hissediyordu. Birkaç hafta sonra döndüğünde, bomboş bir bina bulmayı beklerken, editörlerin katından gelen daktilo sesini duyunca az kalsın küçük dilini yutacaktı. Neler ol-

duğunu hemen anlamıştı. Bunun sorumlusu, Mümtaz'dı. Hışım-
la kardeşinin odasına daldı. Kimseye haber verilmeyeceği konu-
sunda anlaşmamışlar mıydı? Hani herkesin canına okuyacaklar-
dı? Enfes bir melodram havasına bürünen anlatıya göre, Müm-
taz yerinden kalkmış, kardeşine bunu yayınevi için yaptığını, ar-
kasına bakmasını söylemişti: Sait elinde yeni yayın listesiyle, gü-
lümseyerek Ferid'e bakıyordu. Yaptığının ne kadar utanç verici
bir şey olduğunu anlayan Ferid gözlerinin içine kadar kızardı.
Kafa kafaya verip, yayınevinin bir daha böyle bir felaket yaşa-
maması için belgeleri tarafsız birine, örneğin, binanın en üst ka-
tında kütüphane kurmaya çalışan kardeşleri Ece'ye teslim etme-
nin yerinde olacağına karar verdiler. Yaşı ilerlemiş olan Sait'in
ödülü ise dolgun maaşlı bir emeklilik ile bir sahil kasabasında
şirin bir ev oldu.

Dosyanın *Ne Savaş Ne Barış* adlı ikinci bölümü, yayınevinin
nispeten olaysız geçen yaklaşık yirmi yıllık dönemine ayrılmış
kısa bir bölümdü. Kardeşler anlaşmazlıklarını büyük ölçüde çöz-
müş, yayınevi ise yüce amacını unutmaya, sıradan bir ticarethane
halini almaya başlamış olsa da, Mümtaz belgelere sahip olma
tutkusundan kurtulabilmiş değildi. Ece'yle arasını iyi tutmak için
kırk takla atan, sayısız buluşmalarında işi ne yapıp edip belgelere
getirmeyi her defasında beceren Mümtaz sonunda dayanamayıp
iş i hırsızlığa vardırınca, suça yatkın olmadığı için yakalandı. O
güne dek her şeyi alttan almaya bakan Ece'nin öfkeye kapılması
üzerine Mümtaz çareyi utanç içinde kaçmakta buldu. Sonradan,
samimi bir mektupla, Ece'den özür dileyecekti. Bunun üzerine
Ece yumuşayıp belgeler üzerinde elbette Mümtaz'ın da hakkı ol-
duğunu, istediği zaman onları inceleyebileceğini söylemişti. Tam
her şey tatlıya bağlanmışken, Ferid bölümün heyecan içinde sona
ermesini sağladı. Bir akşam üvey kardeşlerini baş başa yemek yer-
ken basan öfkeli adam, onları gizliden gizliye ayağını kaydırma
planları yapmakla suçlayıp ikisini de oracıkta reddetti. Bu rezil ai-
leyle hiçbir bağının kalmaması için, soyadını Mahfer olarak de-
ğiştirmekle de yetinmeyerek, ekibiyle birlikte Sibil Kitaplığı'ndan ay-
rılıp Mahfer adlı yeni bir yayınevi kurdu. Yıl 1976'ydı.

İkinci bölümün sonu ciddi ipuçları barındırırsa da, üçüncü bö-
lümün kasırgaları Ali'yi hazırlıksız yakaladı. *Tashih*'in daha ilk

sayfalarında kan gövdeyi götürmeye başlamıştı. Kendi yayınevi-
ni kuran Ferid, aralarında Meknun'un kurallarından bahsetme-
diği bir şişe çevirmece oyununda başka bir yayınevinden kazan-
dığı on sekiz yaşındaki genç editör Defne Yelen'in de bulunduğu
çalışanlarından aldığı cesaretle, saldırgan bir politika izliyordu.
Matbaalarla, kitapçılarla, çevirmenlerle yaptığı anlaşmalar ile
yayımladığı ucuz kitaplar sayesinde hem ciddi bir gelir, hem de
büyük bir pazar payı elde edince, 1981'de, Sibil Kitaplığı iflasın
eşiğine geldi. Mümtaz yenilgiyi kabul edip bir toplantı talep etti.
Üvey kardeşlerinin arasında bu kez daha dengeli bir üslup tut-
turan Ece'nin arabuluculuğunda sürdürülen görüşmelerin asıl
amacı, Ferid'i Sibil Kitaplığı'na dönmeye ikna etmenin bir yolu-
nu bulmaktı. Sonuçta, Mümtaz dağıtım işini Ferid'e bırakmayı
gözü kapalı kabul etti. Artık yaşlandığını hisseden Ferid ise, kar-
deşinin teklifini kabul etmekle birlikte, yayınevinin taze kana
ihtiyaç duyduğunu savunarak, ikisinin de bütün işleri oğulları-
na devretmesi gerektiğini ifade etmiş, Mahfer Yayınları'nın genç
editörlerinin de ekibe katılmasını şart koşmuştu. Ece ise, ister-
se, kütüphanedeki görevine devam edebilirdi. Ferid'in son şartı,
Mümtaz'ın oğlu Meknun'un, her ne kadar yeri doldurulama-
yacak olsa da, ayrılık döneminde Ferid'in yayınevinin kuyusu-
nu kazmak için elinden geleni yaptığı için, yayınevinden içeri so-
kulmamasıydı. Onun işlerini Defne ile yardımcısı Danyal yapa-
bilirdi. Mümtaz'ın bu şartı da kabul etmesiyle, geriye sadece da-
ğıtımın başına kimin getirileceği sorunu kalmıştı. Ferid bu vazife için,
şaşırtıcı biçimde, küçük oğlu Sina'yı tercih edince, büyük
oğlu Asif, biraz kırgınlıkla, Ece'nin kütüphanedeki işlerine yar-
dım etmeye karar verdi. İşler yoluna girmiş gibi görünürken, böl-
ümün görünmez kötü adamı Meknun ilk kez ortaya çıkacaktı.
Üvey amcasının öne sürdüğü şartları kabul etmesine rağmen ya-
yınevinden elini ayağını kesmemişti. Kendince haklı gerekçelerle
Danyal'ın ayağını kaydırması üzerine Defne çılgına dönünce,
çareyi kaçıp saklanmakta buldu.

Tabii bu gelişme en çok Defne'ye yarayacaktı. Gizemli bi-
çimde *Raliad* olarak adlandırılan dördüncü bölümün başında,
Defne yayınevinde neredeyse tek yönetici olarak kalmıştı. Do-
layısıyla, Ferid'den sonra, artık çok yaşlanmış olan Mümtaz'ı da

etkileyerek genel yayın yönetmeni olmakta zorlanmamış, başını kutlamak için de, adını Mümtaz'dan dinlediği öykülerden esinlenerek Burusera koyduğu savaş kitapları dizisini başlatmıştı. Bunun üzerine Meknun, bu yeni dizinin pek de iyiye işaret olmadığını sezerek, babasını Defne'nin yaptıkları konusunda uyaracaktı. Yayınevinin edebiyat ağırlıklı bir programı olacağına daha en baştan karar verilmişken, şimdi bu savaş kitapları da nereden çıkıyordu? Burusera'dan vazgeçmeyeceğini söyleyen Defne'nin, pis dalavereciler yayınevinin işlerine karışmamayı kabul ederse, edebiyat dizisine dokunmayacağını garanti etmesi üzerine, Meknun bir kez daha köşesine çekildi. Fakat Defne, verdiği söze karşın yayımlanan roman sayısını kademeli olarak azaltınca, bilmem kaç yüzyıllık savaşları kupkuru bir dille anlatan kitaplar kimsenin ilgisini çekmediği için, Sıbil Kitaplığı'nın satışlarında ciddi bir düşüş oldu. Defne'yi uyarmaya çalışan Ece Hala hiçbir sonuç elde edemeyince, çareyi kardeşlerini yardıma çağırmakta bulacaktı. Ferid geçen yıllara rağmen formunu kaybetmediğini, Defne'nin kovulması gerektiği yönünde görüş bildirerek kanıtlarken, Mümtaz birkaç gün sonra hayatını kaybetmesine neden olacak öfkeli konuşmasında, Defne kovulursa yayınevinin zarar göreceğini iddia ederek bir orta yol bulunmasını önerdi. Çözümü bulmakta zorlanmadılar. Yıllardır Ece'nin yanında, binlerce kitapla uğraşan Asif, Defne'nin üstünde bir tür denetleyici olacaktı.

Dosyanın *Kıyamete Doğru* adlı son bölümünü açan bu değişiklik olumlu sonuçlar verse de, daha ilk günden binanın en üst katındaki sessiz kütüphaneyi özlemeye başlayan Asif devrinin geçici olması kaçınılmazdı. Ama Defne'nin, meydanı boş bulur bulmaz yine önüne geleni devirmeye çalışacağı belli olduğu için, Asif 1993'te denetleme görevini de Sina'ya devrederek kitaplarının arasına çekildi. Böylece yayınevinin, Meknun'un kitabına göre en son, en görkemli devri başlıyordu. Sina başa geçer geçmez, Defne'nin izinden giderek, popüler bilim kitapları yayımlamaya girişmiş, bu da yayınevinin kâr oranını dudak ısırtacak kadar yükseltmişti. Bu yıllar ayrıca yayınevinin sadık okurlarının tepkilerinin de arttığı yıllardı. Sıbil Kitaplığı'nın eski ruhunu kaybettiğini, anlamsız partiler düzenlemektense doğru dürüst

kitaplar yayımlaması gerektiğini gün geçtikçe daha yüksek sesle ifade ediyorlardı. Tüm bu şikâyetlere daha fazla kayıtsız kalamayan Meknun, 14 Mart 2001'de, yayınevindeki yeni bir dönemin başlangıcının habercisi olarak, bir kez daha ortaya çıkacaktı.

Ali buruşuk kâğıtların sonuncusunu da sehpayı koyup bomboş gözlerle pencereden dışarı bakmaya başladı. Kızıl camı aydınlatan, her nasılsa küçülmüş gibi görünen güneşin yol açtığı tuhaf bir optik yanılısıma, Ali'ye gerçektekenden daha yüksekte olduğunu düşündürüyordu. İç çekip bir sigara yaktı; paketteki on sigaraydı bu. Başını kaldırdığında karşısında Meknun u gördü. Herif pencereden giren günün son ışıklarında, kızıl ışıktan yapılmış bir hayaletle benziyordu.

- "Bitirmişsin." Sehpanın yanına gelip parmaklarını kâğıtlara gezdirdi. "Biraz uzun olduğunu kabul ediyorum; ama anlatacak çok şey vardı."

Ali bitkince başını salladı. Bir şeyler söylemek, örneğin, sorması gereken başka soru kalmamış gibi, Raliad'ın ne olduğunu sormak istiyordu. Sol avucundaki, varlığını unuttuğu acı kendini hatırlatmaya başlamıştı.

"Kafanda milyon tane soru olduğunu tahmin ediyorum. Ama okudukların dışında bir şey söyleyecek durumda değilim. Bildiğim her şeyi yazdım."

"Ne zamandır yazıyorsun bunu?"

"Yaklaşık bir yıldır." Hatırlamaya çalışıyor gibiydi. "Aslında yıllardır aklımdaydı. Ama yazmaya o Marx partisinden birkaç gün sonra başladım."

Şaka yapıyordu herhalde. Ali yutkunduydu. "Burada romanla ilgili hiçbir şey yok."

"O konuda yazacak bir şey yok çünkü." Kızıl ışığın aydınlattığı alana girip çıktıkça, gözleri Ali'ye dikkatli olmasını, ya da acele etmesini söyleyen bir ışık gibi yanıp sönüyordu. "Geçmişte, uzun süre önce demek istiyordum, birkaç kişinin bu iş için biçilmiş kaftan olduğunu düşünmedim değil. Sonra yanıldığımı anlıyordum."

"Ya yine yanılıyorsan?"

"Bu sefer eminim." Biraz sinirlenmiş miydi? "Aslında ilk yazını okuduğum günden beri eminim. Sadece biraz... Taşların yer-

li yerine oturması gerekiyordu. Yıllar geçtikçe bütün bu yayınevi meselesinde asıl görevimin ne olduğunu daha iyi anlamaya başladım. Benim asıl işim,” heyecandan olsa gerek, güneşi işaret etti, “zamanlamayı ayarlamak. Bir nevi takvimciyim ben.”

Ali hemen ikna olmamakta inat ediyordu. “Şu belgeleri görmek istiyorum.”

“Muhtemelen göreceksin.” Ali gözlerini Meknun’un gözlerine dikmiş, açıklama bekliyordu. Meknun devam etmek zorunda kaldı. “Nerede olduklarını bilmiyorum. Ece Hala’da olduklarını biliyorum, ama nereye sakladığı konusunda hiçbir fikrim yok.” Eliyle etrafını gösterdi. “Burada bir yerde bile olabilirler.”

“O zaman beni Ece Hala’yla tanıştır.” Konuşmanın sona erdiğine karar veren Ali kalkıp kapıya doğru yürümeye başladı.

“Elbette. Ama birkaç gün beklemen gerekebilir.” Eşikte Ali’ye yetiştiğinde, sevimli sevimli gülümsüyordu. “Endişelenmene hiç gerek yok.”

Asansör bozuk olduğu için yedi katı yürüyerek inmek zorunda kaldılar. Ali merdivenler boyunca adımlarının yavaşlamasına, şaşkınlıkla arkasına bakmasına yol açan kokunun mürekkep kokusu olduğunu ancak binanın geniş kapılarından kentin uğultulu trafiğine, karanlık soğuşuna çıktıktan sonra fark edebildi.

II

“Duvarlara bak. Ne gördüğünü söyle.” Ali yıldızları, uçsuz bucaksız mağaralarda darağacına çekilmiş günahkârları, su perile-
rinin, kıyısına ölü doğmuş bebeklerini gömdüğü siyah kayaları
görüyor. “Hiçbir şey görmüyorum.”

O siyah kayaların, Ligeya Gölü’nün kıyısındaki taş yığınla-
rı olabileceğini ancak Ece Hala’ya giderken anlamıştı. Görünüşte
kimsenin aklına getirmedeği, çocukların etrafında oynadığı sa-
yısız oyunun izlerinin hiç silinmediği o çamurlu su birikintisi,
boştaki ucu rüzgâra kapılmış gibi sallanan güzel kokulu, keskin
göbek kordonu boynuna düğümlemiş kaç kişi için Defne’ler,
Meknun’lar, okunaksız sayfalar üretiyordu acaba? Kaç kişi her
sabah uğursuz rüyalarla uyanıyordu? Zavallı Ali. Budalalıkla-
rının boyutunu bu gecenin sonunda yeniden hesaplaması gere-
kecek.

Şimdi çirkin bir apartmanın bodrum katındaki küçük daire-
de, ekimin ilk perşembesinde, öğlene doğru, ayılmaya çalışıyor.
Duvarların bir yerinden gürültüyle binadan dışarı akan pis su-
lar, ahşap kapıyı sokaklardaki hayali, ya da gerçek tehlikeleri ha-
tırlatmak istermişçesine, kıkırdayarak kemiren tahtakurularıyla
birlikte, dünyanın hâlâ var olduğunu tek kanıtı. Kalorifer boru-
larının düzensiz, boğuk tıkırtısı – hava tahmininden daha soğuk
demek ki. Kapının altından giren esinti odada, yataktan sarkmış
kıpırtısız parmaklarında gezindikten sonra, rengi atmış halının
duvara bitiştiği yerde odayı terk ediyor. Özenilmeden bir araya
getirilmiş eşya –eski televizyon, bir türlü temizlenmeyen tabak-
lar, bardaklar, leke içindeki koltuk, kapısı kapanmayan elbise do-
labı, sandalyeler, muşambayla kaplı zeminin çirkinliğini iyice or-
taya çıkaran pis halı–, odayı olsa olsa vakit geçirilen bir mekân
haline getirebilmiş. Yine de, biraz da yatağın karşı duvarında,
güven verici bir baş melek gibi gülümseyen gitarist sayesinde,

huzurlu uyumaya, uyanmaya alıştı. Üç haftadır burada, tuhaf bir törene hazırlanıyormuş gibi, zorunlu olmadıkça ağzını açıp tek kelime etmeden, Ayşe'nin yanında kalıyor.

Sakin görünüşünün altında gözü pek bir şövalye ruhuna sahip olduğunu, aralarında kendisinin de bulunduğu birçok insanın gözünü kırpmadan deli saçması olarak niteleyeceği bir maceraya sürüklendiğini, kütüphanede Meknun'un dosyasını okuduğu zaman da biliyordu elbette. O zamanlar kestiremediği, bu sıkıntının üstesinden nasıl geleceği, ya da, gelip gelemeyeceğiydi. Şimdi ilk kez her şeyi anladığını hissediyor.

Yine de ilk adımları başkalarınınkinden hiç de farklı değildi. Kütüphanede geçirdiği o gün, eve döner dönmez masaya oturmuş, tir tir titreyen elleriyle yazmaya başlamıştı. Ne zaman durup karaladığı satırları okusa kalp çarpıntıları içinde sandalyeye yığılıveriyor, fakat o acemi kelimelerin arasındaki boşlukta şahit olduğu cennet nedeniyle, devam etmesi gerektiği sonucuna varıyordu. Dergiyi arayıp bir süre yeni yazı gönderemeyeceğini, eski yazılarından kolaj yaparak idare etmelerini söyledi. Birkaç gün sonra, bir türlü bitmek bilmeyecek o hafta sonunda, hiçbir ilerleme kaydedemediğini kabullenerek, sıkıntısını az da olsa dağıtmak için birkaç kadeh içmeye karar verdi. Uğur getireceğine inandığı nesneler gibi yan yana özenle dizdiği şişeler bir bir boşalırken, masaya oturduğu günden beri uğraştığı pis kokulu sıvılarla dolu mağaralardaki, köhne evlerin açılmayan kapılarının arkasındaki ölümsüz hikâyeyi en ince ayrıntısına kadar gördüğünü hissetmişti; fakat olanca berraklığıyla gözündeki canlanan cümleleri sayfaya aktarmayı her deneyişinde, kaleminden akıp giden mürekkeple birlikte, sayfalar bir kez daha, kimsenin işine yaramayacak tasvirlerle, diyaloglarla dolup taşıyordu. Hem Ece Hala'dan bir haber çıkıp çıkmadığını, hem de ne tür kitaplardan yararlanabileceğini öğrenmek için Meknun'u aradığında öfkeden çıldırmak üzereydi. Meknun ise, neşeyle, acele etmemesini, kitapları boş vermesini öğütledi. Mağaralardan, kapılardan falan layığıyla bahsetmek istiyorduyorsa, Meknun'a göre, dünyevî, fakat her şeyi kapsayabilecek bir şeylerden yola çıkması yeterliydi. Ama o çekirdek fikri zamanla bulacağı için, şimdilik tek yapması gereken dikkat kesilmek, gö-

zünü daldan budaktan sakınmamak, tabii bir de, kendisinden telefon beklemekti.

Uykusuz gecelerle, çalışma masasındaki başarısızlıklarla dolu o dönem üç hafta sürdü. Telefon bir kez daha sabahın köründe çaldığında, Meknun'un sesi bu sefer ayık geliyordu. Haberler iyiydi. Ece Hala ertesi gün onu görecek; ama Meknun, maalesef, Ali'ye eşlik edemiyordu. Ali adresi alıp lafı fazla uzatmadan telefonu kapadı.

Ece Hala'nın evi kentin doğu sınırını belirleyen tepelerin yamacındaki çamlıkta, hoş bir çayın kıyısındaydı. Hayatının büyük kısmını sürgünde geçirmiş bir kâhinin mezarının bu bölgede olduğu söyleniyordu. Söylentinin farklı bir yorumuna göre ise, kâhinin mezarı Ligeya Gölü'nün çamurlu yatağında bir yerdedi. Ali o gün, pek bir işe yaramayacağına inanır olduğu rüyayı görmeye başladıktan tam bir yıl sonra, bu kez kendi arabasında, gölün çevresindeki kayaların, sazlıkların, kısa yolculuklar hariç hiç ayrılmadığı kentin sınırına, pırıl pırıl tepelere dek uzanan ağaçların keyfini çıkarırken, nereden kaynaklandığını anlamadığı bir ürkeklikle de baş etmeye çalışıyordu. Giderek yaklaştığı ağaçlık bölgenin bir yerinde, Meknun yüzünden bulaştığı bu maceranın nelere gebe olabileceğini açıklaması muhtemel yaşlı kadının yaşadığını bilmek, sakinleşmesine yardımcı oluyor değildi. Aradığı cevapların ola ki tümüne vakıf olan kadını görünce nasıl davranması gerektiğini bilemiyordu. Ali kaba biri sayılmazdı kuşkusuz; fakat sadece Meknun'un yazdıklarının imkân verdiği ölçüde geçmişini bildiği yaşlı kadın, kendisini rahatsız etmeye cüret eden bu yabancıya karşısına alaycılıkla, hafifsemeyle çıkarak meseleyi kurcalamaya zahmet etmemesini söylese, onu gerisin geri kente yollamaya kalksa ne hissedeceğini, nasıl bir tepki vereceğini kestiremiyordu.

Çamlığa girdiğini fark edince düşüncelerinden sıyrılıp etrafı incelemeye başladı. Yolun iki tarafındaki ağaçlardan sızan donuk güneş ışığı; sayısız yağmurun taşıdığı çamurla, dal parçalarıyla, yapraklarla kaplı asfalt yol; tiz çığlıklar atarak uçan kuşlar, ansızın ortaya çıkıp ağaçların arkasından yola eşlik etmeye başlayan berrak çayın üzerindeki kelebekler, Ali'ye göre, ancak sevginin anlamını iş işten geçtikten sonra öğrenebilmiş bir Gotik

yazarın hayal edebileceği bir manzara yaratıyordu. Ali bu yolu gazı topuklamaktan ziyade çığlık çığlığa koşarak geçmeyi tercih ederdi; zira motorun bilmem kaç beygirlik gürültüsü, loş yolun neden olduğu kapalı alan korkusunu, ya da ağaçların uysal gölgelediğindeki, Ali'nin teslim bayrağı çekmiş zihninin kan düşkünü canavarlar olarak yorumladığı çalıların uyandırdığı dehşeti bertaraf etmeye yetmiyordu.

Geç vakte kadar yaşlı kadının konuğu olursa, karanlıkta bu yolda, bu korkuyla büyük ihtimalle kaza yapacağından, Ece Hala'ya kente başka bir yoldan dönmesinin mümkün olup olmadığını nasıl soracağını hesaplamaya çalışırken, yolun ileride, ağaçların ortasındaki açıklıkta sona erdiğini gördü; ev karşısındaydı. Tam olarak, en az sahibesi kadar köhne, pencereleri, çatısı kuru sarmaşıklarla kaplı, zar zor ayakta duran bir ev bekliyor değildiyse de, güneş ışığında parlayan, sağlam duvarlı, iki katlı yapı Ali'yi şaşırtmıştı. Ağaçların altındaki, kırık taşlarla cepler bölünmüş alana, ev sahibesine ait olduğunu tahmin ettiği büyük arabanın yanına park edip aracından indi. Sihirli bir kalkan gibi etrafını saran sessizlikte, başını kaldırıp taze orman havasını içine çekti; fakat bahçıvan tulumu giymiş bir adamın, elindeki büyük, lekeli bahçe makasıyla yaklaştığını görünce bir kez daha tüyleri diken diken oldu. Daha da kötüsü, herif Meknun'u andırıyordu. Ama kenti, kaldırımları, kalabalık caddeleri seven Meknun'un, sırf Ali'nin neler yaptığını kontrol etmek için gizlice buraya gelip bahçıvan kılığına girmesi uzak bir olasılık olduğu için toparlanıp adama elini uzattı, kekelememeye çalışarak, birkaç kısa cümleyle orada ne aradığını anlattı.

"Ha evet. Ece Hala sizi bekliyor." Adamın sesi Meknun'unkinden daha kalın, hırıltılıydı. "Buyurun." Birlikte eve doğru yürümeye başladılar; bahçıvan aralık duran kapıyı itip içeri girdi. Bir yardımcının davranamayacağı kadar rahat davranıyordu. "Burada biraz beklerseniz kendisine geldiğinizi haber vereyim."

Dar merdivenden acele etmeden çıkan adamın ayak sesleri duyulmaz olurken, Ali sevimli bir havası olan evde tek başına kaldı. İçerisinin serinliği hoşuna gitmişti. Parmaklıksız pencerelerin aydınlattığı duvarlar, beklediği gibi, kitaplarla doluydu. Pencerelerin arasındaki boşluklara ise, Ali'nin değerli oldu-

ını tahmin ettiği elyazmaları asılmıştı. Yaşlılığın dinlendiren bir toz bulutu gibi kapladığı vazolar, çanaklar Ali'nin bazıları.ını yakından tanıdığı, bazılarını yabancı olduğu farklı geçmişleri bugüne taşıyordu.

"O parça ta Mısır'dan geldi."

Başını çevirdiğinde, basamaklardan ağır ağır inen yaşlı kadını gördü. Kadın gözleriyle, Ali'nin izlemeye daldığı, Dendera Zodyakı'nın parşömen üzerine yapılmış çizimini işaret ediyordu.

"Oriijinali Louvre'da diye biliyordum."

Aldığı yanıtın hoşlanan kadın kıkırdadı. "Orada zaten. Fazla ziyaretçi olmayınca, insan eline geçen fırsatları değerlendirmek istiyor." Sağlam adımlarla, hoş gülümsemesiyle Ali'nin anına gelip elini uzattı. "Ben Ece. Ece Bermal."

"Ali Abher." Ali başını hafifçe eğip selam verdi. Gülümsemesinin yüzüne yayılmasına engel olamıyordu.

"N'oldu?"

"Hiç. Yolda gelirken... Neyse... Geçmişte film yıldızlarıyla tanışanlar ne hissediyormuş, şimdi anlıyorum."

Ece Hala'nın kahkahası da, tavırları gibi, yaşlılıktan nasibini almamıştı. "Abartmıyor musun? Basit bir kütüphaneciyim ben."

"Yayınevi dolayısıyla tanıştığım insanları sıradan kabul etmeyi göze alamıyorum."

"Haklısın. Ama benim yaşımda her şeyi hafifsemek insana iyi geliyor."

"Çok... dinç görünüyorsunuz." Hata yaptığını anlayınca, söyleyecek başka bir şey bulmak umuduyla etrafına bakmaya başladı. "Eviniz çok güzel."

"Kente pek inmiyorum. Bir şeye ihtiyacım olduğunda yardımcımlar icabına bakıyor." Bahçıvanı kastediyor olsa gerekti. "Beş yıl daha yaşayıp sekseni görmek istiyorum. Sonra... buraya gömerler beni." Dedikoduya hazırlanan bir genç kız gibi Ali'ye sordu. "Yakınlarda bir kâhinin mezarı olduğunu biliyor muydun?"

"Öyle diyorlar."

"İnanıyor musun peki?"

"Herkes inandığına göre..." Ali çaresizce ellerini iki yana açtı. "Doğrudur herhalde."

"Ama emin değilsin."

"Bu aralar böyle bir sorunum var."

Ece Hala, Ali'nin kolunu okşadı. "Meknun biraz şaşkın olduğunu söylemişti. Oturalım da bana ne öğrenmek istediğini anlat. Asıf taraçayı hazırlamıştır."

"A-Asıf mı?" Asıf mı? Ama yaşlı kadın salonun uzak köşesindeki kapıda gözden kaybolmuştu bile. Ali, koşar adım, sessizce akan çayın serinliğine bakan taraçaya çıktı.

"Sigaran var mı?" Ali'nin uzattığı paketten bir tane alıp yaktı. "Doktorumdan günde yarım sigaralık izin kopardım."

Ali söze nasıl başlayacağını bilemiyordu. Kadının karşısındaki boş sandalyeye oturdu. "Buraya gelirken şüphelerim vardı"

"Ne gibi?"

"Nasıl biriyle karşılaşacağımı bilmemek gibi."

"Birkaç tahtası eksik birini mi bekliyordun?"

"O da ihtimal dâhilindeydi."

"Beni nasıl buldun peki?" Kadının gözlerinde bazen gençlik yıllarından kalma, edalı bir ışık belirliyordu.

"Anlayışlı."

"Güzel." Yarisına geldiği sigarayı pişmanlıkla söndürdü. "Telefonda Meknun'u uzun uzun sorgulamak istemedim. Beni görmek istediğine göre, yazdıklarını okumuşsun." Ali başıyla onayladı. "Ne düşünüyorsun?"

"İnanın bilmiyorum."

"Sence Meknun'un istediği şeyi yazabilecek misin?"

"İlk denemelerime bakılırsa, hayır. Ama Meknun telaş etmememi söylüyor."

"Mümtaz, Meknun'un babası, iyi adamdı." Uzanıp sehpadaki termostan fincanlara kahve doldurmaya başladı. "Benden on yaş büyüktü... Buna rağmen bana hep eşitiymiş gibi davrandı. Zayıftı demeyeyim, ama babamdan kalan kalan kâğıtlara zaafı vardı. O zaaf Meknun'u da buldu."

Ali ne söylemesi gerektiğini bilemeden Ece Hala'ya baktı. Her şeyi, en azından sorabileceği soruların yanıtlarını bildiğini varsaydığı, fakat vereceği yanıtların kendisini nereye savuracağını kestiremediği kadının karşısında, elinden sadece sormak istediklerini bir arada tutmaya çalışmak geliyordu.

Misafirinin ürkekliğini sezen yaşlı kadın yeniden konuşmaya başladı. "Mümtaz'la Ferid belgeleri bana emanet ederken, günü gelene kadar onlara göz kulak olmamı istemişlerdi. Onlara bir söz verdim, o sözü de tuttum. Ama o kâğıtların bana ait olduğunu hiç düşünmedim. O yüzden yayınevinden dışarı hiç çıkarmadım onları. Hâlâ oradalar."

"Onları okumam gerekiyor galiba."

"Okumanın bir zararı olmaz. Ama faydası olur mu..." Yaşlı kadın omuz silkmekle yetindi.

"Ne zaman alabilirim sizden?"

"Yayınevine gidince kendin alır okursun. Kütüphanede benim zamanımdan kalma bir radyo var."

Şu Philco 90'dan mı bahsediyordu?

"Evet, o. Davet verdiklerinde alt kata indiriyorlarmış. Kâğıtları alır almaz radyonun içine saklamıştım." Ece Hala güldü. "İşte böyle."

Ali kalbinin teklediğini, bacaklarının uyuştüğünü, kanının buharlaştığını hissediyordu. Sırılsıklam olmuş avuçlarını pantolonuna sürtmeye dalmıştı. Zorlukla yutkundu. Bu kâğıtlar... Ahter Bey onları nerede bulmuş?"

"O biraz karışık bir mesele. Çok eskiye dayanıyor."

"Ne kadar eskiye?"

1867'ye. O yıl, Osmanlı İmparatorluğu'nun otuz ikinci sultanı Abdülaziz, yeni yerler görme hevesinden ziyade siyasi çırpınışlar nedeniyle Paris ile Londra'yı ziyaret ederek, imparatorluk dışındaki topraklara ayak basan ilk Osmanlı sultanı olmuştu. Yolculuğu sırasında arkasından bir dolap çevrileceğinden duyduğu korkudan, o sıralar sadece yirmi altı yaşında bir veliaht olan yeğeni Murad'ı yanına alarak kurtulmuş; bu sayede, tahta kendisinden sonra Murad yerine oğlu Yusuf İzzeddin'i çıkarma hayallerine bir süre daha rahat devam etme fırsatını ele geçirmişti. Ama nispeten yakışıklı, biraz da kültürlü olan Murad'ın hem Fransızların, hem de İngilizlerin ilgisini çekmesi üzerine bir kez daha koltuk sevdasına yenik düşüp saçını başını yolmaya başlayacaktı. Duygusal bir yapısı olan Murad'ın ise amcasından ödü kopuyor; aralarında prenseslerle dans etmenin, şakalaşmanın da bulunduğu haylazlıkları karşısında padişahın yine ateş

püskürmeye başladığını kendisine iletmekten yorgun düşmüş devlet erkânını görür görmez benzi atıyor, saklanacak delik arıyordu. Osmanlı heyetinin Buckingham Sarayı'nda misafir edildiği günlerde yaşanan o müphem üzüm olayı neticesinde, amcasının iyi niyetinden duyduğu şüphe alevlenmişti; ama o olay, İngiltere veliahdı Prens Edward'la kurduğu dostluğun ilerlemesini de sağladı. Bu yakınlaşma neticesinde, Murad masonluktan haberdar olacaktı. İstanbul'a dönüşünün ardından, zamanını gerek Kadıköy'deki köşkünde, gerekse sarayda amcasından korkarak, sinirlerini yatıştırmak için sahtekâr doktor Capoleone'nin önerisiyle bol bol içki içerek, cariyelerine nazlanarak, kitap okuyarak geçirdikten sonra, 1872'de, Edward'dan gelen bir mektuptaki öneriyle mason olmayı tekrar düşünmeye başlamıştı. İmparatorluktaki milletleri, aralarında ayırım yapmadan yönetecek bir sultanın hayalini kuran İstanbullu masonlar bu fırsatı kaçırmadı: Veliaht Murad, 20 Ekim 1872'de, I Proodos Locası üstad-ı muhterem Cleanthi Scalieri tarafından, işin merasim kısmı pek kurcalanmadan tekris edildi.

Abdülaziz'in 30 Mayıs 1876'da tahttan indirilip yerine apar topar Murad'ın geçirilmesiyle biraderler iyice hayale kapılsa da, olaylar bekledikleri gibi gelişmeyecekti. Her şeyden önce, yıllardır devam eden aile içi gerginlikler ile ölçsüz içki tüketimi yüzünden Murad'ın ruh sağlığı epeyce bozulmuştu. İnsan psikolojisinden zerre kadar anlamayan Serasker Hüseyin Avni Paşa, o yağmurlu 30 Mayıs gecesinde, Murad'ı süngülü askerlerin, cülus toplarının gümbürtüsünün arasında tahta çıkarmak için saraya götürürken hiçbir açıklama yapmayınca, öldürülmek üzere bir yere götürüldüğüne hükmedip hepten çıldıran müstakbel padişah, bir de 4 Haziran'da, amcasının muammalı intiharının haberini alınca, bir daha kendini toparlayamayacaktı. Son darbe ise hiç beklemediği bir yerden, Prens Edward'dan geldi. Biraderi Murad'ın tahta çıkışını kutlamak için bir mektup yollayan Edward, mektubun sonuna, Ece Hala'nın bildiği kadarıyla, hükümdarlığı sırasında V. Murad'ın işine yarayacağını umduğu, zihin açtığı söylenen bir içkinin tarifinin bulunduğu birkaç sayfa eklemişti.

Prens Edward'ın mektubunun V. Murad üzerinde yıkıcı bir etkisi oldu. Sarayda her şeyden korkarak dolaşıyor, baştan beri ci-

neyete kurban gittiğinden şüphelendiği amcasının nasıl öldüğünü, imparatorluğun geleceğini, sonunu gördüğünü, böyle bir hükümdarlık istemediğini söylüyordu. İmparatorluğu yönetmenin kendi görevleri olduğunu düşünen Sadrazam Mütercim Rüştü Paşa ile Mithat Paşa'nın eli kolu bağlanmıştı: 31 Ağustos 1876'da, saltanatının üçüncü ayında, V. Murad'ı deli olduğu gerekçesiyle tahttan indirip yerine kardeşi II. Abdülhamit'i geçirdiler.

Böylece V. Murad'ın Çırağan Sarayı'ndaki, 28 yıl sonra, 29 Ağustos 1904'te ölene dek devam edecek hapis hayatı başlamış oluyordu. Öldürülme korkusunu üzerinden attıkça sağlığına kavuşan otuz üçüncü padişahın, hevesli olduğundan değil ya, saraydan dışarı adım atmasına izin verilmiyordu; fakat Scalieri önderliğindeki biraderler, Çırağan Sarayı'na yeraltındaki su yollarından girerek Murad'la birkaç kez gizlice görüşmeyi başarmıştı. Niyetleri hal edilen padişahı kaçırmak, hatta mümkünse yeniden tahta çıkarmaktı; kaçırma planının içinde olan Hüsnü Bey tarafından ihbar edilene kadar da, hazırlıklarına devam ettiler. Son anda paçayı kurtarıp bir süre İstanbul'da saklanan Scalieri daha sonra, bir İtalyan gemisiyle Atina'ya kaçtı. II. Abdülhamit tüm malvarlığına el koyduğu için beş parasızdı; fakat Çırağan Sarayı'na yaptığı gizli ziyaretlerin birinde V. Murad ın cebine sokuşturduğu malum mektubu yanına almayı başarmıştı. 1891 de, Mora Demiryolları'nda kâtip olarak hayata gözlerini yummadan önce, belgeleri birkaç yıl sonra Selanik'teki Macedonia Risorta Locası'nda tekris edilecek dostu, genç doktor Ahter Bey'e, zamanı geldiğinde kullanılmak üzere emanet edecekti. O dönemde Giritli Ali Aziz Efendi'nin *Muhayyelat*'ını elinden düşürmeyen hayalperest Ahter Bey, söz konusu kâğıtlara göz atınca onlardan sıkı bir kitap çıkacağını düşünerek, bu işi layıkıyla yerine getirecek bir yazar bulabilmek için yayınevi kurmaya karar vermiş, fakat rahat bir hayat sürme fikri daha çok ilgisini çektiği için, bu görevi oğullarına bırakmıştı.

"Gördün mü," anlatmayı bitiren yaşlı kadın, hikâyeyi dinlerken arka arkaya sigara yakan Ali'nin paketini sehpadan aldı, gülümseyerek cebine koydu, "öğrenme hevesi insanın başına neler açıyor."

Ali kadının bu hareketini binbir farklı şekilde yorumlaya-

cak durumdaydı. Sükûnetini koruyabilmek için, hiçbir şey olmamış gibi yaptı. "Belgelerde bu içkinin nasıl hazırlanacağı yazıyor mu?"

"Bana o kâğıtları koruma görevi verildi, unutma. Kimse okumamı istemedi."

"Yani bunca yıl hiç merak etmediniz mi?"

Yaşlı kadın yine omuz silkkti. Ali zihninde dolaşıp duran kelimeleri yeni bir soru cümlesi için doğru sıralamaya çalışırken, ev sahibesinin kalkmaya davrandığını gördü. "Bir şey daha soracaktım."

Ece Hala ise, anlaşılan, Ali'nin sorusundan rahatsız olduğu, ya da sadece yorulduğu için, konuşmayı sonlandırmak istiyordu. "Artık eskisi gibi değilim, çabuk yoruluyorum." Ali bir şeyler söylemeye çalıştı, beceremedi. "Neler olduğunu sonra anlatırsın bana. Şimdi dinlenmem lazım."

Dışarıda, Ece Hala'nın anlattıklarının, kafasında iyi kötü biçimlenen o aydınlığa açılan tünel fikrinin etrafına ördüğü heveslerle uyuşması şöyle dursun, istediği türden yanıtların kapısını bile aralamadığı düşüncesinin ağırlığıyla evden uzaklaşırken, şimdi kimliğinden şüphe duyduğu bahçıvanın, arabasının camlarını sildiğini gördü. Adam belli ki ara sıra dişlediği bir elmayı kaportaya koymuştu. Ali yavaşça adama yaklaştı. "Camlar temizdi."

Tehdit edilmiş gibi elindeki bezi atan adam gözlerini Ali'ye dikti. Cebinden kıpkırmızı bir elma çıkarıp Ali'ye uzattı. Davranışlarında insanı tedirgin eden bir tutarsızlık vardı. "Kendi ellerimle yetiştiriyorum."

"Teşekkür ederim."

"Rica ederim." Elmaya uzandı, ısırp dalgın dalgın çiğnemeye başladı. "Bir ara şu çaya set gibi bir şey inşa edecektim. Eskiden olsa..." Kendi kendini bu konuda kim bilir kaçınıcı kez ikna etmiş olacak ki, başını salladı. "Ama bahçeyle uğraşmak insana huzur veriyor." Boştaki elini Ali'ye uzattı. "Ben Asif. Ece Hala'nın yardımcısıyım."

"Ali." Herif, güneşin batmasına saatler varmış gibi, gevezelik etmeye hevesliydi. Etrafı çekip çevirmenin zorluklarından bahsettikten sonra, iştahla yediği elmanın kalanını fırlattı.

"Sizi daha fazla tutmayayım. Kente dönmek için sabırsızlanıyorsunuzdur."

"Biraz. Yol beni korkuttu."

"Korulukta canavar yok. Bu bölge temiz." *Temizledim* mi demek istiyordu? Ali kısa bir veda cümlesinin ardından arabanın kapısını açtı.

Adam o sırada hızlı adımlarla Ali'nin yanına gelmiş, cebinden bir kâğıt parçası çıkarmıştı. "Az kalsın unuttuyordum."

"Nedir bu?"

"Kitap listesi. Görevinizde yardımcı dokunabilir."

Bir kısmını yıllar önce okuduğunu hatırladığı, bir kısmının ise sadece adını bildiği on kitaptan oluşan listeyi incelerken, Ali bir taraftan da nasıl bir yanıt vermesi gerektiğini düşünüyordu. Sonunda, daha fazla vakit kaybetmemek için, bakışlarını kâğıttan kaldırdı. "Meknun kitap okumamamı söylemişti."

Asif sinirli sinirli kıkırdadı. "Meknun'un aramızdaki lakabı nedir, biliyor musun?"

"Neymiş?"

"Önemli değil, ama tahmin edebilirsin. Keyif senin." Meknun'un adını duyar duymaz tuhaf bir değişim geçirmiş, nezaketi bırakıp senli benli konuşmaya başlamıştı. "İstemiyorsan okumazsın." Ali bir şeyler söylemeye çalışırken adam uzaklaşmaya başlamıştı bile. "Hepimiz yazacaklarını heyecanla bekliyoruz."

"Ama..." Oysa Ali şikâyet etmesi mi, yoksa öfkelenmesi mi gerektiğine karar verememişti. Asif'in evin köşesinde gözden kaybolduğunu görünce arabaya atlayıp kontağı açtı. O sırada kâğıdı cebine tıktırdığını ancak koruluğu yarıladağında fark edecekti. Karanlığa çoktan sığınmış ağaçların arasında, lastiklerin altında sevimsiz tıkırtılar çıkaran dal parçalarından zarar gelmeyeceğini, hayatını tehlikeye atacak hızlara çıkmasının akıllıca olmadığını kendine durmadan hatırlatarak ilerlerken, bu yolu buradan geçirenlere de küfürler yağıdırıyordu. Ama Asif'in söylediklerine bakılırsa, korkusu düpedüz komikti. *Korulukta canavar yok. Bu bölge temiz.* Demek bir zamanlar temiz olmayan, belki de sırf Asif'in çabalarıyla temizlenmiş yolu kulağında Ece Hala'nın anlattıklarıyla geride bırakır, kente, yayınevine, Meknun'a, nerede olduğunu bilmediği Ayşe'ye yaklaşıırken; geri

dönmeyi, yola devam etmeyi, frene basmayı, kapıyı açmayı, yolun kıyısına birikmiş, en ufak esintide ağaçların arasına savrulan yaprakların üstüne uzanmayı, arabanın farlarının ışığında, gözleri ağırlaşana dek kitap okumayı, Asıf'ın canavarlar konusunda yanıldığını anlayınca... iyi de, Meknun'un söylediklerine harfiyen uyması, Asıf'ın önerisinin aksine, kitap okumaması gerekiyor muydu? Zaman geçtikçe sabırsızlanacağından, öfkeleneceğinden çekindiği, kafayı Ali'ye, yazdıklarını satır satır okuyacak kadar takmış bir takvimci ile kendisini elmayla besleyecek kadar şefkatli davransa da, işine geldiğinde, ne tür bir yöntemle alt alta sıraladığını açıklamadığı kitapların cehennemine salandırmaktan çekinmeyen bir... bahçıvanın arasında, hangi tarafın duyduğu hazzın canını daha az yakacağını bilemeyen, çaresiz bir günahkâr gibi kalakalmıştı. Ama onca sıkıntıya katlanıp bu noktaya gelebilmiş, hevesli bir çömeze biraz daha hoşgörü gösterilebilirdi kuşkusuz. Gece yarısına dakikalar kala, okuma programını tamamen kurmuş olarak kentin merkezine vardığında, eve dönmekten vazgeçip doğruca yayınevine gitti. Önündeki dergiye dalmış güvenlik görevlisinin başını kaldırmaya zahmet etmeyeceğini bildiği için, kapıdan hızla geçip kütüphaneye çıktı. Ece Hala'nın bahsettiği radyo pencerenin kıyısındaki, buraya geçen gelişinde başka bir yerde durduğundan emin olduğu bir sehpanın üstündeydi. Heyecandan tir tir titreyen Ali, tornavidası olmadığını ancak radyoyu eline alınca fark edebilmişti. Philco 90 ı dikkatle yerine koyduktan sonra aşağıya, güvenlik görevlisinin yanına inip adama derdini anlatmaya koyuldu. Okuduklarından işine yarayacak bir anlam çıkarma uğraşından bitkin düşmüş adamın Ali'nin söylediklerini anlaması iki, tornavida bulması on dakika sürdü. Nihayetinde, elinde kutsal bir sefere hazırlanan şövalyelere öykünüyormuş gibi tuttuğu tornavidayla kütüphaneye dönen Ali, radyonun vidalarını sökmeye başladı. Kasanın içinde, mumyaların iç organlarının saklanması için kullanılan kavanozları andıran devre ampullerinden başka elbette hiçbir şey yoktu.

Ali şimdi yataktan kalkmış, Ayşe'yi uyandırmamaya çalışarak giyiniyor. Birazdan, benzer bir özenle, kilitli kapıyı açacak, kapıyı arkasından sessizce kapatıp merdivenlerden günış-

ia, çamurlu sokağa çıkacak. Geçmişte, üstelik uzak geçmişte değil, daha birkaç ay öncesinde olsa, merdivenden çıkıp aydınlığa kavuşma fikri yüreğinin yağlarını eritirdi. Eski Mısır'da, mezarlara, üzerine merdiven figürü oyulmuş muskalar bırakıldığını biliyor, örneğin. Ölülerin, sırasıyla kurşundan, kalaydan, bronzdan, demirden, bir çeşit halitadan, gümüşten, altından yapılmış basamakları çıkararak, güneş sisteminin, tamamını olmaları bile, gözle görülebilen kısmını, tek başına pek bir şey ifade etmeyen anı parçalarının saldırısı nedeniyle soluk soluğa, deliğin kıyısında katettikten sonra sabit yıldızların dairesine girdiği, eh, olmuyor değildi. Bunlar şanslı olanlardı. Bir de, daha demin mezardayken şimdi bu gezegenlerin, merdivenin falan nereden çıktığını anlamaya çalışanlar vardı ki, Ali son aylarda, bunların çoğunlukta olduğuna giderek daha çok inanmaya başlamıştı: Herkesin anıları kendine olmasın diye, o anlamsız görüntüleri yitirmişti. Yastıklar olmadığı kabul edilince, her şeyin bir yere varması gerekmez miydi? Neyse ki kimilerinin vardıği yer sessiz oluyor. Bu beyaz duvarlı yerde yıldız yok; ama şu çıplak ampul de iş görür. Az önceki gezegenler, merdiven, mezar palavra idiyse, çıplak ampulün aydınlattığı masaya oturmuş, poker oynayan, hastabakıcı gibi giyinmiş dört iriyarı, sakallı adamın gerçek olduğunu kabul etmek gerekir. Hastabakıcılardan biri blöf yapmış anlaşılın; diğerleri, adama ne kadar inanmak gerektiğini tartışıyor. Beriki, blöfünün sağlamlığı karşısında hiçbir şansları olmadığında ısrarcı. Rakipleri buna karşı çıkıyor; blöfü bu kadar sağlamsa, onu soyup soğana çevirmek için blöfünü görmeleri yetmez mi? "Hayır, üzerime fazla gelmeyin." "Elinin körü," hastabakıcılardan biri sinirlenip kartlarını masaya fırlatıyor, "göster bakayım elini." İlk hastabakıcı başını sallamakla yetiniyor, "Bana güvenin." "Peki," masadaki en sakın adam bu, "ya ben daha iyi bir blöf biliyorsam?" Herkes susuyor. Sarsıldığını belli etmemeye çalışan ilk blöfçü tedirgin tedirgin etrafına bakınırken, az önce gezegenleri arkasında bırakan adamı görüyor. "Madem öyle, şuna soralım." Farazî olarak az önce mezardan çıkan adam irkiliyor, "Ben mi? Biraz yorgunum ben." Hastabakıcılar öfkeyle ayağa fırlıyor. "Adamı hasta etme. Bi şey soruyoruz

sana." İlk blöfçü arkasındaki duvarda asılı duran deli gömleğini kapıp mezardan çıkan adamın üzerine yürüyor, "Görürsün şimdi yorgunluğu." Mezardan çıkan adam şaşkınlıktan küçük dilini yutacak gibi oluyor, "Ben onca yoldan sonra dünyeviliğimden kurtulurum sanmıştım." Hastabakıcılar adamın üzerine çullanıp deli gömleğini giydiriyor. "Dünyevilik sayesinde kıpkırmızı oldun ama bak." İğrenç kahkahalar. Derken mezarını özlemeye başlayan adam ilk blöfçüyü tanıyor. "Oha ama sen Cabi..." Hepsi saçmalıktı kuşkusuz; ama başına gelenlerden sonra, Ali bu tür şeyleri de hesaba katmak gerektiğini düşünür olmuştı. Şimdi, Ayşe'nin dairesinin kapısının önünde, dışarı çıkmaya hazırlanırken, aklında sadece günde üç paketi geçen sigara tüketiminin ciğerlerine, bacaklarına yüklediği katranlı ağırlıkla o basamakları nasıl çıkacağı var.

Ali, Ece Hala yı ziyaret ettiği o ürkütücü günden sonra, üç ayını yayınevinin kütüphanesinde, Asıf'ın verdiği listedeki kitapları okuyarak, anlaşılan herkesin altından kalkacağını düşündüğü görevinde faydası olabilecek fikirler, motifler arayarak geçirmişti. Yıllar sonra yeniden yayınevinde görünmesi çalışanlar arasında birçok söylentinin yayılmasına neden olduysa da kimseyle karşılaşmamaya, fırsat bulup kütüphanede yanına gelenleri ise lafı fazla uzatmadan savmaya özen gösteriyor; binanın hiç susmayan merkezî müzik sisteminin gözü kara seçimlerinin ortasında, kendini sağlama almasını sağlayacak tutamaçlardan çoktan vazgeçmiş bir halde, kelimelerin o dipsiz kuyusunun duvarlarından parmaklarına bulaşan ıslaklığı anlamlandır-maya çalışıyordu. New York'ta, Central Park'ta, Noel vakti öpüşen bir çiftin birbirine dolanmış dillerinde aradığı yanıtı bulduğunu zannetti önce. Fakat iki sevgilinin hissettikleri, düşledikleri iğreti gelecekte çözülmekte gecikmedi. Gün ortasında, belki de gece yarısında sıkışıp kalmış saatlerin diyarında, bir türlü büyümeyen ışığı yakalamaya çalışan adamla, sonra siyah bir benek şeklinde beliren ölümün peşinde yitip giden gençle karabasanlarda, yağmurlu gecelerde, çocukluğunun korkutucu sokaklarında, geriye pek az şey getireceği yolculuklara çıktı. Ardından, hastalıklı bir akıl yürütmenin sonucunda, değişmediğine karar verdiği geçmişe iyice dalarak, çocuk oyunlarının sonunda

kendini çölde yapayalnız bulan simyacılarla birlikte, sayısız maldan dolaşmaya başladı.

The Churingas'ın, insan kulağının doğal kabul edeceği bir sonuca ulaşmaktan ziyade, dakikalar, notalar ilerledikçe hepten içinden çıkılmaz bir hal alan müziği eşliğinde, eski zaman kentleri, büyücüler, göz açıp kapayıncaya dek sona eren yolculuklar boyunca, yazacağı kitaba başlamasını sağlayacak temel fikrin civarında, ona kâh dokunup kâh ondan uzaklaşarak dolaşırken, hayaletlerle, birbirleriyle konuşan ölümlerle dolu o satırların yazacaklarını tehdit edebileceğini, kurmaya çalıştığı metnin hasas dengesini bozabileceğini de hissetmeye başlamıştı. Öte yandan, kendine özgü nitelikleri giderek gözden kaybolan metinlerde ne okuduğunu, nerede olduğunu unutacak kadar kayboldukça, korkuya kapılacağına, her ne kadar mantığa aykırı gelse de, Meknun'un aslında ne istediğini daha iyi anladığını seziyordu. Meknun henüz var olmayan, fakat mahut belgelerin içeriğini bilenlerin günün birinde var olacağına inandığı, mutlak bir kitap yazmasını değil; geçmişte var olmasına rağmen, muhtemelen zamanından önce gerçekleştirildiği için yok olmuş bir kitabı, zamanın bu kez geldiğini, kendi deyimiyle takvimciliği sayesinde keşfettiği için, yazmasını istiyordu. Ali'nin bu işi kıvırabileceğini varsayıyordu ya, yanılıyorduyorsa bile kimsenin kaybedecek bir şeyi yoktu. Bunları düşünmek, beceriksizliği, olası başarısızlığı için mazeretler aramaya daha o zamandan başlayan Ali'yi rahatlatıyordu.

Suçluluk ile esrime gibi güvenli kutuplar arasında salındığı o günlerde, kaç zamandır içten içe beklediği bir gelişme de yaşanmıştı. Sabahın köründe banyo yapmak, birkaç yeni kıyafet almak için döndüğü evde, mutfakta oyalanırken, o ana dek orada olabileceğini hiç düşünmediği Ayşe'nin yanına geldiğini fark etti. Genç kızın gözleri çaresizlikten, gözyaşlarından kıpkırmızıydı. "Konuşmamız lazım."

"Olur. Gidiyor musun?"

"Evden ayrılıyorum."

Ali dolaplarda temiz fincan arıyordu. Hiçbir şey söylemeyince, Ayşe devam etmek zorunda kaldı. "Küçük bir daire buldum. Şimdilik orada kalacağım."

“Sen bilirsin.”

Ayşe’nin önce mutfaktan, sonra da evden sessizce çıkıp gitmesine yetecek bir yanıttı bu. Bir an Ali’nin içi sızladı. Kızcağızı üzmeyi hiç istemiyordu; fakat Ayşe’yi bir kez daha feda etmenin, olayların akışı içerisinde o kadar mantıklı, o kadar doğru bir yeri vardı ki, geçmişteki hataları nedeniyle çekingen davranıp bu adımı savsaklayacak olursa her şeyi, yani kitabı, yüzüne gözüne bulaştırmamasının kaçınılmaz olacağını düşünüyordu. Ayşe’yle tanışması, o otel odası, rüyası, tarihler, her şey, bir bütünün parçaları gibiydi. İki büyükçe bavulu sürükleye sürükleye uzaklaşan Ayşe’yi pencereden bir süre izledikten sonra kütüphaneye, kitaplarına dönmek için hazırlanmaya başladı.

Haftalar boyunca, genç bir piyanistle sakin, yaşlı bir adamın kötülük, günah, gölgeler hakkındaki tartışmasını; çirkin, bakımsız bir evde yaşamaya çalışan huzursuz bir öğrencinin, ölmüş bir kadının hatıra defterinde bulduğu kurtuluşu; annesinden dinlediği perili hikâyeler yüzünden her şeyini kaybeden gencin intiharla sonuçlanan cinnetini; içkili bir gecede, gizlice izlediği kadının ayakları ile dudakları arasındaki ahenksizlikten duyduğu korku sayesinde her şeyi nihayet anladığını hisseden yalnız adamın kaçırdıklarını; hatta geçmişte burun kıvrıdığını iyi hatırladığı, fakat Asıf’ın verdiği listede bulunduğuna göre mutlaka kafa yorması gerektiğine karar verdiği pek çok önemsiz satırı, aradığı yanıtı bulduğunu, kaybolduğunu, geri dönmesi gerektiğini, nasıl geri döneceğini bilmediğini düşünerek, defalarca okudu. Dergiye yolladığı yazıları okuyan garibanlar da böyle hissediyordu demek ki; başarısızlığın kaçınılmaz olduğunu her geçen saat daha derinden hissettikçe, nihayetinde önemsiz bir noktanın içinde yok olacağı bir girdaptaymış gibi geri döndüğü kitaplarda, hızını doğru ayarladığı müddetçe, aşağı yukarı her şeyi görebileceğini keşfetmişti. Oysa kendi haline bırakıldığında dahi midesini bulandıracak kadar hızlı hareket eden hayal gücü, heyecanla başladığı yolculuktan geriye zamanla bir tek inat kaldığı için, zorlukla karalayabildiği satırları karanlığa gömecek kadar kontrolden çıkmıştı. Asıf’ın iddiasına göre kendisine yardım etmesi gereken kitaplar düşmanı gibi davranıyordu. Gururu nu ayaklar altına alıp Meknun’la konuşmaya çalışsa, hiç değil-

suçluluk duygusundan kurtulabilir, ya da her şeye en baştan başlayıp başlayamayacağını öğrenebilirdi. Ama kendini yorgun hissediyordu. Ya da, Meknun'a acele ettiğini itiraf etmek istemiyordu. Defne'yi aramaya karar verdi. Açıklama yapmasına gerek olmadığı, Defne'nin, her zamanki gibi, olup biteni anlayacağını bilse de, telefonda bir şeyler söylemesi gerektiğini hissetmişti. "Berbat haldeyim. Birkaç gün sende kalabilir miyim?"

Defne'nin dairesine aylar sonra ilk kez adım attığında sarhoş, aç, bitkindi. Yalpalaya yalpalaya yatak odasına, yatağın başucuna yürüdü; temiz çarşafların, kabartılmış yastıkların üstüne yığılıp kaldı. On küsur saat sonra uyandığında, Defne'yi yanında, yatakta bağdaş kurmuş, kitap okurken buldu. Onu bu halde, teninin, saçlarının kokusu sigara dumanıyla karışınca meydana çıkan tanıdık sisin ortasında bir süre sessizce izlemeyi ne çok istiyordu. Oysa Defne misafirinin uyandığını hissetmişti. "Kitap mı okuyordun?"

Ali'nin dizleri titriyordu. "Hayır, kitap okumuyordum. Sadece düşünüyordum. Bu cumle yetmişti. Külçe gibi ağırlaşmış gövdesini insanüstü bir çabayla döndürüp sırtüstü uzandı; Meknun'a, Asıf'a, Ece Hala'ya ağız dolusu küfretmeye, yayınevini kundaklamakla, içeride bulabildiği herkese işkence yapmakla ilgili planlarını, sesinin yer yer hırıltıya dönüşmesini önemsemeden sıralamaya başladı. Defne Ali'yi, hastasının derdinin ne olduğunu konu hakkında tek kelime duymadan anlatan bezgin doktorlar gibi, hiçbir şey söylemeden dinliyordu. Hastanın herhalde haklı saydığı hayal kırıklığı makul seviyelere inince ağzını açtı. "Meknun'la bir konuşayım istersen."

"Meknun'la falan uğraşamam şimdi." Öfkesi yine kabarıyordu. "Defne..."

"Aç mısın?"

"Radyonun içindekileri sen mi aldın?"

Defne yataktan kalktı. "Dinlen şimdi, zamanımız nasıl olsa bol. Her şeyi konuşuruz."

Ali, alay ediyor, diye düşündü. Defne'nin alay etmesinden nasıl bir sonuç çıkıyordu peki? Kendini bu tür düşünce deneylerini neticelendiremeyecek kadar yorgun hissediyordu. Gücünün toparlayabildiği kısmını da, az önceki öfke nöbeti sırasında tüketmişti. Gözlerini kapadı.

Yavaş yavaş kısalan, birbirinden sadece düzenli olarak yükselen hava sıcaklığıyla ayrılan günler birbirini kovalamaya başladı. Ofke, hayal kırıklığı dalgalarından Defne'nin evindeki tanıdık eşyaya sığınarak korunmaya çalışan Ali için o günler, en azından ilk birkaç hafta, olaysız geçti. Kokusuna hasret kaldığı evde, Defne'nin kendisine tanıdığı sınırsız özgürlükle dinleniyordu. Eski sevgilisinin yatağında uyandığı sabahtan sonra asıl konuşulması gereken konu bir daha açılmadıysa da, Ali bu gönullü ertelemekten, geçip gitmekle yetindiğini minnetle fark ettiği, olaysız günlerden memnundu. Her şeyin sonsuza dek bu şekilde devam edebileceği, Defne'nin yatağındaki mevkiini yeniden kazanabileceği düşüncesine iyiden iyiye kapıldığı günlerin birinde, haftalardır biriken eylemsizliğin ortaya çıkardığı can sıkıntısıyla evde tembel tembel dolaşırken, Defne'nin boy boy, renk renk mumların, ağır kesicilerin, Kastor ile Polluks'un, kalemlelerin, ancak çalışkan öğrencileri seven hocasını ayartmak için en ön sıraya oturmuş liseli bir kızın masasında, göz boyamak için bir araya getirilebilecek sayısız kâğıt parçasının, Defne'nin şöyle bir baktıktan sonra sıkılıp unuttuğu ucuz savaş kitaplarının, kibrıt çöplerinin, sarma kâğıtlarının, kartvizitlerin, buruşuk dergi sayfalarının, anahtarların, boş sigara paketlerinin altında kaybolan çalışma masasını karıştırmaya başladı. Eski sevgilisinin hoş bir süs havuzuna dönüşmesini izlediği gün gördüğü dosya ortalıkta yoktu. Toz bulutunun altındaki bu cehennemde ufak tefek değişiklikler yapılmasının ne kadar komik olduğunu düşünürken, masanın yukarısındaki rafta, sırtında MUHTELİF EVRAK (ME) yazan bir klasör gördü. Parantez içindeki kısaltmanın gereksizliğinin verdiği muzip bir merakla, uzanıp raftan klasörü aldı. Kulağına kente yaklaşan bir uçağın gürültüsü ile bir saatin sonunda, banyodan nihayet çıkmaya hazırlanan Defne'nin vücudundan damlayan suların sesi geliyordu.

Klasörün kapağını kaldırdığında, karışıklık bakımından masayla hiç uyuşmayan bir manzarayla karşılaştı. Sözleşmeler, Ali'nin kime yazıldığını anlayamadığı mektuplar, kitaplarla ilgili raporlar, kim bilir hangi toplantıdan kalmış kâğıtlar, farklı renkte kartonlarla bölümlere ayrılmış klasöre takıntılı bir titizlikle yerleştirilmişti. Bu düzgün destenin sonundaki siyah karto-

nun altında ise, güzel bir el yazısıyla doldurulmuş, zamanla in-
ilmiş kâğıtlar vardı.

"Defne..." Ali sesini yükseltmeyi becerebildiyse de, gördük-
lerini neye yorması gerektiğine karar veremeyen gözlerini ne ya-
pacağını bilemiyordu. "Bunlar nedir?"

Ali'nin bu çabası işe yaramadı; zira saçlarını kurula-
ya odaya doğru yürüyen Defne, havlu yüzünden, pek bir şey duy-
mamıştı. Ya da, duymamış numarasını iyi yapıyordu. "Ne nedir?"

"Bunlar."

Defne saçını kurulamayı bıraktı. Yüzüne tuhaf bir munislik
yerleşmişti. "Buldun demek." Bornoğunu üstünden atıp giyin-
meye başladı. "Onları sana göstermek için iyice dinlenmeni bek-
liyordum. Madem buldun, şimdi de konuşabiliriz.

Ali yanıt veremedi.

"Bir ara Meknun kâğıtların burada olduğundan şüphelene-
cek diye korktum, inan. Neyse ki şaşkın genç rolünü fena oyna-
mıyorsun."

"Evet... Herkes bana çok anlayışlı davranıyor. Ama..." Lafı
dolandırmak için yaptığı şaklabanlıktan kendi bile sıkılmıştı.
"Defne... Ben galiba şu an..."

Defne'nin gözlerinde anaç pırıltılar belirdiyse de, muhteme-
len zaaf olarak göreceği o ifadeden sıkıldığı, ya da fazla anlayış-
lı davranmanın şu an kimsenin işine yaramayacağını düşündü-
ğü için hemen toparlandı. "Önce bana Ece Hala'nın belgeler hak-
kında neler söylediğini anlat. Sana aptalca gelebilir, ama neyi ne
kadar bildiğini öğrenmek istiyorum."

Ali daha birkaç dakika önce değişmez bir parçası olmanın
hayalini kurduğu yatağın kıyısına otururken, yıllardır hayran-
lık duyduğu kadının ağzından çıkanlara inanmadığını düşü-
nüyordu. "Ne diyebilir ki? Radyonun içinde olduklarını söyledi."

"Hepsi bu mu?"

"Evet. Meknun da yerlerini sadece Ece Hala'nın bildiğini,
ondan aldığı dosyayı seni yanıltmak için hazırladığını söyle-
mişti."

Defne bilmem kaçınıcı dereceden bir denklemi tartıyormuş
gibi, dalgın dalgın Ali'yi dinliyordu. "Evet, mantıklı. Meknun
bile buna inandıysa herkes inanmıştır."

"Öyle." Yanıtının içtenliği Ali'yi utandırmıştı. Defne artık her şeyi anlaması gerektiğini düşündüğü eski sevgilisine, yeni doğmuş çocuğuna, kahramanına, ya da her neyse ona sakin sakin bakarken; kurallarını bir tek kendisinin bilmediği bir oyunda felakete uğradığını kabul etmek zorunda olduğunu hissedilen Ali yatağın ucunda, yabancısı olduğu bir evde nasıl davranması gerektiğine karar veremeyen, aldığı her nefeste bir kusura, gözünü diktiği her yerde görmemesi gereken ayıp bir şeye denk gelmekten korkan bir çocuk gibi, kıpırdamadan oturuyordu. Sonunda yutkunmayı akıl edip gözlerini Defne'ye dikti. "Bu kâğıtlar ne zamandır sende?"

“Yıllardır. Meknun’un amcası Sibil’a döndükten birkaç yıl sonra, içkili bir gecede Mümtaz Bey onları bana vermişti. Gençleri severdi.”

Yani bir akşam içmeye başladınız, sonra adam ödül olarak babasından kalan değerli kâğıtları sana verdi, öyle mi?"

“Tam öyle değil. O benden daha fazla içmişti ”

"Sonra?"

‘Sonra Ece Hala’nın nasıl olsa radyonun içini kontrol etmeyeceğini söyledi. Bundan o kadar emindi ki, nedenini sormak aklıma gelmedi. Zekiymişim, gençmişim, falan filan. Ertesi gün ayıldığında pişman olmuştu tabii; ama geri vermeye yanaşmadım. Galiba onların nerede olduğunu bilen tek kardeş olma fikri de hoşuna gitmişti. Yaşına rağmen şu sayfalara hâlâ zaafı vardı.’

Ali'nin elindeki kâğıtlar, düşündüğünün aksine vüzler-lik, günün birinci işi-şirme-
mış belgeler değil; son sayfadaki imzaya bakılırsa Ahter Bey'in yazdığı, metresinin iç çamaşırlarının arasına sakladığı mektubun sonuna eklediği notlardan ibaretti. On dört sayfalık elyazmasının ilk bölümü veliaht Murad ile Prens Edward'ın ilişkisine, Murad'ın masonluğu, kısa saltanatı ile sonrasındaki olaylara ayrılmıştı. Ahter Bey, Ece Hala'nın Ali'ye anlattığı hikâyeyi kendi kelimeleriyle tekrarladıktan sonra, lafı Prens Edward'ın o meşhur kutlama mektubunda V. Murad'a yolladığı belgelere getiriyordu. Mektubu yollamasından bir yıl kadar önce İngiltere Birleşik Büyük Locası'nın üstad-ı azamı seçilen Prens Edward, locanın arşivini karıştırırken, İngiliz simyacı, astrolog, antikacı, ma-

on Elias Ashmole'un, 10 Mart 1682'de, yeni tekris edilmiş mason-
r onuruna verilen yemekte yaptığı konuşmanın metnine denk
almıştı. Ashmole konuşmasının başında, bekleneceği üzere, Ev-
nenin Ulu Mimarı, Hakikat, Felsefe Taşı gibi konulardan bahset-
tikten sonra, hazır Felsefe Taşı'nın bahsi açılmışken, dört yıl önce,
1678'de Londra'da yayımlanan bir kitaba değinmenin yerinde ola-
cağını söylüyordu. Kendini 'Bir Kimya Aşığı' olarak tanımlayan
Richard Russell'ın gerçekleştirdiği kitapta, İranlı büyük kimyacı,
kimyacı, astrolog, astronom, filozof Cabir İbn Hayyan'ın *Mükem-
meliyetin Hülasasına Dair, Mükemmeliyetin Araştırılmasına Dair* gibi
çalışmalarının çevirileri bir araya getirilmişti. Kuşkusuz her şey
den önce bir kimya kitabıydı bu; fakat, şimdi aralarında çözüm-
üz anlaşmazlıklar bulunsa da, Hermetik filozoflar ile maddenin
özünü anlamaya çalışan doğa bilimcilerinin aynı geçmişi pay-
laştığını, simya geleneğinden yola çıktığını unutmamak gereki-
yordu: Simyacılar, maddenin ancak ipuçlarını yakalayabildikle-
ri gerçek doğasını araştırırken, farkında olmadan, kendi varlıklar-
ının özünün de peşine düşmüştü. Bu açıdan değerlendirildiğin-
de, 'Arap Soylularının En Meşhuru'nun metinlerindeki olası giz-
lere aydınlığı arayan her biraderin dikkat etmesi şaıttı. Ashmo-
le kanıt olarak bizzat Cabir'in yazdıklarını gösteriyordu. Çalış-
malarını kâğıda dökerken, elde ettiği sonuçları kötülerden, ada-
letsizlerden, ahmaklardan korumak için, mecburen herkesin an-
layamayacağı bir dil kullandığını söyleyen, Cabir'in kendisiydi.
Fakat kendini öğrenmeye adayanların çekinmesine gerek yoktu;
zira 'Tanrı'nın En Mükemmel Hediyesi' onlara ayrılmıştı.

Bu noktanın altını çizen Ashmole, Prens Edward'ın, metnin
kenarına alınmış notlardan anladığı kadarıyla, konuşmadan çı-
karılmış bir sonraki bölümde, Cabir'in ilaçların hazırlanması
hakkında yazdığı epey muğlak satırlarda keşfettiği gizli bir re-
çeteden bahsetmeye geçiyordu. Ahter Bey in titizlikle aktardığı,
Ali'ninse, doğal olarak, hiçbir şey anlamadığı upuzun formüller-
le desteklediği iddiasına göre, Cabir'in en yüksek mertebeli ilaç-
lar saydığı üçüncü mertebeden iki ilaç özel bir yöntemle karıştı-
rıldığında ortaya kırmızı bir toz çıkıyordu. Bu toz saf alkolle bir-
likte içildiğinde, erginlenmeye hazır olanları büyük sürprizler
bekliyordu.

Ahter Bey, V. Murad'ın bu içkiyle ne tür bir deneyim yaşadığını bilmiyordu; ölüm döşegindeki Scalieri'den dinlediği kadarıyla, Sultan Murad'ın karışımı içtikten sonra kendini kaybetmesinin birçok nedeni olabilirdi: Dozun yanlış ayarlanması, Murad'ın, iksirin gerektirdiği erginliğin uzağında olması, ya da içkiyi denemek için yanlış bir tarih seçmesi. Scalieri, Doktor Capoleone'nin de işin içinde olabileceğini ima ettiyse de, ortada elbette kanıt yoktu. Ahter Bey, notlarının sonunu, şaşırtıcı biçimde, oğullarına verdiği öğütlere ayırmıştı. Bu satırların hayatları boyunca kulaklarına küpe olmasını diliyor, Ashmole'un anlattıklarının izine, aranırsa, pek çok yerde rastlanabileceğini söylüyordu. Örneğin kendisi, sıkıntılı dönemlerinde en büyük yardımı Aziz Efendi'nin *Muhayyelat*'ından, en çok da kitabın ikinci bölümünden almıştı. En büyük temennisi, oğullarının da benzer bir huzura kavuşmasıydı elbette; fakat bu dünyanın nimetlerinden vazgeçmelerine gönlü el vermediği için, işe ufaktan başlamalarını öneriyor, Sıbıl Kitaplığı tasarısını bu nedenle ortaya attığını ifade ediyordu. Ali kâğıtları yere fırlattı. Üzerine berbat bir yorgunluk çökmüştü.

"Belgeler gerçek." Ali okumaya dalmışken anlaşılan kahve yapan Defne yatağın yanına gelmiş, elindeki fincanlardan birini gözleri kıpkırmızı olmuş konuğuna uzatıyordu. "Demek istediğim, yayınevinin kurulmasına neden olan kâğıtlar, bunlar."

"Burada yazılanlara inanıyor musun?"

Defne omuz silkti. "Ahter Bey'in samimi olduğuna inanıyorum. Ama biraz fazla... rahatsız edici bir rüya. On dokuzuncu yüzyıldaki absent içen tiplerin de başına benzer şeyler gelmiştir herhalde."

"Herhalde."

"Neyse, bence genel olarak palavra. Orada okuduğun karışımı hazırlatmıştım. Sonuçta sadece soğuk algınlığından kurtulmuş oldum." Kapının yanındaki makyaj masasına gitti, parfüm şişesine benzeyen küçük bir şişe alıp Ali'ye uzattı. "Eczacı kaçakçı olduğumu düşünmüştü."

Ali kan kırmızısı bir sıvıyla dolu şişeyi eline aldı, ne yapacağını bilemeden inceledikten sonra burnuna yaklaştırıp içkinin keskin kokusunu içine çekti. Defne o sırada çalışma masasında-

ki yığından çekip çıkardığı bir tomar kâğıtla birkaç kalemi yatağa getirmişti. “Merak etme, tadı konyağa benziyor. Ben şimdi gidiyorum. Bir şey istersen seslenirsin.”

Kapı kapandıktan sonra, Ali ne yapacağını bilemediği bir ödölmüş gibi, acemice tuttuğu parfüm şişesiyle kalakaldı. Yaklaşan kazanın olabildiğince az bir kısmına şahit olmak istiyormuş gibi gözlerini kapayıp şişeyi başına dikti; vücudunu korkunç kasılmaların, dayanılmaz bir mide bulantısının ele geçirmesini korkuyla beklemeye başladı. Ama dakikalar geçiyor, Ali çakırkeyiflikten başka hiçbir şey hissetmiyordu. Yine de zihnindeki, dokunamasa da orada bir yerde olduğunu göz kapaklarının ağırlaşmasından anladığı örümcek ipinden perdelerin arkasında, birtakım görüntüler yanıp sönmeye başlamıştı. İçinde kendi hayallerinden başka bir şey bulunmayan bir yalancı ilacın etkisinde olabileceğini de aklından çıkarmadan, gösterdiği hevese gülererek kalemi, kâğıtları eline aldı. Kâğıtları dizlerine dayadığında, görüntüler başını döndürecek kadar hızlanmıştı. Zihninde nefes almasına, dinlenmesine fırsat vermeyecek bir süratle belirip vücudunda, damarlarında dolaşan imgeleri, kelimeleri hak ettikleri incelikle kâğıda dökememe kaygısının yarattığı vicdan azabı bir yana, onların Ashmole’un kastettiği, Ahter Bey’in düşlemeye cesaret edemediği şeylerin ta kendisi olup olmadığını da kestiremiyordu. Hızla yazmaktan kısa sürede uyuşan kolunu hayal gücüne teslim ederken, bu şüpheden rahatsız olmaması gerektiğini, sıkıntısının, esrimesinin arasında kendisine huzur veren tek şeyin o bilinemezlik olduğunu düşündü. Gerisi çorap söküşü gibi geldi.

Şimşeklerin ardı ardına patladığı fırtınalı bir gecede, evdeki genç kız uykusunda burnuna gelen yapışkan kokular yüzünden uyanmaya çalışıyordu. Dehşetle, ne kadar çabalarsa çabalasın, uyanamadığını fark etti. Hareket dahi edemiyordu; evin etrafındaki cılız ağaçları, kapının önündeki, bozuk süt dolu çatalak kabı geride bırakıp kulaklarına dolan rüzgârın sesinde, sayısız dakika uzakta, hareketsiz bekleyen şafağın izlerini boş yere ararken ağlamaya başladı. Evde yalnız değildi gerçi; fakat üst kattaki odasında derin bir uykuya dalmış büyükbabasının kendisine yardım edemeyeceğini biliyordu. Derken, bilincinin kıyı-

sında, hiçbir zaman bütünüyle kavrayamayacağı, evin çevresinde sığınmak arayan kargaların gürültüsüyle eş zamanlı duyumsadığı için her zaman o ürkütücü kuşların çılgılığıyla özdeşleştireceği, uyuşturucu bir gıdıklanmayla gözlerini açtı. Yatağında, yanı başında uyuyan, tanımadığı, bedeninin sıcaklığını hissedemediği birinden mi geliyordu bu ses? Hayır, tüy gibi hafif bir gölge ahşap döşemede ilerliyordu. Genç kızın aklına evdeki takılar geldi; içeri giren her kimse, o birkaç parça yarı değerli taşın peşinde olsa gerekti. Korkudan tir tir titreyerek ayağa kalktı, odasının kapısını elinden geldiğince sessizce açtı. Ayağının altındaki bu yapışkan sıvı, geceliğinin önündeki bu kan... Kapının önündeki kabin kırıldığını, sütun etrafa sıçradığını görünce, büyük babasının öldüğünü anlamıştı. Ama çılgılık atmaya vakit bulamayacaktı: Dışarıdaki gürültünün kargalardan değil, insanlardan geldiğini sezdiği sırada, kapıdaki çatlaklardan sızan ışıktaki burunlarının paramparça olduğunu şöyle bir seçebildiği dört erkeğin arasında, çaresiz bir mücevher gibi kaldığını fark etti. Ali bir felaketin alıştırmasını yapıyormuş gibi yazıyor; kalemi genç kızın ürkekliğinin, kentin üzerini delik deşik bir pelerin gibi örten rüzgârın, çok uzaklardan, kum fırtınasıyla gelen sessizliğin, etrafa tanımadıkları bir yerdeymiş gibi bakan insanların, sonra kapıları yerle bir eden, kilitleri parçalayan karanlığın, her yeri kaplayan, etrafı dikenli çalılarla çevrili bataklıkların, kaçmaya fırsat bulamayıp bataklıkta boğulan insanların çırpınışlarının arasında, zahmetsizce ilerliyordu.

On beşinci sayfanın ortalarında durdu. Ters giden bir şeyler vardı. Mekânla ilgili bir tedirginlik değildi hissettiği; bu satırları geçmişini, olası geleceklerinin tümünü bedeninde, ter damlalarında saklayan kadının evinde yazmasının tuhaf bir tarafı olmadığını biliyordu. Çok daha sıradan bir şeyden, yazmaya devam etmesinin doğru olup olmadığından şüphe etmeye başlamıştı. Son birkaç sayfayı yazarken kafasında beliren bir düşüncenin, bu satırları yabancılardan korumak gerektiği düşüncesi-nin ne kadar saçma olduğuna kendini inandırmaya çalışıyor, fakat her seferinde, yazdıklarının altından, güldürmekten ziyade bezdirmeyi beceren sinir bozucu bir komedyen gibi, sırtarak başını uzatan astroloji yazılarının neden olduğu yalnızlığa bo-

yun eğiyordu. Kim olduğunu, ne hissettiğini unutacak kadar alkole bulanmış gecelerin, yağmurun, guneşin, kentin gürültüsü-nün, dinlediği müziğin gözle görölmeyecek kadar küçük iğneler gibi kafatasına battığı sabahlarla; kimseye akıl danışamadığı için nasıl yorumlaması gerektiğini bilemediği Defne'nin sessizliğiyle bir kez daha baş etmek zorunda kalabilirdi. Hatta daha da kötüşüyle. Çünkü kaleminden zahmetsizce dökölen satırlardan çok daha mutlak bir şeyin, kendi ölümlünün gölgesinin geçtiğini görür gibi oluyor; en fazla gözünü kırtptığı zamanlarda varlığını sezebildiği o gölgeyi sahiden gördüğünden emin olamamanın verdiği korku, onu bir kez daha görebilmek için satırlarının daha da hızlanmasına yol aça da, durmak için duyduğu istek Ali'yi ne yapacağını bilemez duruma getiriyordu. Bütünöyle kaybolacağı, geri dönme ümitlerini yitireceği o son noktayı zorluyordu sanki. Ötesine bir kez geçti mi küçük mutlulukların önemsizleşeceği, olur da elini uzatacak kadar gücünü toplayabilirse, insan ya da insanüstü hiçbir şeyden yardım alamayacağı bir eşikteydi.

Birkaç saat sonra, çektiği sıkıntı yetmezmiş gibi, Defne'nin telefonu çaldı. Arayan Meknun'du. Ali'yle konuşmak istiyordu. Birilerinin burada olduğunu bildiğini anlayınca afallayan Ali, odanın kapısını yüzünde muzip bir ifadeyle açıp telefonu uzatan Defne'ye boş boş baktı. Bu telefonun, Meknun denen bu kişinin kendisiyle ne ilgisi olduğunu kavrayamamıştı. Almaçtan gelen hışırtılarla yavaş yavaş kendine gelirken, şaşkınlıkla, Meknun'la aylardır konuşmadığını fark etti.

"Ne var ne yok?" Meknun'un sesi, Ali'nin daha önce hiç şahit olmadığı kadar sabırsız geliyor.

Zaten yeterince bitkin olan Ali'nin ise havadan sudan konuşmalarla vakit kaybetmeye niyeti yoktu. "İyiyim. Daha doğrusu, kötüyüm. Bu iş bana göre değil, Meknun. Devam etmek istemiyorum."

"Yazmaya başladın demek."

"Evet."

"Yani belgeleri bulup okudun."

"Ne önemi var? Yazmayı becerdiğimi sen kendin söyledin."

"Neredeymişler?"

“Ne önemi var ki Meknun? Tabansızlık falan yapmıyorum, inan. Ben basit bir astrologum.”

“Nerede olduklarını bilmek hakkım.” Meknun bir şeyler söylemeden önce araya uzun, sevimsiz sessizlikler giriyordu; iyiye işaret değildi bunlar. Ali yorucu, bıktırıcı bir işten paçayı kurtarmaya bakmaktan çok daha ciddi bir şey yapmaya çalıştığını, Meknun’un her yeni sessizliğiyle birlikte daha iyi anlıyordu. En kötüsü de, ne tür cümlelerin işine yarayacağı konusunda en ufak bir fikrinin olmamasıydı. Saçma bir dergiyi karıştırmış gibi yaparken göz ucuyla kendisini süzen Defne’nin varlığından da, galiba ilk kez, rahatsız olmuştu. Meknun’a vereceği tek bir yanlış yanıtla, başta akıl sağlığı olmak üzere her şeyini yitirecekti sanki. Bu nedenle telaşlanmamaya karar verdi. Ama Meknun’un sessizlikleri uzamaya, koyulaşmaya devam ediyor; nefesi hızlanıyor, güçleniyordu. Ali, Meknun’un gözlerini kapadığını, çenesini kenetleyip dişlerini gıcırdattığını hayal etti. Hayal kırıklığı yaşarken insanın böyle davranması normaldi herhalde. Bunları düşünür düşünmez, Meknun’un yenilgiyi sessizce kabullenmeyeceğini anladı. Bir şeyler söylemesi gerekiyordu.

“Umarım darılmazsın.”

Meknun konuşmaya başladığında toparlanmış gibiydi. “En azından neler yazdığını bir göreyim.”

“Bir işine yaramazlar.”

“Yarayabilirler. Tarihçeye artık seninle ilgili bir bölüm eklemem lazım. Alıntı yapmam gerekebilir.”

“Hayatta olmaz.” Gerçi kafatasını ezen atonal zonklama nedeniyle, Ali bunu yüksek sesle mi söylediğini, yoksa sadece içinden mi geçirdiğini anlayamamıştı. Başka bir şey söylemeden telefonu kapadı; Defne’nin şaşkınlık kadar alay da ifade eden gülümsemesinden, Ali’yi dışarıdaki kötülüklerden korumaya çalışmak kadar, hâlâ yatakta duran kâğıtlara ulaşmasını engellemeye çalışmak olarak da yorumlanabilecek hareketlerinden sıyrılıp yazdıklarını cebine tıktırdı, cüzdanını, anahtarlarını kapıp kendini dışarı attı.

Ali’nin firardaki ilk iki gecesi, kentin merkezindeki cehen-neme yaptığı romantik bir gezi gibiydi. Merkezin gece sıcaklığında kavrulan nemli sokaklarında, yatakları lekeli, tuvaletleri pis otel-

lerinde, karanlığı hep biraz eksik kalan barlarında hayal kırıklığı niyetine sarhoşluğunu, yalnızlık niyetine ürkekliliğini kullanarak dolaşıp durmuş; gözlerini, tenini hiçbir içkinin, kahkahanın ısıtmadığı insanlarla, nasıl tükendiğini, nasıl dolduğunu hatırlamayacağı saatler geçirmişti. O sevimsiz yerlerin imkân tanıdığı ölçüde sağduyuyu bir araya getirip derdinin ne olduğunu soranlara, buralarda sonsuza dek kalmak istemediğini, sadece bir tür anlaşma yapmak için geldiğini anlatmaya koyuluyor, fakat vereceği yanıtın çok uzun olacağını görünce vazgeçip çareyi yeni bir içki ısmarlamakta buluyordu. Üçüncü gece, biraz da arka cebindeki şişkinliği yanlış yorumlayan yankesicilerin yakın takibi ile gezdiği barlarda arka arkaya yuvarlandığı votkaları şaşkınlıkla izleyen insanların etrafını sımsıkı ören yapışkan gözleri yüzünden, Meknun'un kendisini gizlice takip ettiğini, üzerine çullanmak için fırsat kolladığını düşünmeye başladı. Sokaklarda suçluluk ile korku karışımı bir ürpertiyle savrulmaya, Defne'nin kendisini boynuzladığını ispatlamaya çalıştığı gecelerden alışkındı. O gecelerde, saklanabileceği güvenli bir ev bulmak için, vitrinlerde, aynalarda hayaletler gibi belirip kaybolan, geçmişindeki, geleceğindeki herhangi birine ait olabilecek yüzlerin ılık gelgitine dalıp gitmesi yeterli oluyordu. Ama cebindeki kâğıtların ağırlığını sürekli hissederken, kendini rastlantıların akıntısına eskisi kadar tasassızca bırakamayacağı ortadaydı. Kalabalıkta başını eğip kimseyle göz göze gelmemeye çalışacağına, tehlikenin, geleceği varsa, görebileceği bir yerden geleceğini düşündüğü için, ilerisini gözleriyle sürekli tarayarak dolaşmaya, her gün değiştirdiği oteline, takip edilmediğinden emin olmadıkça geri dönmemeye, hatta içtiklerine, yediklerine kaşla göz arası ilaç katılabilir korkusuyla kapağını kendi elleriyle açtığı şişelerden, pek sevmediği halde bira içmeye, hazır yemek yemeye başladı. Kitapçılarda, müzik dükkânlarında vakit öldürdüğü hiç olmuyor değildi; fakat kitaplarla, CD'lerle ilgilenmeyi bırakıp etrafına her baktığında, şüphelerinin yeniden canlanmasına neden olacak bir bakışla karşılaşmakta zorlandığı için başladığı yere geri dönüyordu. Ali'yi asıl dehşete düşüren ise, Meknun'un görünmez varlığından duyduğu, onu bazı geceler, uykusunun, rüyasının arasında çıldırmanın eşiğine getiren korkunun ortasında, kendini emniyette hissetmesiydi.

Tabii her Orfeus'un, sevgilisini ikinci kez kaybetmek için, cehennemden yeryüzüne dönmesi; her Baucis'in, hayatını adadığı adamla sağlam bir kabuk altında sonsuza dek yaşamak için elinden geleni yapması gerekir. Kaçışının yedinci gününde, gidebileceği her yerin eşit derecede güvenli, ya da güvensiz olduğunu anlayan Ali, hiç olmazsa rahat bir uyku çekebilmek için, eve dönmeye karar verdi.

Önce evinin bulunduğu sokağa vardığında, eczaneden kulak tıkacı alıp almamak konusunda, ne kadar az şey duyarsa tehlikelere o kadar hazırlıksız olabileceğini düşündüğü için yaşadığı uzun kararsızlığın verdiği yorgunluk, sonra da dairenin kapısının, her zamankinin aksine, sadece üst kilidinin kilitli olduğunu fark etmesi, o günü iyice renklendirmişti. Ali evine kimin girip çıkmış olabileceğini, ya da kapıyı son kilitleyişinde kendisinin mi acele ettiğini düşünmeyi, hiçbir işe yaramayacağı için, bir kenara bırakıp içeri girdi. Bunca zaman sonra odaları, koridoru, salonu bu kadar sessiz bulmanın gözünün önüne Ayşe'yle ilgili sayısız anı getireceğini düşünmüştü. Oysa hiçbir şey hissetmiyordu. İlişkilerinin, sona ermesi bir yana, zarar görmüş olabileceği dahi aklına gelmiyordu; doğru dürüst yapabildiği bir şey varsa o da boyun eğmek, hatta, yeri geldiğinde, boynunu uzatmak olan sevgili Ayşe Çelgin, sıkıntılı günler geçiren Ali'nin hayatında bundan sonra sadece silik bir gölge olarak var olabileceğini sezmiş, sevgilisi karşısına yeniden çıkana dek köşeye çekilmişti sadece, hepsi bu. Koridordaki tabloları, mutfak tezgâhındaki tepelime dolu kül tablasına, içindekilerin ne kadar çürüdüğünü görmek istemediğinden kapısına elini sürmediği buzdolabına, kirlenmiş pencerelere baktı. Salona geçip duvardaki raflara düzenli olarak dizilmiş CD'lerle oyalandı. Aklından kitaplığını düzenlemeyi geçirdi; fakat kitap görmeye dayanamıyordu. Yatağa gömülmeden önce uzun bir banyo yapmak için odadan çıkar-ken, gözüne çalışma masasında, minyatür Tanatos'un önünde, ikiye katlanmış bir kâğıt ilişti. Notu Ayşe'nin bıraktığını anlaması için el yazısına bakmasına gerek yoktu; genç kız kalan birkaç parça eşyasını almak için uğradığını söyledikten sonra, belki lazım olur diye, kâğıda bodrum katındaki izbe deliğinin adresini karalamıştı.

Ali evin kapısını kapadı, kapıyı kilitledi, sırtışını engelleme-ye çalışarak, Ayşe'nin yazdığı adrese gitmek üzere yola koyuldu. Rezil apartmanın önüne geldiğinde, binanın kilidi kırık kapısını itip içeri girdiğinde ne kadar zaman yürüdüğü, yürüyüşü boyunca neler düşündüğü, kendini neye hazırladığı hakkında en ufak bir fikri yoktu. Kim bilir kaç haftadır temizlenmemiş sahanlıktaki lağım ile yanmış soğan karışımı ağır koku suratına çarpana kadar kendine gelememişti. Koşar adım Ayşe'nin dairelerine inip zili çalmaya, kapıyı yumruklamaya başladı. Sığınabileceği başka bir yer bulamayacağını bildiği için vazgeçmiyordu. "Ayşe..." Yere oturup sırtını kapıya yasladı. "Korkunç şeyler oldu. İnan gidebileceğim başka yer yok. Eskisi gibi olabilir miyiz diye düşünüyordum da... Hiçbir şey olmamış gibi. İstediyin kadar özür dilemeye hazırım."

Kapı açıldığında Ali önce Ayşe'nin çıplak ayaklarını gördü. Sevgilisinin bacaklarına atıldı, teşekkür etmeye, ayaklarını öpmeye başladı. Ayşe'nin yüzü gözyaşlarıyla, sümükle sırlıslam olmuştu; merdivenlerde birinin olup olmadığına baktıktan sonra kapıyı kapatıp sürgüledi.

Sayırsız kapıyla çevrelenmiş sokağa nefes nefese çıktığında, Ali'nin aklından geri dönmek, Ayşe'nin yatağına sığınmak geçiyor. Biraz da haftalar sonra ilk kez evden dışarı adım attığı için, insanların, yapıların, kentin çirkinliğini her zamankinden daha çok duyumsadığı günlerden biri bu. Daha kaldırıma çıkar çıkmaz, kaportasına her nasılsa kan sıçramış, şoförü bağıra bağıra küfreden bir taksi yanından hızla geçip gidiyor. Kaldırımlar bakımsız, gözleri şişmiş kadınlarla, ter kokan erkeklerle, cinsiyetlerini şimdiden yitirmiş çocuklarla hıncahınç dolu. Bir yere gitmeye çalışıyormuş, gidecekleri yere geç kalmış gibi hareket ediyor, anlaşılmaz haykırışlarla konuşuyor, sigaradan, egzoz dumanından solmuş derilerini zorlayan kemikli, ürkek elleriyle kendilerini, çocuklarını kolluyorlar. Ali iyice yavaşlayarak arabaların, trafik işaretlerinin arasında gözden kaybolan insanların hareketlerinde anlamlı bütünlükleri işaret edebilecek örüntüler aramaya koyuluyor. İlerideki kavşak kentin farklı bölgelerine açılan bir kapı olsa; kentin yeni, uzak mahallelerine dek uzanan, fare leşleriyle, çatlak dudaklardan fışkıran balgamlı öksürüklerle dolu

olan sağ taraftaki yol g nahk rlara, diğer yollar ise görece erdemlilere ayrılmış olsa neşeyle g l mseyebilir, sevinçten kaha ha atabilir,  rneğin. Oysa, Ali'nin görebildiği kadarıyla, insanlar sokagın kıyısındaki kapıların çatlaklarından, anahtar deliklerinden, aralık pencerelerden sızan ışıkta parlayan çamura basmak için gösterdikleri ortak  zen bir yana, kimliklerini belli edecek hiçbir şey yapmıyor. Komik olmasına komik ama, iynin, kötünün ötesindeki, sıkıcı bir cehennem burası. Yapıların  st katlarındaki pencereler, balkon kapıları açıldığında, dirsekleri epri miş, yakası bi imsizleşmiş kırmızı kazaklı kadınlar bellerine kadar dışarı sarkıp sokağı izlemeye dalıyor. Karşı kaldırımda saçları, sakalı, elbiseleri keçeleşmiş, çıplak ayakları simsiyah bir adam var. Elindeki, dergiye benzeyen pa avradan yüksek sesle bir şeyler okuduktan sonra, okuduğu sayfayı kaha halarla yırtıp çamura atıyor. Yabancılarla konuşmamak da üzüm değil: Ali'nin dinlenmeye, en çok da, karanlığa ihtiya ı var. Acelesi olmadığı için yakınlardaki, sarhoş günlerinde sıkça uğradığı, Athena adlı barda bir şeyler içmeye karar veriyor.

Dudaklarında sigarayla arsız arsız sırtan, bir ayağı tahtadan bir baykuşu g gs ne bastırmış olarak resmedilmiş tanrıçanın kapladđı cam kapıyı a ınca, beklentisinin aksine, içerisinin epey kalabalık olduğunu fark ediyor. Kısa bir kararsızlıktan sonra, birkaç bıranın kalabalığı katlanılır kılacağını d şunerek, g rultulu kaha halar atan, çoğunluğu yirmili yaşlarının başındaki insanların arasından, şöyle bir tanıdığı barmene doğru yürümeye başlıyor. Yarı yarıya kapalı gözlerine, sallanıp duran gövdesine bakılırsa, içerideki herkes gibi barmen de sarhoş; omzuna tutunduğu yardımcısına hararetle, dudaklarına h kim olmaya çalışarak bir şeyler anlatmaya dalmış. Ali'yi görünce işi gücü bırakıp bir bıra şişesi uzatıyor. "Doğum günün kutlu olsun."

Doğum g num değil ki." Ali barmenin elindeki şişeyi alıp başına dikeyor. Bıra sıcak.

Olsun. Biz yine de parti veriyoruz."

"Kimin için?"

"Benim için. Daha doğrusu, dün gece benim için başlamıştı." Barmen anlaşılmaz bir şeyler söyleyerek yaklaşan birinin fırlattığı balonu sigarasıyla patlatıp yine Ali'ye dönüyor. "Dün gece

başlamıştık, çok da eğleniyorduk. Sonra birden içerisi insan kaynamaya başladı. Yeni gelenlere kimin doğum gününü kutlamaları gerektiğini anlatmaya çalıştık, ama bir yerde ipin ucunu kacırmışız. Herkes kafasına göre birini tebrik etmeye başladı.

Ali zerre kadar umursamadığı bu açıklamayı yerli yersiz sırtarak renklendirmeye çalıştığı ifadesiz bir suratla dinledikten sonra, barmenden soğuk bir bira istiyor. Athena, fiyat politikası nedeniyle, niteliksiz biralar eşliğinde saatler tüketmeye meraklı gençlere hitap eden bir yer değil aslında; ama demek ki belli bir süreyle sınırlandırılmayan gece fikrinin cazibesi, birçoğunun alışkanlığını değiştirecek kadar güçlü. Saatler ilerledikçe azınlık olmaktan çıkabileceklerini akıllarına hiç getirmeden, paralı müşterilerin arasında göze batmayacaklarını düşünmüş olsalar gerek. Birasını ağır ağır yudumlayan Ali, tasasızca eğlenen bu insanların arasına karışmaya niyetli olmasa da; gerçekleri işine geldiği gibi çarpıtırken, arada bir, istemeden de olsa, gerçeğin ta kendisine temas eden bir gözlemcinin, kendine bıçtığı bu iğretiliğin yok olup gitmesinin sadece birkaç kadeh ıçkı meselesi olduğunu pekâlâ iddia edebileceğini düşünüyor. Karşılına çıkan herkesin doğum gününü en içten dilekleriyle kutlayıp kahkahaya boğulan insanların yarattığı, ne kadar ahlaksız görünürse görünsün içinde birtakım erdemler de barındıran buyulu güç, özünde, yazarken hissettiklerinden hiç de farklı olmayabilir. Ali kalkıp o insanların arasına karışmaya, önüne çıkan herkesin yakasına yapışıp bunları düşünmekte haklı olup olmadığını sormaya niyetleniyor. Eline ne geçecek peki? O satırları yazınca eline ne geçmişti? Barmene dönüp bir bira daha istiyor. Kasanın üzerine yerleştirilmiş televizyonda, çocukluğundan beri defalarca izlediği, her sahnesini ezbere bildiği bir korku filminin yeniden çevrimi başlamış. Film, ne yaptığı hakkında en ufak bir fikri olmayan yönetmen, üçüncü sınıf oyuncular, aceleye getirilmiş montaj, ya da Ali'nin aklına gelmeyen başka nedenlerden ötürü, tam bir hilkat garibesine benziyor. Diyaloglarını duyamadığı filme dalan Ali, birkaç sahne sonra telefisi olmayan bir havval kırıklığına uğradığını hissetse de, benliğini burğu gibi delip çen bir düşünceye çaresizce teslim oluyor: Ucubelerin varlığı, altın üretmek için yola çıkmışken, karşılaştığı sayısız enge yu-

zünden düşük kaliteli birçok metal üretmek zorunda kalan doğanın işleyişi içerisinde kaçınılmazsa, bu filmin varlığını da zorunlu kabul etmek gerekmez mi? – tabii, nitelikli olsun ya da olmasın, Defne'nin yatağında yazdığı o on beş sayfanın varlığını da. Ali sarhoş olmaya başladığı, ya da bunca aylık sıkıntıdan sonra pek bir şeyi ciddiye alacak hali kalmadığı için, bu akıl yürütmenin ucunun, pekâlâ Meknun'un kaleme aldığı o tarihçeye de dokunabileceği sonucuna varıyor. O sararmış, kenarları kırış kırış olan, fakat sayısız kez yeniden üretilebilecek sayfalar da hikâyesini okuduğu insanların yaşadığını, bir kısmının yaşamaya devam ettiğini biliyor elbette; fakat bu gerçeğin, Sibil Kitaplığı na Meknun'un aktardığı geçmişi yüklediğine kim gözü kapalı inanabilir ki? Meknun, beceriksizliği nedeniyle, yazarken her şeyi yüzüne gözüne bulaştırmış, daha da kötüsü, iyi tanıdığı o öyküyü, üzerine felsefe taşı olarak kullandığı bir modelin tozunu serpererek, elinden geldiğince yeniden yorumlamış olabilir. Böyle olmadığını kim iddia edebilir?

Ali üçüncü birayı bitirdi. İşemesi gerekiyor. Onca insanın arasında zorlukla ilerledikten sonra tuvaletin bulunduğu bölme ye vardığında rahatlayacağını düşünmüştü; fakat girişteki pis lavaboda ellerini yıkayan bitkin tipi beklemek zorunda. Adam bölmeyi yeşile boyayan ışıktaki aynada yüzünü görmeye çalışırken, bakışlarını ansızın Ali'ye çevirip gülümsüyor. "Seni de bu hale getirdiler demek. Herifin kendisiyle konuştuğunu anlaması Ali'nin biraz zamanını alıyor. "İnsanı bir kez razı ettikten sonra hiç peşini bırakmıyorlar. Kurtulmak için neler çektim bilemezsin." Ellerini yıkadıktan sonra kurulamak için kâğıt bir havlu alıp Ali'ye dönüyor. "Sen Ali'sin, değil mi? Defne'nin yanında bir-iki kere görmüştüm seni. Uzaktan. Seni seçecekleri belliydi. Ellerini, yüzünü kuruladığı kâğıdı lavabonun yanındaki çöp tenekesine atıyor. "Zeki görünüyorlar, ama bi boktan anladıkları yok."

"Sen de kimsin?"

Tanırsın sanmıştım. Ben Danyal. Defne'nin yardımcısı olan. Bak birbirimize nerede rastladık."

Şaşkınlıktan buraya neden geldiğini unutan Ali tuhaf tuhaf Danyal'a bakıyor. "Sen ne yaptıklarını nasıl öğrendin?"

“Gecenin köründeki telefon konuşmaları. Bir gece Defne’nin telefonda konuştuğunu duymuştum. Laf olsun diye yatak odasındaki almacı kaldırdım. Defne beni yakalayınca delirdi. Meknun’a anlatmış. Birlikte canıma okudular. Seni de kolay kolay bırakmazlar.”

“Ben biraz farklı şeyler okumuştum.”

“Önemli değil. Müsait olduğunda uğra, konuşuruz. Ben buradayım.” Ali başka bir şey sormaya fırsat bulamadan, basamaklarda gözden kayboluyor.

Her nasılsa pis kokan ışığın altında, yanlış gezegene inmekten duyduğu öfkeyi herkesi mahvederek dışa vurmaya niyetli uzaylılar gibi yemyeşil parlayan Ali, Danyal’ı yakalamak için olmasa bile, en azından midesini bulandıran bu yerden kurtulmak için hareket etmeye çalışıyor. Oysa bacakları külçe gibi. Bu yabancı gezegende Defne’yle, hatta Cinan la tanıştığından beri başına gelenlerin, henüz kavrayamadığı bir planın parçası olduğunu anlayamayacak kadar alık olabileceğiyle ilgili son umutlarının da nihayet tükendiğini hissediyor. Bunca yıldır kaç kişinin oyuncacı olmuştur acaba?

Güç bela işeyip kendini sokağa atıyor. Yayınevine yaklaştıkça, her zamanki gibi kalabalığın dayanılmayacak kadar artacağıнын, insanların seslerini birbirlerine duyurabilmek için bağırarak söylediklerinin anlaşılır olmaktan iyice çıkacağıнын farkında. Bir tür esrime nöbetiyle kitap okuduğu, çalışmalarını yarıda bırakıp rüyasına sığınmayı kendine yakıştıramadığı o aylar boyunca, yazabileceği bir yer varsa, burasının, biraz da coğrafî nedenlerle, Sibil Kitaplığı’nın yaklaşanları çılgına döndüren binası olduğunu düşünmüştü. Gördüğü, dokunduğu her şeye bol keseden anlam yüklemenin başına ne işler açtığını artık biliyor. İnsanların, her yeni sokağa saptıklarında karşılaşabilecekleri fırsatların, tehlikelerin peşinde solukları kesilse de, gerçekte ölmek için sığındığı, kimi çamurlu, kimi özenle temizlenmiş sayısız sokaktan meydana gelen bu labirent, herkese farklı mekânlarda rahat etme fırsatı tanıyan bir yer: Ali böyle olduğunu, Defne ye sığındığında, farkında olmasa da, kanıtlamıştı. Diğer taraftan, yayınevinin büyük giriş kapısını, kapının yanındaki, görünüşe göre kavga etmeye hazırlanan, tehditkâr bakışlı iki bakımsız

adamı arkasında bırakırken, bu gerçeği anlamak için başına onca şeyin gelmesine gerek olmadığını, sevgili okurlarının yazılarına verdiği tepkileri eşelemeye zahmet etmiş olsaydı, benzer bir sonuca varacağını aklından geçiriyor. Özellikle Belh mandalası çizimlerini attıktan sonra, yolunu kaybetmenin heyecanı ile yazdığı metinlerde, bilinçsizce de olsa, ağzındaki baklayı çıkaracağına lafı dolandırıyor gibi görünen simyacılar gibi davranmış, kaleminden teker teker dökülen kelimeleri nasıl bir bütünlük yarattıklarına, birbirleriyle çelişip çelişmediklerine dikkat etmeden arka arkaya dizmiş; zorlukla okuyabildikleri satırlarda, ne kadar çabalarlarsa çabalasınlar, yakalayamadıkları bir öz olduğuna hükmeden insanlar da bir totem direğinden, bir radyo ya da televizyon vericisinden yükselen, anlamlandıramadıkları bir ayın çağrısına cevap verir gibi, yazdıklarının peşinden sürüklenmişti. Meknun'un en büyük hatası, Defne'yle olan anlaşmazlıkları, ya da, Danyal'ın ima ettiklerine bakılırsa, sarsılmaz işbirliği bir tarafa bırakılacak olursa, buydu: Ali'nin yazdıklarını okuduğunda aradığı yazarı bulduğuna kanaat getirmiş, fakat on sekizinci yüzyılın büyük aydınlanmacılarının gıpta edeceği bir düşünce sistemiyle, bu kanaate varmasının nedenlerini cinasta, yanıltmacalarda, dilbilgisi hatalarında aramıştı. Oysa asıl kaynağı bulmanın imkânı yoktu; bilinen ile bilinmeyen arasındaki köprü'nün hem niteliği, hem de vardığı yer herkes için farklıydı. Kuşkusuz sırf bu gerçek bile Meknun'un yaptığı seçimi önemsizleştiriyordu. Ali'nin yakasına yapışmasının tek nedeni, Ali'nin yanlış satırda, yanlış bir kelime kullanması bile olabilirdi. Ashmole'un o kısa notunu bir başkası okuyacak olsa farklı bir yol izleyebilir; mumların, kalemlerin, kentteki bir yapının, hatta belki de Kastor ile Polluks'un yardımıyla, o pek az kişinin kendi gözleriyle görebildiği yerlerden bazı parçaları dünyaya damlayan, dikkatle dinlendiğinde tınısı her an, her yerde duyulabilecek harflerden bambaşka bir metin yaratabilirdi.

Ama, sahi, geçmişte kaç kişi o tuhaf İngiliz'in yazdıklarını okumuştur acaba? Kaç kişi zihnin kıvrımları ile bomboş kâğıtlar arasındaki o çıldırtıcı boşluğu kasılıp kalmış, harekete geçmeyi bekleyen kalemleriyle aşmayı denemiş, kaç kişi, yaşadığı hayal kırıklığı yüzünden, çıldırmanın eşiğine gelmişti? Şimdi yapmayı

kafasına koyduğu şey, o hayal kırıklığının bir sonucu olabilir mi? Ali soluklanmak için bir elektrik direğine yaslanıp başını kaldırıyor. Yanıtlamayacağı bir soru bu. Defne'nin yatağında yazdıklarına bu gözle hiç bakamayacak. Belki ileride, ola ki ölüm döşeginde, o benzersiz özgürleşme anında, yazdıklarının kusurlu satırlar mı, yoksa sahiden de Paracelsus'un o yasak düşünün, *in creatum*'un küçük, dünyevî bir yansıması mı olduğunu anlayabilir. Harflerin, notaların nemli, sıcak ininde ne kadar kayboldursa kaybolsun, ne anlama gelebileceğini dahi algılayamadığı bir kusursuzluğun varlığından duyduğu şüphe nedeniyle, o âna dek tüm hayatı yakıcı bir bilgisizliğin boyunduruğu altında geçecek. Sonrasında başlayacak özgürlüğünde de huzur bulamayacağını; yaratılış ile yıkımın bitimsiz döngüsü gereği, şimdiki varlığının önemsiz, sıkıcı bir yanılsamadan ibaret olduğundan, çürümenin kaçınılmazlığından başka hiçbir somut gerçeği anlayamayacak kadar donanımsız kalmaya mahkûm olduğunun farkında. Hayatını o belgelerin başına gelecekleri gözlemeye mi adanmalı yoksa? Zira zamanın dahi kurtulamadığı, kurtulamayacağı yıkıma zorunlu olarak bağlı olan o kâğıtlardan sahiden faydalanabilmiş, onları Meknun'un öngördüğü şekilde kullanabilmişse, gelecekte başkalarına sıkıntı, ya da mutluluk verebilmeleri için, öncelikle değersizleşmeleri, hatta yok olmaları gerekecek. Var olmaya şimdiki halleriyle devam etmeleri, Ali'nin başarısızlığının işareti olacak. Odasında, belli bir yere bakmadan geçireceği yapayalnız saatlerde, buna benzer sayısız öneri üretebileceğini; fakat hepsinin, nihayetinde, kendi ölümlülüğünden duyduğu dayanılmaz korkuya çarpıp paramparça olacağını biliyor. Hayatının sonuna dek kimseye ima dahi edemeyeceği, belki sadece, günün birinde kendisini affederse, Ayşe'ye borçlu olduğu bir itiraf bu.

Derginin önüne geldiğini, sokağın uğultusunu sayısız parçaya bölüp bir anda yüzünü ısıtan ışıklardan anlıyor. Oyalanmadan, içeriden gelen ışıkları yemyeşil, sapsarı kıran kapıdan geçiyor. Okurlarına, hatta kim olursa olsun kentte yaşayan herkeşe kol kanat gerdiğini göstermek için ışıklarını hiç söndürmeyen derginin kalbi burası: Çalışanlar, aşağı yukarı her gece, uyku tutumlarından yastıklara dek her şeyin bulunabileceği binada sa-

bahlamak için bir mazeret uydurduğundan, Ali geleceğini önceden haber vermeye gerek görmemişti. Duvardaki saate göre gece yarısını geçeli henüz birkaç dakika olmasına rağmen herkes sarhoş. Ali etrafta tanıdık birilerini ararken, ileride, uzak bir köşede, giriş kapısını kollayan, bembeyaz giyinmiş bir adamın, kendisini görür görmez arkasını döndüğünü, usulca ortadan kaybolduğunu fark ediyor. Gözünü alan ışıklar nedeniyle adamın yüzünü seçemedi; ama hayıflanmaya vakit bulamayacak: Derginin yöneticisi, ağız dolusu gülümseyerek yaklaşıyor. Uzun boylu, zayıf bir adam bu. Günlerce uyumadan idare edebildiği söyleniyor. Çalışanlarına bazen sert davransa da, onları iyi tanıyan, derginin her işine koşan biri. Ali, biraz utanarak, adamın adını unuttuğunu fark ediyor; ama insanların ne halde olduğu düşünülürse, bu aksiliğin pek bir önemi yok.

“Nerelerdesin sen? Biraz daha yazı uydurursak sana para vermemize gerek kalmayacak. Çocuklar yazdıklarını kesip biçmeye bayılıyor.”

Ali adamın uzattığı elini minnetle sıkıyor. “Boş ver şimdi o yazıları. Yeni bir fikrim var. Önce sana geleyim dedim.”

“Pekâlâ...” Burnu iyi koku alan adam ciddileşiyor. “Gel o zaman. Odama çıkalım.”

İçerideki duruma bakılırsa, eğlence sabaha kadar devam edecek. İnsanları iterek, merdivenlere uzatılmış bacakların üstünden atlayarak en üst kata, adamın bir duvarı boydan boya pencere olan, diğerleri eski bir duvar kâğıdıyla kaplı odasına çıkıyorlar. Ali odaya hükmediyormuş gibi görünen ağır, ahşap masanın karşısındaki koltuklardan birine oturuyor. Dışarıda, biraz ileride, incecik bir hilal şeklindeki ayın altında, Sibil Kitaplığı ışıltılı. Sayısız dala bölünerek genişleyen bir ağacın resmedildiği duvar kâğıdına; masadaki sararmış, kenarları kıvrılmış dosya kâğıtlarından kalınca tomarı aceleyle çekmecelerden birine kaldırdıktan sonra arkasına yaslanan adama bakan Ali, bir sigara yakıp anlatmaya başlıyor.

Kopkoyu bulutlara teslim olmuş bir sabah,
hikâyesi başladığında, sahte astroloji yazıları yazarak
geçinen Ali Abher tuhaf bir yayınevinin teklifiyle
karşılaşır: Bir kitap yazması istenmektedir. Kafasını
karıştırmak için yarışan yayınevi yöneticileri arasında
ne yapacağına karar vermeye çalışırken, yazabilmesinin
tek yolunun nicedir peşini bırakmayan rüyayı koruyan
eşiği geçmek olduğunu fark edecektir.
Ama Ali'nin, öncelikle, budalalıklarının boyutunu
yeniden hesaplaması gerekecek.

Yeni bir yazar, bir ilk roman... Sert ve alaycı bir dil,
kültürlü bir ortamda eski sevgilileri arasında kalmış
kafası karışık bir adam.



ISBN 978-975-08-1920-9



9 789750 819209

8 TL